

Laaja sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistamisen sanasto fi-sv

Omfattande ordlista om reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet fi-sv

Valtioneuvoston kanslian käännös- ja kielitoimialan laatima sanasto on laaja, noin 1 100 käsitettä suomeksi ja ruotsiksi sisältävä kokonaisuus käsitteistä, jotka liittyvät Marinin hallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistukseen ja sitä koskevaan hallituksen esitykseen (HE 241/2020).

Sanasto sisältää monenlaista uudistuksen lainsäädännön ja viestinnän kääntämisessä valtioneuvoston kansliassa tarvittua terminologiaa. Sanasto sisältää uuden hallintotason eli hyvinvointialueiden perustamiseen, toimintaan ja rahoitukseen liittyviä käsitteitä sekä palvelujen järjestämiseen ja palvelutoimintaan liittyviä käsitteitä. Sanastossa on mukana myös uudistuksessa säädettyjen ja muutettujen lakien nimet.

Sanastoa on alettu koota jo edellisten hallitusten sote- ja rakenneuudistusten valmistelun tarpeisiin ja sitä on päivitetty ja tarkistettu 23.6.2021 hyväksytyksi tulleen hallituksen sote-esityksen ja muun lainsäädännön ja sanastosuositusten mukaiseksi.

Termejä on alun perin koottu erityisesti kääntäjien tueksi valtioneuvoston kansliassa. Sote-uudistukseen liittyvät toimet ovat käynnissä koko Suomessa, ja sanastosta voi siksi olla hyötyä laajasti valtionhallinnossa, hyvinvointialueiden hallinnossa, kunnissa ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen organisaatioissa. Sanaston toivotaan yhtenäistävän alalla käytettävää terminologiaa.

Tässä vaiheessa sanaston kielinä ovat suomi ja ruotsi, mutta valtioneuvoston kanslian käännös- ja kielitoimialalla on koottu runsaasti myös englanninkielisiä termejä ja joitakin venäjänkielisiä termejä. Käännös- ja kielitoimialan kokoamaa vieraskielistä termistöä pyritään julkaisemaan mahdollisimman pian. Yksittäisiä termejä voi tiedustella osoitteesta termineuvonta.vnk@gov.fi (p. 0295 160 528 arkisin klo 8-12).

Erillinen sanasto: Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Noin 40 keskeistä sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen käsitettä määritelmineen on koottu sosiaali- ja terveysministeriön julkaisemaan terminologiseen sanastoon Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet. Sanaston kielet ovat suomi, ruotsi, englanti ja venäjä. Sanasto on käytettävissä Valtionhallinnon termipankki [Valterissa](#), [Tepa-termipankissa](#) ja [Sote-sanastoissa](#).

Sote-uudistus pähkinäkuoressa

Sote-uudistus on sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen ja rakenteiden uudistus, jonka tavoitteena on tehdä merkittäviä muutoksia nykyisten kuntien vastuulle kuuluvien sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen järjestämiseen ja rahoitukseen. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirretään kunnilta hyvinvointialueiksi kutsuttaville, kuntaa suuremmille itsehallinnollisille alueille. Hyvinvointialueita koskeva lainsäädäntö tuli voimaan 1.7.2021. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy kokonaisuudessaan hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen.

Uudistusta koskevan lainsäädännön voimaantulopäivänä 1.7.2021 perustettiin 21 hyvinvointialuetta, joiden aluejako perustuu Uuttamaata lukuun ottamatta maakuntajakoon. Uudellamaalla järjestämisvastuu on neljällä hyvinvointialueella ja Helsingin kaupungilla. Helsinki on järjestämisvastuussa kaupunkina eikä se kuulu mihinkään hyvinvointialueeseen.

Sote-uudistusta koskevan hallituksen [esityksen](#) (HE 241/2020) mukaan vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon perus- ja erityistason palveluista ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyy kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta alkaen. Uudellamaalla tiettyjen erikoissairaanhoidon tehtävien järjestämisestä vastaa perustettava HUS-yhtymä. Jatkossa väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on sekä kuntien että hyvinvointialueiden tehtävä.

Uudistus tarkoittaa, että sosiaali- että terveydenhuollossa järjestämisvastuu siirtyy kullakin hyvinvointialueella yhdelle järjestäjälle. Sekä perus- että erityistason palvelut kootaan saman päätöksenteon, yhden johdon ja yhden budjetin alaisuuteen.

Uudessa hallintorakenteessa kunkin hyvinvointialueen ylintä päätösvaltaa käyttää vaaleilla valittu aluevaltuusto. Muita lakisääteisiä toimielimiä ovat aluehallitus, tarkastuslautakunta ja kaksikielisillä hyvinvointialueille kansalliskielilautakunta. Lisäksi Lapin hyvinvointialueella toimii saamen kielen lautakunta.

Hyvinvointialueen asukkailla on äänioikeus aluevaaleissa, joissa valitaan aluevaltuuston valtuutetut nelivuotiskaudelle. Aluevaltuuston keskeisenä tehtävänä on päättää muun muassa hyvinvointialuestrategiasta, hyvinvointialueen hallintosäännöstä sekä hyvinvointialueen talousarviosta ja taloussuunnitelmasta. Ensimmäiset aluevaalit järjestettiin tammikuussa 2022.

Hyvinvointialueiden toiminta perustuu pääosin valtion rahoitukseen, joka on yleiskatteellista. Rahoitus jaetaan kullekin hyvinvointialueelle sen asukkaiden laskennallisten sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävien palvelutarvetta ja olosuhdetekijöitä kuvaavien tekijöiden perusteella.

Itsehallinnolliset alueet mahdollistavat vaiheittaisen siirtymisen monialaisiin maakuntiin. Kesällä 2021 käynnistettiin hanke, jossa selvitetään, mitä uusia tehtäviä hyvinvointialueille voisi jatkossa siirtää. Samalla käynnistettiin valmistelu maakuntaveron käyttöönotosta. On kerrottu, että

itsehallinnollisten alueiden nimitys muuttuisi hyvinvointialueesta maakunnaksi siinä vaiheessa, kun esimerkiksi maakuntien liittojen aluekehitystehtävät siirtyisivät niille.

Sosiaali- ja terveydenhuollon alueellisen yhteistyön ja tarkoituksenmukaisen palvelurakenteen varmistamiseksi muodostetaan viisi sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöaluetta. Alueet pohjautuvat voimassaoleviin erityisvastuualueisiin (erva). Yhteistyöalueelle laaditaan hyvinvointialueiden yhteistyösopimus valtuustokausittain. Yhteistyöalueen tarkoitus on turvata palvelujen saatavuus ja sopia työnjaosta tehtävissä, joissa tarvitaan osaamisen varmistamiseksi tai kustannustehokkaan toiminnan vuoksi alueellista yhteistyötä.

Uudistus on vaatinut laajasti muutoksia lainsäädäntöön. Uuden hallintotason, hyvinvointialueiden perustamisen ja toiminnan kannalta keskeisiä lakeja ovat laki hyvinvointialueesta, laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, laki pelastustoimen järjestämisestä, laki sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla, niiden yhteinen voimaanpanolaki, hyvinvointialueiden rahoituslaki sekä eräät muutoslait. Lisäksi uudistukseen liittyy noin 100 muuta lakia, joihin on tarvittu muutoksia.

Teksti: Niina Elomaa, valtioneuvoston kanslia 1.10.2021/21.3.2022.

Lähteet:

Soteuudistus.fi <https://soteuudistus.fi/ukk> (1.10.2021)

Valtionvarainministeriö <https://vm.fi/sote-uudistus> (1.10.2021)

Sosiaali- ja terveysministeriö <https://stm.fi/soteuudistus> (1.10.2021)

Hallituksen esitys sote-uudistukseksi <https://finlex.fi/fi/esitykset/he/2020/20200241> (1.10.2021)

adoptiolaki

Lähde: Laki 22/2012, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2012/20120022>
sv **optionslag**
Lähde: Lag 22/2012, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2012/20120022>
**

adoptioneuvonta *suositettava*

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)
Määritelmä: *sosiaalipalvelu*, jossa tuetaan sosiaalihuollon asiakkaana olevaa adoptoitavaa lasta, adoptoitavan lapsen vanhempia, adoptiota hakevia henkilöitä, adoptiovanhempia tai adoptoitua henkilöä adoptiota koskevissa asioissa sekä valvotaan lapsen edun toteutumista adoptiossa

ottolapsineuvonta *sallittava*

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)
sv **optionsrådgivning**
Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)
**

Ahvenanmaa

Lisätieto: Sote-uudistus ei koske Ahvenanmaata, koska sosiaali- ja terveydenhuolto kuuluu Ahvenanmaan itsehallintolain mukaan Ahvenanmaan toimivaltaan.

sv **Åland**
**

alaraja

Lähde: Laki vuoden 2023 tuloveroasteikosta (620/2021)
sv **nedre gräns**
Lähde: Lag om inkomstskatteskalen för 2023 (620/2021)
**

alayhdistys

Lähde: Laki kunnan ja hyvinvointialueen virkaehtosopimuksista 669/1970, 5 §
sv **underförening**
Lähde: Lag om kommunernas och välfärdsområdenas tjänstekollektivavtal 669/1970, 5 §
**

alihankkija

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 10 §, Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 17 §

alihankintatuottaja

Lähde: Hallituksen sote-info 15.6.2020, diasetti
sv **underleverantör**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 10 §; Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 17 §

**

alijäämähyvitys

Lähde: Tuloverolaki 1535/1992, 132 §; Verosanasto (2002)
Määritelmä: vähennys, joka myönnetään ansiotulonverosta tulonhankkimis- ja korkomenojen sekä eräiden tappioiden perusteella silloin, kun pääomatuloja ei ole riittävästi vähennysten tekemiseen niistä

sv underskottsgottgörelse

Lähde: Inkomstskattelag 1535/1992, 132 §; Verosanasto (2002)

**

aloiteoikeus

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 30 §
Selite: Hyvinvointialueen jäsenellä on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa.

sv initiativrätt

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 30 §

**

alueellinen hyvinvointikertomus- ja suunnitelma

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 7 §; TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Määritelmä: asiakirja, jonka *hyvinvointialue* laatii yhdessä alueen kuntien kanssa ja joka sisältää tietoa alueen asukkaiden hyvinvoinnista, terveydestä ja toimintakyvystä, hyvinvointialueen hyvinvointia ja terveyttä edistävästä toimista sekä näitä koskevista konkreettisista tavoitteista ja toimenpiteistä

Katso myös: *kunnan hyvinvointikertomus- ja suunnitelma*

hyvinvointikertomus- ja suunnitelma *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 7 §

sv regional välfärdsberättelse och välfärdsplan

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovården 612/2021, 7 §; TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv välfärdsberättelse och välfärdsplan *lyhyempi muoto*

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovården 612/2021, 7 §

**

alueellisen valmistelun jaosto

Lähde: HE 241/2020; <https://soteuudistus.fi/sote-valmistelun-johtoryhman-alaiset-jaostot> 27.7.2021

Selite: sote-uudistuksen johtoryhmän alainen jaosto

Katso myös: *järjestämisjaosto, rahoitusjaosto, henkilöstöjaosto*

sv sektion för regional beredning

Lähde: RP 241/2020; <https://soteuudistus.fi/sv/sektioner-som-lyder-under-ledningsgruppen-for-social-och-halsovarsreformen> 27.7.2021
Lisätieto: Joissakin tiedotteissa on käytetty myös pitempää muotoa ”sektionen för stöd för den regionala beredningen”.

**

aluehallintovirasto

Lähde: Laki aluehallintovirastoista 896/2009
Lisätieto: Aluehallintovirasto valvoo toimialueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen ja hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen lainmukaisuutta ja antaa valvontaan liittyvää ohjausta. [Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 42 §]

AVI *lyhenne*

Lähde: <https://avi.fi/etusivu> 31.8.2021
sv [regionförvaltningsverk](#)

Lähde: Lag om regionförvaltningsverken 869/2009

**

aluehallintoviraston asiantuntija-arvio

Lähde: Laki pelastustoimen järjestämisestä 613/2021, 14 §
Selite: *Aluehallintovirasto* valmistelee alueellaan *pelastustoimen palvelutason* ja rahoituksen tason riittävyden arvioimiseksi hyvinvointialueittain vuosittain asiantuntija-arvion.

asiantuntija-arvio *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki pelastustoimen järjestämisestä 613/2021, 14 §
sv [regionförvaltningsverkets expertbedömning](#)

Lähde: Lag om ordnande av räddningsväsendet 613/2021, 14 §

sv [expertbedömning](#) *lyhyempi muoto*

Lähde: Lag om ordnande av räddningsväsendet 613/2021, 14 §

**

aluehallituksen puheenjohtaja

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 44 §
Selite: *Aluehallituksen* puheenjohtaja johtaa poliittista yhteistyötä, jota aluehallituksen tehtävien toteuttaminen edellyttää.

sv [välfärdsområdesstyrelsens ordförande](#)

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 44 §

**

aluehallitus

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 43 §
Selite: Aluehallitus johtaa *hyvinvointialueen* toimintaa, hallintoa ja taloutta *aluevaltuuston* asettamana.

hyvinvointialueen aluehallitus *pitempi muoto*

Lähde: Hyvinvointi- ja maakuntajakolaki 614/2021, 13 §

sv **välårsområdesstyrelse**

Lähde: Lag om välårsområden 611/2021, 43 §

**

aluejako

Lähde: HE 241/2020

hyvinvointialueiden aluejako *Suppeampi käsite*

Lähde: HE 241/2020

sv **områdesindelning**

Lähde: RP 241/2020

sv **områdesindelningen för välårsområden** *Suppeampi käsite*

Lähde: RP 241/2020

**

aluejakoselvittäjä

Lähde: Hyvinvointi- ja maakuntajakolaki 614/2021, 8 §

Selite: Valtiovarainministeriö voi määrätä toimitettavaksi *aluejakoselvityksen* hyvinvointialueen muuttamisesta. Aluejakoselvitystä varten ministeriö asettaa muutoksen kohteena olevia hyvinvointialueita ja siirrettäväksi ehdotettua kuntaa kuultuaan yhden tai useamman aluejakoselvittäjän

sv **områdesindelningsutredare**

Lähde: Lag om indelningen i välårsområden och landskap 614/2021, 8 §

**

aluejakoselvitys

Lähde: Hyvinvointi- ja maakuntajakolaki 614/2021, 8 §

Selite: Valtiovarainministeriö voi määrätä toimitettavaksi aluejakoselvityksen hyvinvointialueen muuttamisesta. Aluejakoselvitystä varten ministeriö asettaa muutoksen kohteena olevia hyvinvointialueita ja siirrettäväksi ehdotettua kuntaa kuultuaan yhden tai useamman *aluejakoselvittäjän*.

hyvinvointialueen muuttamista koskeva aluejakoselvitys *pitempi muoto*

Lähde: Hyvinvointi- ja maakuntajakolaki 614/2021, 8 §

sv **utredning av områdesindelningen**

Lähde: Lag om indelningen i välårsområden och landskap 614/2021, 8 §

sv **utredning om ändring av välårsområdenas indelning** *pitempi muoto*

Lähde: Lag om indelningen i välårsområden och landskap 614/2021, 8 §

**

aluevaalilautakunta

Lähde: Vaalilaki 714/1998, 12 a §

sv **välårsområdesvalnämnd**

Lähde: Vallag 714/1998, 12 a §

sv **valnämnd för välårsområdesval**

** Lähde: Lag om indelningen i välfärdsområden och landskap 614/2021, 14 §

aluevaalit

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 23 §; Vaalilaki 714/1998, 1 §
Selite: välittömät, salaiset ja suhteelliset vaalit, joissa valitaan *aluevaltuuston valtuutetut* ja *varavaltuutetut*

sv välfärdsområdesval

** Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 23 §; Vallag 714/998, 1 §

aluevalitus

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 140 §
Määritelmä: valitus, jonka asianosainen tai kuka tahansa hyvinvointialueen jäsen voi tehdä hyvinvointialueen viranomaisen päätöksestä laillisuusvirheen perusteella

sv välfärdsområdesbesvär

** Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 140 §

aluevaltuusto

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 22 §
Selite: ylin päättävä toimielin, joka valitaan suorilla *aluevaaleilla*
Lisätieto: Hyvinvointialueella on aluevaltuusto, joka vastaa hyvinvointialueen toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää hyvinvointialueen päätösvaltaa.

sv välfärdsområdesfullmäktige

** Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 22 §

antaa vakuus

Lähde: HE 241/2020

asettaa vakuus

Lähde: HE 241/2020

sv ställa säkerhet

Lähde: RP 241/2020

**

arkistointipalvelu

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä 784/2021, 3 §; Kanta-sanasto (2021), sotesanastot.thl.fi
Määritelmä: tietovaranto, jossa säilytetään ja jonka avulla hyödynnetään *asiakastietoa* tai muuta sosiaali- ja terveydenhuollon kannalta tarpeellista tietoa ja johon hyväksytyt tietojärjestelmät voidaan liittää

valtakunnallinen arkistointipalvelu

Lähde: Kanta-sanasto (2021), sotesanastot.thl.fi

sv arkiveringstjänst

Lähde: Lag om elektronisk behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården 784/2021, 3 §; Kanta-sanasto (2021), sotesanastot.thl.fi

sv riksomfattande arkiveringstjänst

Lähde: Kanta-sanasto (2021), sotesanastot.thl.fi

**

arkistolaki

Lähde: Laki 831/1994, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1994/19940831>
Lisätieto: hallinnon yleislaki

sv arkivlag

Lähde: Lag 831/1994, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1994/19940831>

**

arviointimenettely

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 122 §
Selite: valtiovarainministeriön käynnistämä menettely, jossa valtio ja hyvinvointialue arvioivat hyvinvointialueen taloudellisia sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen ja pelastustoimen palvelujen järjestämiseen liittyviä edellytyksiä selvitä tehtävistään

sv utvärderingsförfarande

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 122 §
Esimerkki: utvärderingsförfarande i ett välfärdsområde; utvärderingsförfarande i välfärdsområden

**

arviointiryhmä

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 122 §
Selite: hyvinvointialueen *arviointimenettelyä* varten asetettu ryhmä, joka tekee ehdotuksen hyvinvointialueen talouden tervehdyttämiseksi sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen ja pelastustoimen palvelujen järjestämisen edellytysten turvaamiseksi tarvittavista toimista

sv utvärderingsgrupp

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 122 §

**

arviointitehtävä

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 29 §

sv utvärderingsuppdrag

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 29 §

**

arvonlisäverolaki

Lähde: Laki 1501/1993, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1993/19931501>

sv mervärdesskattelag

Lähde: Lag 1501/1993, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1993/19931501>

**

asiakas

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2020, 2 §; TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Määritelmä: toimija, joka hankkii tai saa *palveluja* tai hankkii tuotteita
Selite: *hyvinvointialueen asukkaat* ja muut, joille hyvinvointialueen on lakiin perustuen järjestettävä *sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja*

Katso myös: *sosiaalihuollon asiakas; terveydenhuollon asiakas; potilas*

sv kund

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 2 §; TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: I och med social- och hälsovårdsreformen har kund börjat användas som överbegrepp när såväl klienter inom socialvården som kunder inom hälso- och sjukvården och patienter avses. På finska används *asiakas* inom både socialvården och hälso- och sjukvården.

sv klient *Suppeampi käsite*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: På svenska används klient när det enbart är fråga om socialvård. Tidigare har termen klient i vissa sammanhang använts som överbegrepp när både klienter inom socialvården och kunder inom hälso- och sjukvården avsetts.

**

asiakas- ja käyttömaksut

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 4 §
Selite: Hyvinvointialueella on oikeus periä asiakas- ja käyttömaksuja järjestämiensä palvelujen käytöstä siten kuin siitä erikseen säädetään sekä päättää maksutulojen käytöstä.

Katso myös: *asiakasmaksu*

sv kund- och användaravgifter

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 4 §

sv klient- och användningsavgifter *vanhentunut*

Lähde: Lag om landskapens finansiering (2015)
Lisätieto: käyttömaksu; kts. esim. Sosiaali- ja terveysministeriön asetus terveydenhuollon valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen käyttömaksuista (1313/2015)

**

asiakas- ja potilasrekisterit

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 58 §
Selite: Hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavan yksityisen palveluntuottajan on tallennettava *asiakas- ja potilastiedot* hyvinvointialueen asiakas- ja potilasrekistereihin *sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain* mukaisia valtakunnallisia tietojärjestelmäpalveluja tai muita teknisiä rajapintoja käyttäen.

sv klient- och patientregister

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 58 §
**

asiakas- ja potilastiedot

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 58 §
sv klient- och patientuppgifter

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 58 §
**

asiakas- ja potilasturvallisuus

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 35 §
sv klient- och patientsäkerhet

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 35 §
**

asiakasasiakirja

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä 784/2021, 3 §
Määritelmä: asiakirjalaissa tarkoitettu sosiaalihuollon asiakasasiakirja sekä potilaslaissa tarkoitettu potilasasiakirja

sv kundhandling

Lähde: Lag om elektronisk behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården 784/2021, 3 §

sv klienthandling

Lähde: Lag om elektronisk behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården 784/2021, 3 §

Lisätieto: inom socialvården, jfr. lag om klienthandlingar inom socialvården (254/2015)

**

asiakslähtöisyys

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Määritelmä: toimintatapa, jossa *palvelunantaja* näkee *asiakkaan* yksilönä ja aktiivisena toimijana, organisoii toimintansa asiakkaan tarpeista ja voimavaroista käsin ja mahdollistaa sen, että asiakas voi toimia asiantuntijoiden ja ammattihenkilöiden kanssa tasavertaisena kumppanina

Lisätieto: Asiakslähtöisyys toteutuu esimerkiksi siten, että asiakasta koskevat *palvelukokonaisuudet* ja *palvelupolut* laaditaan yhteistyössä hänen kanssaan, että asiakasta tuetaan päätöksenteossa, että asiakas pystyy vaikuttamaan palveluihinsa ja hänelle tehtäviin toimenpiteisiin, että hänen ihmisarvoaan, yksityisyyttään ja itsemääräämisoikeuttaan kunnioitetaan ja että hän saa riittävästi ja ymmärrettävällä tavalla tietoa häntä koskevista asioista. Asiakkaalla tulee olla mahdollisuus antaa palautetta ja vaikuttaa toiminnan kehittämiseen.

Katso myös: *asiakasosallisuus*

sv kundorientering

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: I och med social- och hälsovårdsreformen har termen kund börjat användas som överbegrepp när såväl klienter inom socialvården som kunder inom hälso- och sjukvården och patienter avses. På finska används termen asiakas inom både socialvården och hälso- och sjukvården.

sv klientorientering *Suppeampi käsite*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: På svenska används termen klient när det enbart är fråga om socialvård. Tidigare har termen klient i vissa sammanhang använts som överbegrepp när både klienter inom socialvården och kunder inom hälso- och sjukvården avsetts.

**

asiaksmaksu

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 734/1992

Lisätieto: Hyvinvointialueilla olisi oikeus periä sosiaali- ja terveystalvelujen ja pelastustoimen palveluista asiakasmaksuja niitä koskevien erityissäädösten mukaan ja päättää *maksutulojen* käytöstä. [HE 241/2020]

sv kundavgift

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 3 §

sv klientavgift

Lähde: Lag om klientavgifter inom social- och hälsovård 734/1992

Lisätieto: I den gällande lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) heter asiakasmaksu klientavgift, för i den lagen används ordet "klient" för både patienter och klienter.

**

asiakasohjaus

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Määritelmä: *asiakkaalle* annettava yleinen neuvonta ja ohjaus tai *palvelutarpeen arvioinnin* perusteella tehtävä *palveluohjaus*

Lisätieto: Yleistä neuvontaa ja ohjausta annetaan asiakkaalle osana *julkista hallintotehtävää*. Se on yleisluontoista, ja sitä voidaan tehdä kysymättä asiakkaalta henkilötietoja. *Palveluohjaus* on asiakasohjausta, jota annetaan palvelutarpeen arvioinnin perusteella ja jossa käytetään asiakkaan henkilötietoja.

sv kundhandledning

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: I och med social- och hälsovårdsreformen har kund börjat användas som överbegrepp när såväl klienter inom socialvården som kunder inom

hälso- och sjukvården och patienter avses. På finska används asiakas inom både socialvården och hälso- och sjukvården.

sv klienthandledning

Suppeampi käsité

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: På svenska används klient när det enbart är fråga om *socialvård*. Tidigare har termen klient i vissa sammanhang använts som överbegrepp när både klienter inom socialvården och kunder inom hälso- och sjukvården avsetts.

**

asiakasosallisuus

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Määritelmä: tila, jossa *asiakas* osallistuu ja kokee vaikuttavansa palvelujen kehittämiseen, suunnitteluun, tuottamiseen ja arviointiin sekä niistä päättämiseen vuorovaikutteisesti asiantuntijoiden ja ammattihenkilöiden kanssa

Lisätieto: Asiakasosallisuus on sekä päämäärä itsessään että keino laadukkaiden ja yhdenvertaisten palvelujen tuottamiseksi ja saamiseksi. Asiakasosallisuudessa korostuu asiakkaan kokemus, kun taas *asiakslähtöisyydessä* näkökulma on palvelunantajan.

sv kunddelaktighet

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: I och med social- och hälsovårdsreformen har termen kund börjat användas som överbegrepp när såväl klienter inom socialvården som kunder inom hälso- och sjukvården och patienter avses. På finska används termen asiakas inom både socialvården och hälso- och sjukvården.

sv kundens delaktighet

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv kundernas medverkan

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv medverkan från kunderna

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv klientdelaktighet

Suppeampi käsité

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: På svenska används termen klient när det enbart är fråga om *socialvård*. Tidigare har termen klient i vissa sammanhang använts som överbegrepp när både klienter inom socialvården och kunder inom hälso- och sjukvården avsetts.

sv klientens delaktighet *Suppeampi käsite*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv klienternas medverkan *Suppeampi käsite*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv medverkan från klienterna *Suppeampi käsite*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

asiakastieto

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä 784/2021, 3 §

Lisätieto: *sosiaalihuollon asiakastieto ja potilastieto*
Katso myös: *hyvinvointitieto*

sv kunduppgift

Lähde: Lag om elektronisk behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården 784/2021, 3 §

**

asiakkuus

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv kundförhållande

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

asukaskohtainen sosiaali- ja terveydenhuollon perushinta

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 13 §

sosiaali- ja terveydenhuollon asukaskohtainen perushinta

Lähde: Maakuntalaki (2015)

asukaskohtainen perushinta

Lähde: Maakuntalaki (2015)

sv grundpris per invånare för social- och hälsovården

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 13 §

sv grundpris per invånare inom social- och hälsovården

Lähde: VNK, kieli-asiatuntijat 3/2017

sv grundpris per invånare

Lähde: VNK, kieli-asiatuntijat 3/2017

**

asukasluvun määrätymisajankohta

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeen koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta 616/2021, 16 §

sv [tidpunkten för bestämmande av invånarantalet](#)

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 16 §

**

asukasmäärä

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 2 §
Selite: Hyvinvointialueen asukasmäärä määräytyy Tilastokeskuksen väestörakennetilaston varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltäneen vuoden lopun tietojen mukaan.

Lisätieto: yksi valtion rahoituksen määräytymistekijöistä

sv [invånarantal](#)

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 2 §

**

asukasmäärään perustuva rahoitus

Lähde: HE 241/2020; maakuntalaki (2015)
Katso myös: *asukasperusteinen osuus*

asukasperusteinen rahoitus

Lähde: Maakuntalaki (2015)

sv [finansiering enligt invånarantalet](#)

Lähde: VNK, kieli- ja kieliasiantuntijat 3/2017

sv [invånarbaserad finansiering](#)

Lähde: VNK, kieli- ja kieliasiantuntijat 3/2017

sv [finansiering som grundar sig på invånarantalet](#)

Lähde: RP 241/2020

**

asukasperusteinen osuus

Lähde: HE 241/2020; Laki maakuntien rahoituksesta, 3 § (2015)

sv [invånarbaserad andel](#)

Lähde: RP 241/2020; Lag om landskapens finansiering, 3 § (2015)

**

asukasraati

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 29 §

sv [invånarråd](#)

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 29 §

**

asukastiheys

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 1 §; Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 4 §
Selite: Asukasmäärä neliökilometrillä varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltäneen vuoden lopussa; asukastiheyden perusteella määräytyvien laskennallisten kustannusten laskennassa käytetään sosiaali- ja terveydenhuollon osalta maapinta-alaa ja pelastustoimen osalta kokonaispinta-alaa.
Lisätieto: yksi valtion rahoituksen määräytymistekijöistä

sv befolkningstäthet

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 671/2021, 1 §

**

asukastiheyskerroin

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 16 §, 22 §; Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 11 §
Selite: Hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon / pelastustoimen asukastiheyskerroin lasketaan jakamalla koko maan keskimääräinen asukastiheys hyvinvointialueen *asukastiheydellä*.

sv befolkningstäthetskoefficient

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 16 §, 22 §

**

asumispalvelu

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 55 §; Kuntasanasto (2013), G027
Katso myös: *sosiaalipalvelu*

sv boendeservice

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 55 §; Kuntasanasto (2013), G027

**

ateriapalvelu

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv måltidsservice

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv måltidstjänster

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

**

avioliittolaki

Lähde: Laki 234/1929, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1929/19290234>

sv äktenskapslag

Lähde: Lag 234/1929, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1929/19290234>

**

avohoito

Lähde: Terveystuolaki 1326/2010, 24 §
Lisätieto: laitoshoidon vastakohta; avohoito voi olla avosairaanhoitoa (eli sairauksien hoitoa), avokuntoutusta tai ehkäisevää toimintaa [<https://fi.wikipedia.org/wiki/Avohoito> 8.10.2021]
Katso myös: *avosairaanhoito, avokuntoutus*

sv **öppenvård**

Lähde: Hälso- och sjukvårdslag 1326/2010, 24 §

**

avokuntoutus

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuxiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)
Määritelmä: kuntoutus, johon ei kuulu majoitusta eikä siitä syystä kuntoutuksen palveluntuottajan yhtäjaksoista ja ympärivuorokautista palveluvastuuta
Lisätieto: *sosiaali- ja terveystakesuksessa tarjottava avohoidon palvelu*

avokuntoutuspalvelut

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveystuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv **rehabilitering i öppen vård**

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveystuollon uudistamisen keskeiset käsitteet; Kelan terminologinen sanasto – Etuuxiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

sv **rehabilitering i öppenvård**

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuxiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

sv **öppenvårdsrehabilitering**

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuxiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

**

avosairaanhoito

Lähde: Terveystuolaki 1326/2010, 3 §
Selite: asiakkaan terveystuongelman tai sairauden hoitoa varten annettavat päivistystuolunteiset tai ennalta sovitut palvelut
Lisätieto: *sosiaali- ja terveystakesuksessa annettava palvelu*
Katso myös: *perusterveystuolto; kiireellinen hoito; kiireetön hoito*

avosairaanhoidon palvelu

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveystuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv **öppen sjukvård**

Lähde: Hälso- och sjukvårdslag 1326/2010, 3 §; TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveystuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

edustajakokous

Lähde: Laki kuntien ja hyvinvointialueiden työnantajaedunvalvonnan järjestämisestä 630/2021, 7 §

sv representantmöte

Lähde: Lag om anordnande av intressebevakning för arbetsgivare i kommuner och välfärdsområden 630/2021, 7 §

**

ehdokasasettelu

Lähde: Vaalilaki 714/1998, 30 §; Eduskuntasanasto (2008)

sv kandidatupställning

Lähde: Vallag 714/1998, 30 §; Eduskuntasanasto (2008)

sv kandidatnominering

Lähde: Eduskuntasanasto (2008)

**

ehdokaslista

Lähde: Vaalilaki 714/1998, 30 §; Eduskuntasanasto (2008)

sv kandidatlista

Lähde: Vallag 714/1998, 30 §; Eduskuntasanasto (2008)

**

ehdokaslistojen yhdistelmä

Lähde: Vaalilaki 714/1998, 44 §; Eduskuntasanasto (2008)

sv sammanställning av kandidatlistor

Lähde: Vallag 714/1998, 44 §; Eduskuntasanasto (2008)

**

ehdotus henkilöstön siirtosuunnitelmaksi ja -sopimuksiksi

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeen koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021, 10 §

sv förslag till övergångsplan och övergångsavtal för personalen

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 10 §

**

ehkäisevä päihdetyö

Lähde: Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä 523/2015
Määritelmä: toiminta, jolla vähennetään päihteiden käyttöä ja päihteiden käytöstä aiheutuvia terveydellisiä, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia haittoja
Lisätieto: Ehkäisevän päihdetyön piiriin kuuluu *päihneiden* (eli alkoholipitoisten aineiden, huumausaineiden ja päihtymiseen käytettävien lääkkeiden ja muiden aineiden) lisäksi tupakkatuotteet ja rahapelaaminen.

Katso myös: *päihdetyö*

sv förebyggande rusmedelsarbete

Lähde: Lag om organisering av det förebyggande rusmedelsarbetet 523/2015
**

elatustukilaki

Lähde: Laki 580/2008, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2008/20080580>
sv lag om underhållsstöd

Lähde: Lag 580/2008, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2008/20080580>
**

elintarvikelaki

Lähde: Laki 23/2006, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060023>
sv livsmedelslag

Lähde: Lag 23/2006, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2006/20060023>
**

eläinlääkintähuoltolaki

Lähde: Laki 765/2009, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2009/20090765>
sv veterinärvårdslag

Lähde: Lag 765/2009, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2009/20090765>
**

eläintautilaki

Lähde: Laki 76/2021, <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210076>
sv lag om djursjukdomar

Lähde: Lag 76/2021, <https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2021/20210076>
**

eläketukilaki

Lähde: Laki 1531/2016, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2016/20161531>
sv lag om pensionsstöd

Lähde: Lag 1531/2016, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2016/20161531>
**

eläketulovähennys

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

Määritelmä: ansiotulosta tehtävä vähennys, joka myönnetään pienituloiselle eläkkeensaajalle viran puolesta

Lisätieto: Eläketulovähennys myönnetään valtionverotuksessa ja kunnallisverotuksessa, ja se alenee asteittain tulojen kasvaessa.

sv pensionsinkomstavdrag

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

**

eläkevakuutusmaksuvähennys

Lähde: Verosanasto (2002); Tuloverolaki 1535/1992, 108 §

Määritelmä: ansiotulosta myönnettävä vähennys, joka määräytyy verovelvollisen maksamien eläkevakuutus-, työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksujen sekä lisäeläketurvan maksujen perusteella

sv pensionsförsäkringspremieavdrag

Lähde: Inkomstskattelag 1535/1992, 108 §

sv avdrag för pensionsförsäkringspremie

Lähde: Verosanasto (2002)

**

ennakoitu lainamäärä

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 15 §

sv estimerat lånebelopp

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 15 §

sv förväntad lånebelopp

Lähde: RP 241/2020

**

ennaltaehkäisevä palvelu

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: *Sosiaali- ja terveyskeskuksessa annettava avohoidon palvelu.*

ehkäisevä palvelu

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv förebyggande tjänst

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

ennaltaehkäisevä sosiaali- ja terveydenhuolto

Lähde: Sosiaali- ja terveysministeriö, 5.6.2020, <https://soteuudistus.fi/-/1271139/hallitus-linjasi-sote-uudistuksen-valmistelun-lahtokohdat>

sv förebyggande social- och hälsovård

Lähde: Social- och hälsovårdsministeriet, 5.6.2020, <https://soteuudistus.fi/sv/-/1271139/hallitus-linjasi-sote-uudistuksen-valmistelun-lahtokohdat>

**

ennaltaehkäisevä toiminta

Lähde: HE 241/2020

sv förebyggande verksamhet

Lähde: RP 241/2020

**

ensihito

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 36 §; Kokonaisturvallisuuden sanasto (TSK 50, 2017)

Määritelmä: terveydenhuollon ammattihenkilön tai muun terveydenhuoltoon koulutetun henkilön loukkaantuneelle tai sairastuneelle antama ensimmäinen, kiireellisin hoito, joka voidaan aloittaa tapahtumapaikalla ja jota voidaan jatkaa kuljetuksen aikana

ensihoitopalvelu

Lähde: HE 241/2020; terveydenhuoltolaki 1326/2010

sv **prehospital akutsjukvård**

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 36 §; hälso- och sjukvårdslag 1326/2010; Kokonaisturvallisuuden sanasto (TSK 50, 2017)

**

ensihoitokeskus

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 36 §; terveydenhuoltolaki 1326/2010

Lisätieto: Ensihoitokeskuksella on toiminnan järjestämis- ja suunnitteluvastuu (ks. terveydenhuoltolaki 46 §); se ei tarjoa palveluja kansalaisille (vrt. sosiaali- ja terveystykeskus).

sv **central för prehospital akutsjukvård**

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 36 §; hälso- och sjukvårdslag 1326/2010

**

ensihoidoyksikkö

Lähde: <https://fi.wikipedia.org/wiki/Ensihoito> 25.5.2021

Lisätieto: Suomessa ensihoidoyksiköitä ovat perustason ja hoitotason ambulanssit ja lääkäriyksiköt.

ensihoitopalvelun yksikkö

Lähde: Terveydenhuoltolaki 1326/2010, 41 §; Kokonaisturvallisuuden sanasto (TSK 50, 2017)

Lisätieto: Ensihoitopalvelun yksikkö voi olla esimerkiksi ambulanssi. [Kokonaisturvallisuuden sanasto]

sv **enhet för prehospital akutsjukvård**

Lähde: Hälso- och sjukvårdslag 1326/2010, 41 §

**

ensivaste

Lähde: Kokonaisturvallisuuden sanasto (TSK 50, 2017)

Määritelmä: ensiapu, jota antaa hätäkeskuksen kautta hälytetty muu kuin *ensihoitopalvelun yksikkö*, joka kykenee tavoittamaan potilaan ensihoitopalvelun yksikköä nopeammin

Lisätieto: Ensihoitopalvelun yksikkö voi olla esimerkiksi ambulanssi. Potilaan avuksi voidaan hälyttää terveydenhuoltoviranomaisen kanssa sopimuksen tehnyt toimija, kuten pelastus-, poliisi- tai meripelastustoimen yksikkö (esimerkiksi paloauto, poliisiauto tai

meripelastusalue), mikäli se pystyy tavoittamaan potilaan tai aloittamaan avun nopeammin kuin ensihoitopalvelun yksikkö.

ensivastetoiminta

Lähde: Terveystieteiden tutkimuskeskuslaki 326/2010, 40 §
Määritelmä: Ensivastetoiminnalla tarkoitetaan hätäkeskuksen kautta hälytettävissä olevan muun yksikön kuin ambulanssin hälyttämistä äkillisesti sairastuneen tai loukkaantuneen potilaan tavoittamisviiveen lyhentämiseksi ja yksikön henkilöstön antamaa hätäensiapua, joka on määritelty ensihoidon palvelutasopäätöksessä.

sv första insats

Lähde: Kokonaisturvallisuuden sanasto (TSK 50, 2017)

sv första akutmomhändertagande hylättävä

Lähde: Kokonaisturvallisuuden sanasto (TSK 50, 2017)

sv första respons hylättävä

Lähde: Kokonaisturvallisuuden sanasto (TSK 50, 2017)

**

erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon suppeampi yhteispäivystys

Lähde: HE 224/2016
Lisätieto: Yhteispäivystys tarkoittaa tässä sitä, että perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoito ovat samassa yksikössä; viittaa kaikkiin muihin keskussairaaloihin paitsi erikseen nimettyihin laajan päivystyksen 12 sairaalaan

sv mer begränsad samjour för specialiserad sjukvård och primärvård

Lähde: RP 224/2016

**

erikoissairaanhoidon järjestämissopimus

Lähde: Terveystieteiden tutkimuskeskuslaki 1326/2010, 43 §
Lähde: Erikoissairaanhoidon järjestämissopimusta sovelletaan, kunnes ensi hyvinvointialueet ovat hyväksyneet ensimmäisen hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksen (viimeistään vuoden 2025 loppuun mennessä).

sv avtal om ordnande av specialiserad sjukvård

Lähde: Hälso- och sjukvårdslagen 1326/2010, 43 §

**

erikoissairaanhoidon palvelut

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 12 §; Laki sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla 615/2021, 4 §

sv tjänster inom den specialiserade sjukvården

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 12 §; Lag om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland 615/2021, 4 §

**

erikoissairaanhoito

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 36 §;
Terveydenhuoltolaki 1326/2010
Selite: Erikoissairaanhoidolla tarkoitetaan lääketieteen ja hammaslääketieteen erikoisalojen mukaisia sairauksien ehkäisyyn, tutkimiseen, hoitoon, ensihoitoon, päivystykseen ja lääkinnälliseen kuntoutukseen kuuluvia terveydenhuollon palveluja.

sv specialiserad sjukvård

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 36 §; Hälso- och sjukvårdslag 1326/2010

**

erikoissairaanhoitolaki

Lähde: Laki 1062/1989, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1989/19891062>
Lisätieto: Laki on kumottu 1.1.2023 alkaen. Lain 28 § ja 29 § jäävät voimaan.

sv lag om specialiserad sjukvård

Lähde: Lag 1062/1989, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1989/19891062>

**

erillispalkkio

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 87 §

sv särskilt arvode

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 87 §

**

erityishuoltopiiri *vanhentunut*

Lähde: Valtioneuvoston päätös erityishuoltopiireistä 796/1994; Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeen koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta 616/2021, 20 §

Lisätieto: Erityishuoltopiirit siirtyvät hyvinvointialueille 1.1.2023.

sv specialomsorgsdistrikt *vanhentunut*

Lähde: Statsrådets beslut om specialomsorgsdistrikt 796/1994; Kuntasanasto (2013)

**

erityislainsäädäntö

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 3 §

sv speciallagstiftning

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 3 §

**

erityislaki

Lähde: HE 241/2020

sv speciallag

Lähde: RP 241/2020

**

erityistaso *suositettava*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

erikoistaso

Lähde: VNK, kieli- ja kääntämiskeskus 2021
Lisätieto: Erityistason palveluista käytetään joskus myös nimitystä erikoistason palvelut.

sv *specialiserad nivå*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

erityisvastuualue *vanhentunut*

Lähde: Terveydenhuoltolaki 1326/2010, 5 luku
Selite: Erityisvastuualueen *sairaanhoitopiirien* on järjestettävä yhteistyössä alueensa *erikoissairaanhoito*.
Lisätieto: Erityisvastuualueet korvataan hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueilla 1.1.2023.

sv *specialupptagningsområde* *vanhentunut*

Lähde: Hälso- och sjukvårdslag 1326/2010, 5 kap.

**

eriävä mielipide

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 111 §; Kuntasanasto (2013)
Määritelmä: kanta, jonka toimielimen jäsen tai asian esittelijä ilmoittaa pöytäkirjaan ollessaan eri mieltä päätöksestä

sv *avvikande mening*

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 111 §; Kuntasanasto (2013)

sv *reservation*

Lähde: Kuntasanasto (2013)

**

erottamispäätös

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 39 §
Katso myös: *luottamushenkilöiden erottaminen*

sv *beslut om återkallande av uppdrag*

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 39 §

**

esitutkintalaki

Lähde: Laki 805/2011, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110805>

sv *förundersökningslag*

Lähde: Lag 805/2011, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2011/20110805>

**

esitys

Lähde: Hyvinvointialue- ja maakuntajakolaki 614/2021, 7 §
sv framställning

Lähde: Lag om indelningen i välfärdsområden och landskap 614/2021, 7 §
**

Etelä-Karjala

sv Södra Karelen

**

Etelä-Karjalan hyvinvointialue

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoja ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta 616/2021, 7 §

sv Södra Karelens välfärdsområde

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 7 §

**

Etelä-Karjalan maakunta

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoja ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta 616/2021, 6 §

sv landskapet Södra Karelen

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 6 §

**

Etelä-Pohjanmaa

sv Södra Österbotten

**

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoja ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta 616/2021, 7 §

sv Södra Österbottens välfärdsområde

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 7 §

**

Etelä-Pohjanmaan maakunta

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta 616/2021, 6 §

sv [landskapet Södra Österbotten](#)

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 6 §

**

[Etelä-Savo](#)

sv [Södra Savolax](#)

**

[Etelä-Savon hyvinvointialue](#)

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta 616/2021, 7 §

sv [Södra Savolax välfärdsområde](#)

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 7 §

**

[Etelä-Savon maakunta](#)

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta 616/2021, 6 §

sv [landskapet Södra Savolax](#)

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 6 §

**

[etu- ja sukunimilaki](#)

Lähde: Laki 946/2017, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2017/20170946>

sv [lag om för- och efternamn](#)

Lähde: Lag 946/2017, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2017/20170946>

**

[Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset \(EU\) 2016/679 luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta](#)

Lähde: EUR-Lex, <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj> 11.5.2021

[yleinen tietosuojasäätös](#) [lyhyempi muoto](#)

Lähde: EUR-Lex, <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj> 11.5.2021

[EU:n tietosuojasäätös](#) [lyhyempi muoto](#)

sv Europaparlamentets och rådets förordning om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG

Lähde: EUR-Lex, <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj> 11.5.2021

sv allmän dataskyddsförordning *lyhyempi muoto*

Lähde: EUR-Lex, <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj> 11.5.2021

sv EU:s dataskyddsförordning *lyhyempi muoto*

**

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/2102 julkisen sektorin elinten verkkosivustojen ja mobiilisovellusten saavutettavuudesta

Lähde: EUR-Lex, <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/2102/oj> 11.5.2021

saavutettavuusdirektiivi *lyhyempi muoto*

sv Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2102 om tillgänglighet avseende offentliga myndigheters webbplatser och mobila applikationer

Lähde: EUR-Lex, <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/2102/oj> 11.5.2021

sv tillgänglighetsdirektivet *lyhyempi muoto*

**

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/24/EU potilaan oikeuksien soveltamisesta rajatylittävässä terveydenhuollossa

Lähde: EUR-Lex, <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/24/oj> 11.5.2021

potilasdirektiivi *lyhyempi muoto*

Lähde: Sosiaali- ja terveysministeriö, <https://stm.fi/potilasdirektiivi> (21.10.2021)

sv Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/24/EU om tillämpningen av patienträttigheter vid gränsöverskridande hälso- och sjukvård

Lähde: EUR-Lex, <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/24/oj> 11.5.2021

sv patientdirektivet *lyhyempi muoto*

Lähde: Social- och hälsovårdsministeriet, <https://stm.fi/sv/patientdirektiv> (21.10.2021)

**

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta

Lähde: EUR-Lex, <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj> 11.5.2021

uusi hankintadirektiivi *lyhyempi muoto*

sv Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU av den 26 februari 2014 om offentlig upphandling och om upphävande av direktiv 2004/18/EG

Lähde: EUR-Lex, <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj> 11.5.2021

sv det nya upphandlingsdirektivet *lyhyempi muoto*

**

hallinnon ja talouden tarkastus

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 95 §
sv **granskning av förvaltningen och ekonomin**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 95 §

**

hallinnon yleislait

Lähde: HE 241/2020
Selite: Julkisen hallinnon toimintaa säännellään yleisesti niin sanotuissa hallinnon yleislaeissa, joita sovelletaan hallintoasian käsittelyyn ja muuhun viranomaistoimintaan aina, ellei erikseen ole toisin säädetty, sekä useissa muissa, osin myös yksityisoikeudelliseen toimintaan sovellettavissa laeissa.

sv **allmänna lagar om förvaltning**

Lähde: RP 241/2020

**

hallintoalue

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 1 §
sv **förvaltningsområde**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 1 §

**

hallintolaki

Lähde: Laki 434/2003, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20030434>
Lisätieto: hallinnon yleislaki

sv **förvaltningslag**

Lähde: Lag 434/2003, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2003/20030434>

**

hallintorakenne

Lähde: HE 241/2020
sv **förvaltningsstruktur**

Lähde: RP 241/2020

**

hallintoriita-asia

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021, 67 §

sv **förvaltningstvistemål**

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 67 §

**

hallintosääntö

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 95 §; Kuntasanasto (2013)
Määritelmä: johtosääntö, jossa määrätään hyvinvointialueen hallinto- ja päätöksentekomenettelyistä

sv förvaltningsstadga

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 95 §; Kuntasanasto (2013)

**

hallitusti ja vaiheistaen

Lähde: HE 241/2020

sv på ett kontrollerat sätt och i etapper

Lähde: RP 241/2020

**

hammashoito

Lähde: <https://stm.fi/hammashuollon-maksut>; <https://www.kela.fi/hammasohoito>
2.9.2021

Katso myös: *suun terveydenhuolto*

hammashuolto

Lähde: <https://stm.fi/hammashuollon-maksut> 2.9.2021; laki rintamaveteraanien hammashuollon järjestämisestä ja korvaamisesta 678/1992

sv tandvård

Lähde: <https://stm.fi/sv/avgifter-for-tandvard>;
<https://www.kela.fi/web/sv/tandvard> 2.9.2021; lag om anordnande av och ersättning för tandvården för frontveteraner 678/1992

**

hankintahinta

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 24 §

sv anskaffningspris

Lähde: Lag om statsandel för kommunal basservice 618/2021, 24 §

**

hankintasopimus

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 136 §

sv upphandlingsavtal

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 136 §

**

hankittu työvoima

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 13 §
Selite: hyvinvointialueen *yksityiseltä palveluntuottajalta* hankkima työvoima, joka toimii työsopimuslain (55/2001) 1 luvun 7 §:n 3 momentissa tarkoitetulla tavalla tai muun sopimuksen perusteella hyvinvointialueen johdon ja valvonnan alaisena
Katso myös: *vuokratyövoima*

sv **anskaffad arbetskraft**

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 13 §

**

harkinnanvaraisesti

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 27 §

sv **efter prövning**

Lähde: Lag om ändring av om statsandel för kommunal basservice 618/2021, 27 §

**

Helsingin kaupunki

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 1 §; Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä Uudellamaalla 615/2021, 2 §

sv **Helsingfors stad**

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 1 §; Lag om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland 615/2021, 2 §

**

Helsingin vaalipiirilautakunta

Lähde: Vaalilaki 714/1998, 31 §

sv **Helsingfors valkretsnaänd**

Lähde: Vallag 714/1998, 31 §

**

henkilökohtainen avustaja

Lähde: Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista 380/1987, 8 d §

sv **personlig assistent**

Lähde: Lag om service och stöd på grund av handikapp 380/1987, 8 d §; Svenskt lagspråk i Finland Slaf (2017)

**

henkilöstö- ja koulutussuunnitelma

Lähde: Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella 2007/449, 4 a §

sv **personal- och utbildningsplan**

Lähde: Lag om samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare i kommuner och välfärdsområden 2007/449, 4 a §

**

henkilöstöjaosto

Lähde: <https://soteuudistus.fi/sote-valmistelun-johtoryhman-alaiset-jaostot>
27.7.2021

Selite: sote-uudistuksen johtoryhmän alainen jaosto

sv Katso myös: *järjestämisjaosto, rahoitusjaosto, alueellisen valmistelun jaosto*
personalsektionen

Lähde: <https://soteuudistus.fi/sv/sektioner-som-lyder-under-ledningsgruppen-for-social-och-halsovardsreformen> 27.7.2021

**

henkilöstön siirto

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuolto ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta 616/2021, 18 §

henkilöstön siirtyminen

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuolto ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta 616/2021, 19 §

sv **överföring av personalen**

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 18 §, 19 §

**

henkilöstöön kohdistuva lomapalkkavelka

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuolto ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta 616/2021, 24 §

siirtyvän henkilöstön lomapalkkavelka

Lähde: VM, 10.6.2020, <https://vm.fi/-/kuntien-henkilostomaara-puoliintuu-ja-tehtavat-vahenevat-sote-uudistuksen-myota>

lomapalkkavelka

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuolto ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta 616/2021, 26 §

sv **semesterlöneskuld för personal**

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 24 §

sv **semesterlöneskuld**

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 26 §

**

hoidon tarpeen arviointi

Lähde: Terveydenhuoltolaki 1326/2010; TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: Terveydenhuollossa palvelutarpeen arviointi toteutuu yleensä hoidon tarpeen arviointina. Terveydenhuoltolain (1326/2010) mukaan hoidon tarve on arvioitava *perustason* terveyspalveluissa pääsääntöisesti ensimmäisen yhteydenoton aikana ja viimeistään kolmen arkipäivän kuluessa. *Erytistason* terveyspalveluissa hoidon tarpeen arviointi on aloitettava kolmen viikon kuluessa siitä, kun lähete on saapunut erityistason terveyspalvelua antavaan toimintayksikköön. Valtioneuvoston asetuksella (583/2017) säädetään kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisalakohtaisista edellytyksistä. [TSK, STM 2021]

Katso myös: *palvelutarpeen arviointi*

hoitotarpeen arviointi

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv *bedömning av vårdbehovet*

Lähde: Hälsö- och sjukvårdslag 1326/2010; TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

hoidon tarve

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Katso myös: *palvelutarve; hoidon tarpeen arviointi*

sv *vårdbehov*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

hoitoon pääsy

Lähde: HE 241/2020

Katso myös: *sosiaali- ja terveyspalvelujen saatavuus; palvelujen saatavuus*

sv *rätt att få vård*

Lähde: Hälsö- och sjukvårdslagen 1326/2010, 6 kap.

Lisätieto: Andra översättningar också möjliga.

sv *tillgång till vård*

Lähde: RP 241/2020

**

hoitoon pääsyn määraajat

Lähde: <https://stm.fi/hoitotakuu> 14.5.2021

Katso myös: *kiireetön hoito*

hoitoon pääsy

Lähde: Terveydenhuoltolaki 1326/2010, 51 §

hoitotakuu

Lähde: Kuntasanasto (2013)

Määritelmä: lakisääteinen oikeus saada määrääjassa kiireettömän hoidon tarpeen arviointi ja tarpeelliseksi todettu hoito

sv väntetider inom hälso- och sjukvård

Lähde: <https://stm.fi/sv/vardgaranti> 14.5.2021

sv få vård

Lähde: Hälso- och sjukvårdslag 1326/2010, 51 §

sv vårdgaranti

Lähde: Kuntasanasto (2013)

**

hoitoon pääsyn määrääjat

Lähde: <https://stm.fi/hoitotakuu> 14.5.2021

Katso myös: *kiireetön hoito*

hoitoon pääsy

Lähde: Terveydenhuoltolaki 1326/2010, 51 §

hoitotakuu

Lähde: Kuntasanasto (2013)

Määritelmä: lakisääteinen oikeus saada määrääjassa kiireettömän hoidon tarpeen arviointi ja tarpeelliseksi todettu hoito

sv väntetider inom hälso- och sjukvård

Lähde: <https://stm.fi/sv/vardgaranti> 14.5.2021

sv få vård

Lähde: Hälso- och sjukvårdslag 1326/2010, 51 §

sv vårdgaranti

Lähde: Kuntasanasto (2013)

**

hoitopaikka

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 55 §

sv vårdplats

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 55 §

**

hoitoratkaisu

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 12 §

sv vårdbeslut

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 12 §

**

hoitosuunnitelma

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 12 §

sv vårdplan

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 12 §

**

hoitovastuu

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 12 §

asiakkaan hoitovastuu *pitempi muoto*

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 12 §

sv *ansvaret för vården av kunden*

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 12 §

**

huoltokonttori

Lähde: Laki verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta 624/2021, 16 §

sv *intressekontor*

Lähde: Lag om ändring och temporär ändring av lagne om beskattningsförfarande 624/2021, 16 §

**

huoltotyö

Lähde: Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella 2007/449, 10 §

sv *servicearbete*

Lähde: Lag om samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare i kommuner och välfärdsområden 2007/449, 10 §

**

huoltovarmuus

Lähde: Kokonaisturvallisuuden sanasto (TSK 50, 2017)
Määritelmä: toiminta, jonka tarkoituksena on turvata väestön toimeentulon, maan talouselämän ja maanpuolustuksen kannalta välttämätön tuotanto, palvelut ja infrastruktuuri vakavien häiriötilanteiden ja poikkeusolojen varalta

sv *försörjningsberedskap*

Lähde: Kokonaisturvallisuuden sanasto (TSK 50, 2017)

**

HUS-järjestämissopimus

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä Uudellamaalla 615/2021, 3 luku

Selite: Uudenmaan hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän keskinäinen sopimus, jossa ne sopivat keskinäisestä työnjaosta, yhteistyöstä ja toiminnan yhteensovittamisesta terveystalouden järjestämiseksi.

sv *organiseringssavtalet för HUS*

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland 615/2021, 3 kap.

sv *HUS-organiseringssavtal lyhyempi muoto*

Lähde: RP 241/2020

**

HUS-sairaanhoitopiiri

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoja ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta 616/2021, 3 §

Lisätieto: Sairaanhoitopiirit siirtyvät hyvinvointialueille 1.1.2023.

sv **Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HNS)** *suositettava*

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 3 §

**

HUS-yhtymä

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä Uudellamaalla 615/2021, 2 §, 4 luku

Lisätieto: HUS-yhtymä perustettaisiin *Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin* valtuustojen hyväksymällä perussopimuksella vuonna 2022.

Katso myös: *hyvinvointiyhtymä*

sv **HUS-sammanslutningen**

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland 615/2021, 2 §

**

HUS-yhtymän järjestämisvastuu

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä Uudellamaalla 615/2021, 5 §

Lisätieto: Järjestämisvastuu kattaa mm. usean alan erityisosaamista tai kallista laitteistoa edellyttävät erikoissairaanhoidon palvelut, yliopistollisen sairaalan toiminta, kiireellinen hoito perusterveydenhuollon kiireellistä vastaanottoa lukuun ottamatta, ensihoitopalvelu sekä varautuminen poikkeusoloihin.

Katso myös: *järjestämisvastuu*

sv **HUS-sammanslutningens organiseringsansvar**

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland 615/2021, 5 §

**

HUS-yhtymän perussopimus

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä Uudellamaalla 615/2021, 13 §

Selite: Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin välinen sopimus, jolla perustetaan *HUS-yhtymä*

perussopimus *lyhempi muoto*

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä Uudellamaalla
615/2021, 13 §

sv grundavtalet för HUS-sammanslutningen

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i
Nyland 615/2021, 13 §

sv grundavtalet *lyhyempi muoto*

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i
Nyland 615/2021, 13 §

**

HUS-yhtymän yhtymähallitus

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan
uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön
voimaanpanosta 616/2021, 48 §

yhtymähallitus *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan
uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön
voimaanpanosta 616/2021, 48 §

sv HUS-sammanslutningens styrelse

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och
räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller
reformen 616/2021, 48 §

sv styrelse *lyhyempi muoto*

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och
räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller
reformen 616/2021, 48 §

**

HUS-yhtymän ylin toimielin

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan
uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön
voimaanpanosta 615/2021, 46 §

sv högsta organet för HUS-sammanslutningen

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och
räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller
reformen 615/2021, 46 §

**

HUS-yhtymän yliopistollinen sairaala

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä Uudellamaalla
615/2021, 7 §

Katso myös: *yliopistollinen sairaala*

sv HUS-sammanslutningens universitetssjukhus

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i
Nyland 615/2021, 7 §

**

huumausainelaki

Lähde: Laki 373/2008, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2008/20080373>
sv narkotikalag

Lähde: Lag 373/2008, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2008/20080373>

**

hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 6 §; Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 3 §

terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen

Lähde: HE 241/2020
sv främjande av hälsa och välfärd

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 6 §

**

hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kunnassa

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 6 §
Lisätieto: Kunnan on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisäätteisiin tehtäviin.

sv främjande av hälsa och välfärd i kommunerna *suositettava*

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 6 §
sv främjande av välfärd och hälsa i kommunerna

Lähde: RP 241/2020

**

hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 15 §; VNK Sote-rahoitustermejä 2017

Selite: Hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin lasketaan hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintaa ja toiminnan tulosta kuvaavien indikaattoreiden perusteella.

Lisätieto: Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen perusteella määräytyvät hyvinvointialueen laskennalliset kustannukset lasketaan kertomalla asukasta kohden määritelty hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen perushinta hyvinvointialueen asukasmäärällä sekä hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kertoimella.

hyte-kerroin *lyhyempi muoto*

Lähde: VNK Sote-rahoitustermejä 2017

sv koefficient för främjande av hälsa och välfärd *suositettava*

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 15 §
sv koefficient för främjande av välfärd och hälsa

Lähde: VNK Sote-rahoitustermejä 2017
sv **koefficient för främjande av välbefinnande och hälsa**

Lähde: VNK Sote-rahoitustermejä 2017
**

hyvinvointi

Lähde: Terveystieteiden tutkimuskeskus 1326/2010, 2 §; <https://thl.fi/fi/web/hyvinvointi-ja-terveyserot/eriarvoisuus/keskeisia-kasitteita> 30.8.2021

Selite: Hyvinvoinnin osatekijät jaetaan yleensä kolmeen ulottuvuuteen: terveyteen, materiaaliseen hyvinvointiin ja koettuun hyvinvointiin tai elämänlaatuun. Hyvinvointi-käsite viittaa suomen kielessä sekä yksilölliseen hyvinvointiin että yhteisötason hyvinvointiin. Yhteisötason hyvinvoinnin ulottuvuuksia ovat mm. elinolot, työllisyys ja työolot sekä toimeentulo. Yksilöllisen hyvinvoinnin osatekijöiksi taas luetaan sosiaaliset suhteet, itsensä toteuttaminen, onnellisuus ja sosiaalinen pääoma.

Katso myös: *hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen*
sv **välrfärd**

Lähde: Hälsö- och sjukvårdslag 1326/2010, 2 §
**

hyvinvointialue

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021
Lisätieto: Sote-uudistuksen *voimaanpanolaki* tuli voimaan 1.7.2021, jolloin myös perustettiin hyvinvointialueet oikeushenkilöinä.

sv **välrfärdsområde**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021
**

hyvinvointialue- ja maakuntajakolaki

Lähde: Laki 614/2021, <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210614>
sv **lag om indelningen i välfärdsområden och landskap**

Lähde: Lag 614/2021, <https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2021/20210614>
**

hyvinvointialueellinen

Lähde: HE 241/2020
sv **på välfärdsområdesnivå**

Lähde: RP 241/2020
sv **välrfärdsområdes-**

**

hyvinvointialueen alue

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 3 §
Lisätieto: Hyvinvointialueen alue on *maakunta*. *Uudenmaan maakunnan* alueella voi kuitenkin olla useampi kuin yksi hyvinvointialue.

sv **område som välfärdsområdet omfattar**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 3 §
sv välfärdsområdets område

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/20221, 2 §
**

hyvinvointialueen asukas

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 3 §; Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 2 §
Selite: henkilö, jonka kotikuntalaissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta sijaitsee *hyvinvointialueen alueella*

sv invånare i välfärdsområdet

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 3 §; Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 2 §

sv välfärdsområdets invånare

Lähde: RP 241/2020
**

hyvinvointialueen ilmoitus

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 113 §
sv välfärdsområdets tillkännagivande

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 113 §
**

hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän viranomaiset

Lähde: HE 241/2020
Katso myös: *hyvinvointialue, hyvinvointiyhtymä; hyvinvointialueen viranomainen*
sv myndigheter i välfärdsområden och i välfärdssammanslutningar

Lähde: RP 241/2020
**

hyvinvointialueen ja kuntien neuvottelu

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 14 §
Selite: Hyvinvointialueen ja sen alueen kuntien on neuvoteltava vähintään valtuustokausittain tehtäviensä hoitamiseen liittyvästä yhteistyöstä, tavoitteista ja työnjaosta.

sv samråd mellan välfärdsområdet och kommunerna

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 14 §
**

hyvinvointialueen järjestäytyminen

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta 616/2021, 17 §
Lisätieto: Ensimmäisten aluevaalien tuloksen vahvistamisen jälkeen aluevaltuuston on viipymättä järjestäydyttävä ja valittava aluehallitus ja muut hyvinvointialueen toimielimet sekä ryhdyttävä muihin

toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon järjestämiseksi.

sv konstituering av välfärdsområdet

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 17 §

**

hyvinvointialueen jäsen

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 3 §
Selite: 1) henkilö, jonka kotikuntalaissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta sijaitsee hyvinvointialueen alueella (*hyvinvointialueen asukas*); 2) kunta, joka sijaitsee hyvinvointialueen alueella; 3) yhteisö ja säätiö, jonka kotipaikka on hyvinvointialueen alueella olevassa kunnassa; 4) se, joka omistaa tai hallitsee hyvinvointialueen alueella sijaitsevaa kiinteää omaisuutta

sv medlem av ett välfärdsområde

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 3 §

sv välfärdsområdesmedlem

Lähde: RP 241/2020

sv välfärdsområdenas medlemmar

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 3 §

**

hyvinvointialueen jäsenyys

Lähde: HE 241/2020

sv medlemskap i ett välfärdsområde

Lähde: RP 241/2020

**

hyvinvointialueen liikelaitos

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 9 luku
Selite: hyvinvointialueen osana toimiva liikelaitos, jonka hyvinvointialue on perustanut *liiketaloudellisten periaatteiden mukaan hoidettavaa tehtävää varten*

liikelaitos *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 9 luku

sv välfärdsområdets affärsverk

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 9 kap.

sv affärsverk *lyhyempi muoto*

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 9 kap.

**

hyvinvointialueen nuorisovaltuusto

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 32 §

Selite: *aluehallituksen* nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi asettama *vaikuttamistoimielin*

nuorisovaltuusto *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 32 §
sv *ungdomsfullmäktige för välfärdsområdet*

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 32 §
sv *ungdomsfullmäktige lyhyempi muoto*

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 32 §
**

hyvinvointialueen rahoitusasema

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 15 §
sv *välfärdsområdets finanser*

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 15 §
**

hyvinvointialueen talous

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 122 §
Katso myös: *hyvinvointialuetalous*
sv *välfärdsområdets ekonomi*

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 122 §
**

hyvinvointialueen tehtävät

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 6 §
Lisätieto: Hyvinvointialue järjestää sille lailla säädetyt tehtävät. Hyvinvointialue voi lisäksi alueellaan ottaa hoitaakseen sen lakisääteisiä tehtäviä tukevia tehtäviä. Hyvinvointialueen itselleen ottama tehtävä hoitaminen ei saa laajuudeltaan olla sellainen, että se vaarantaa hyvinvointialueen lakisääteisten tehtävien hoitamisen.

sv *välfärdsområdets uppgifter*

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 6 §
**

hyvinvointialueen toiminta markkinnoilla

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 15 luku

hyvinvointialueen toiminta kilpailutilanteessa markkinoilla *pitempi muoto*

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 15 luku
sv *välfärdsområdets verksamhet på marknaden*

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 15 kap.

sv *välfärdsområdets verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden pitempi muoto*

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 15 kap.
**

hyvinvointialueen tytär yhteisö

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 4 §
Määritelmä: yhteisö, jossa hyvinvointialueella on määräysvalta

tytär yhteisö *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 4 §
sv **dottersammanslutning till välfärdsområdet**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 4 §

sv **dottersammanslutning** *lyhyempi muoto*

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 4 §

**

hyvinvointialueen viranomainen

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 10 §
sv **välfärdsområdesmyndighet**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 10 §

**

hyvinvointialueiden hintaindeksi

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 8 §
Selite: indeksi, joka kuvaa *hyvinvointialueiden rahoitukseen* sovellettavan kustannustason nousua

Lisätieto: Hyvinvointialueiden hintaindeksiä laskettaessa yleisen ansiotasoindeksin painokerroin on 0,60, kuluttajahintaindeksin 0,30 ja hyvinvointialueyönantajan sosiaaliturvamaksujen vuotuisen muutoksen 0,10. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin hyvinvointialueindeksin laskennasta.

sv **välfärdsområdesindexet**

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 8 §

**

hyvinvointialueiden ohjaus

Lähde: HE 241/2020
sv **styrning av välfärdsområdena**

Lähde: RP 241/2020

**

hyvinvointialueiden rahoitus

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 617/2021, 12 §
sv **välfärdsområdenas finansiering**

Lähde: Lag om välfärdsområden 617/2021, 12 §

**

hyvinvointialueiden virkariitalautakunta

Lähde: Laki kunnan ja hyvinvointialueen virkaehtosopimuksista 669/1970, 14 §

Lisätieto: Kuntien virkariitalautakunta käsittelee kuntien ja kuntayhtymien virkariita-asioita ja hyvinvointialueiden virkariitalautakunta hyvinvointialueiden ja hyvinvointiyhtymien virkariita-asioita.

Katso myös: *kuntien virkariitalautakunta*

sv **välårsområdenas tjänstestvistenämnd**

Lähde: Lag om kommunernas och välårsområdenas arbetskollektivavtal 669/1970, 14 §

**

hyvinvointialuejaosto

Lähde: Laki kuntien ja hyvinvointialueiden työnantajaedunvalvonnan järjestämisestä 630/2021, 5 §

Lisätieto: *Kunta- ja hyvinvointialueu työnantajat KT:n toimielimiä ovat hallitus, kuntajaosto, hyvinvointialuejaosto ja yritysjaosto.*

sv **välårsområdessektion**

Lähde: Laki kuntien ja hyvinvointialueiden työnantajaedunvalvonnan järjestämisestä 630/2021, 5 §

**

hyvinvointialuejohtaja

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 45 §

Selite: Hyvinvointialuejohtajan valitsee *aluevaltuusto*. Hyvinvointialuejohtaja voidaan valita joko toistaiseksi tai määräajaksi ja hän on virkasuhteessa hyvinvointialueeseen.

sv **välårsområdesdirektör**

Lähde: Lag om välårsområden 611/2021, 45 §

**

hyvinvointialuekonserni

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 4 §

sv **välårsområdeskoncern**

Lähde: Lag om välårsområden 611/2021, 4 §

**

hyvinvointialuestrategia

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 41 §

Selite: strategia, jossa *aluevaltuusto* päättää *hyvinvointialueen* toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista

sv **välårsområdesstrategi**

Lähde: Lag om välårsområden 611/2021, 41 §

**

hyvinvointialuetalouden ja -hallinnon neuvottelukunta

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 13 §

Selite: Valtiovarainministeriön yhteydessä toimii hyvinvointialuetalouden ja -hallinnon neuvottelu-kunta, jonka tarkoituksena on edistää *hyvinvointialuetaloutta* koskevien strategisten linjausten ja

hyvinvointialueiden itsehallinnon toteutumista sekä valtakunnallisten ja alueellisten toimijoiden yhteistyötä.

sv **delegationen för välfärdsområdenas ekonomi och förvaltning**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 13 §

**

hyvinvointialuetalous

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 12 §

Lisätieto: Hyvinvointialuetalous on osa julkisen talouden kokonaisuutta.

Katso myös: *hyvinvointialueen talous; kuntatalous; hyvinvointialuelouden ja -hallinnon neuvottelukunta*

sv **välfärdsområdenas ekonomi**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 12 §

**

hyvinvointialueverotus

Lähde: HE 241/2020

sv **välfärdsområdesbeskattning**

Lähde: RP 241/2020

**

hyvinvointisovellus

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä 784/2021, 3 §

Määritelmä: yksityishenkilön käyttämä *omatietovarantoon* liittyvä sovellus, jolla käsitellään *hyvinvointitietoja*, ja johon henkilö voi saada asiakastietonsa *arkistointipalvelusta, reseptikeskuksesta ja tiedonhallintapalvelusta*

sv **välbefinnandeapplikation**

Lähde: Lag om elektronisk behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården 784/2021, 3 §

**

hyvinvointitieto

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä 784/2021, 3 §

Määritelmä: henkilön itsensä tuottamat terveyttään ja hyvinvointiaan koskevat tiedot, jotka henkilö on tallentanut *omatietovarantoon*

Katso myös: *asiakastieto; hyvinvointisovellus*

sv **uppgifter om välbefinnande**

Lähde: Lag om elektronisk behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården 784/2021, 3 §

**

hyvinvointiyhtymä

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 58 §

Selite: Hyvinvointiyhtymän tehtävinä voi olla vain sen jäsenenä olevien *hyvinvointialueiden* toimialaan kuuluvien tehtävien *tukipalvelujen*

tuottamiseen liittyviä tehtäviä. Hyvinvointiyhtymälle ei voida siirtää järjestämisvastuuta.

Lisätieto: Hyvinvointialueiden julkisoikeudellisen yhteistoiminnan muotoja ovat yhteinen toimielin, yhteinen virka, sopimus viranomaistehtävän hoitamisesta ja hyvinvointiyhtymä.

sv välfärdssammanslutning

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 58 §

**

hyvinvointiyhtymän johtava viranhaltija

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 69 §

sv välfärdssammanslutningens ledande tjänsteinnehavare

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 69 §

**

hyvinvointiyhtymän perussopimus

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 59 §

Selite: hyvinvointialueiden välinen, aluevaltuustojen hyväksymä, sopimus hyvinvointiyhtymän perustamisesta

perussopimus lyhyempi muoto

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 59 §

sv grundavtal för en välfärdssammanslutning

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 59 §

sv grundavtal lyhyempi muoto

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 59 §

**

hyvityssakko

Lähde: Laki kunnan ja hyvinvointialueen virkaehtosopimuksista 669/1970, 21 §

sv plikt

Lähde: Lag om kommunernas och välfärdsområdenas tjänstekollektivavtal 669/1970, 21 §

**

häiriötilanne

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 51 §

sv störningssituation

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 51 §

sv störning

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 56 §

**

ihmiskeskeisesti

Lähde: <https://soteuudistus.fi/mika-sote-uudistus-13.9.2021>

sv utifrån ett människoperspektiv

Lähde: <https://soteuudistus.fi/sv/om-social-och-halsovardsreformen-13.9.2021>
Lisätieto: Reformen fokuserar på tjänsterna utifrån ett människoperspektiv.

sv **människocentrerat**

Lähde: VNK, kieli- ja kieliasiantuntijat 2020

sv **människoorienterat**

Lähde: VNK, kieli- ja kieliasiantuntijat 2020

sv **med fokus på människan**

Lähde: VNK, kieli- ja kieliasiantuntijat 2020

**

ilmoitettavat tiedot

Lähde: Laki ehdokkaan vaalirahoituksesta 273/2009, 6 §

sv **uppgifter som ska redovisas**

Lähde: Lag om kandidaters valfinansiering 273/2009, 6 §

**

ilmoituskortti

Lähde: Vaalilaki 714/1998, 21 §; Eduskuntasanasto (2008)

Määritelmä: äänioikeusrekisteriin otetuille toimitettava ilmoitus oikeudesta äänestää

Lisätieto: Digi- ja väestötietovirasto laatii jokaisesta äänioikeusrekisteriin otetusta ilmoituskortin.

ilmoitus äänioikeudesta

Lähde: Eduskuntasanasto (2008)

sv **meddelandekort**

Lähde: Vallag 714/1998, 21 §; Eduskuntasanasto (2008)

sv **meddelande om rösträtt**

Lähde: Eduskuntasanasto (2008)

**

ilmoitusrekisteri

Lähde: Laki ehdokkaan vaalirahoituksesta 273/2009, 12 §

sv **redovisningsregister**

Lähde: Lag om kandidaters valfinansiering 273/2009, 12 §

**

ilmoitusvelvollisuus

Lähde: Laki ehdokkaan vaalirahoituksesta 273/2009, 5 §

Selite: velvollisuus tehdä ilmoitus vaalirahoituksesta

sv **redovisningsskyldighet**

Lähde: Lag om kandidaters valfinansiering 273/2009, 5 §

**

integraatiovastuu

Lähde: Faktalehti, 5.6.2020,
https://soteuudistus.fi/documents/1271139/22728740/SOTE-factsheet_FI_009.pdf/

sv **integrationsansvar**

Lähde: Faktablad, 5.6.2020,
https://soteuudistus.fi/documents/1271139/20825107/Faktalehti_+Statsminister+Marins+regering+faststälde+utgångspunkterna+för+social+och+hälsovårdsreformen/

**

integraatiovelvoite

Lähde: HE 241/2020
Katso myös: sosiaali- ja terveystalvelujen yhteensovittaminen

palveluiden integraatiovelvoite

Lähde: HE 241/2020
sv **skyldighet att integrera tjänster**

Lähde: RP 241/2020

**

investointisuunnitelma

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 16 §
Selite: *Hyvinvointialueen on vuosittain laadittava investointisuunnitelma seuraavaa tilikautta seuraavien neljän tilikauden aikana aloitettavista hyvinvointialuekonsernin investoinneista ja niiden rahoituksesta.*

sv **investeringsplan**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 16 §

**

isyyslaki

Lähde: Laki 11/2015, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150011>
sv **faderskapslag**

Lähde: Lag 11/2015, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2015/20150011>

**

itsehallinnollinen alue

Lähde: Kotimaisten kielten keskus, 19.11.2015,
https://www.kotus.fi/files/3652/STM_itsehallinnolliset_alueet_19112015.pdf (3.11.2021); HE 241/2020

itsehallintoalue *hylättävä*

Lähde: Kotimaisten kielten keskus, 19.11.2015,
https://www.kotus.fi/files/3652/STM_itsehallinnolliset_alueet_19112015.pdf (3.11.2021); HE 241/2020

Lisätieto: Vaikka myös vastinetta 'itsehallintoalue' esiintyy, Kotuksen antaman maakuntauudistukseen liittyvän lausunnon (19.11.2015) mukaan "termi itsehallintoalue ei sovi aiottuun tarkoitukseen, koska sitä on käytetty viittaamaan sellaisiin laajempiin alueellisiin kokonaisuuksiin, joilla on

muista alueista poikkeavaa itsemääräämisoikeutta. Lisäksi suunniteltu aluejako ei koske Ahvenanmaata, josta vanhastaan on puhuttu itsehallintoalueena.”

sv självstyrande område

Lähde: RP 241/2020

**

itsehallinto

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 1 §, 2 §, 11 §

sv självstyre

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 2 §

sv självstyrelse

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 1 §, 11 §

**

Itä-Uudenmaan hyvinvointialue

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeen koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta 616/2021, 7 §

sv Östra Nylands välfärdsområde

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 7 §

**

iäkkäiden palvelut

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)
Määritelmä: sosiaalihuollon palvelutehtävä, jonka tavoitteena on edistää ja tukea iäkkäiden henkilöiden toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista sekä sosiaalista hyvinvointia ja turvallisuutta
Lisätieto: iäkkäiden palveluissa annettavilla *sosiaalipalveluilla* tuetaan laajasti iäkkäitä henkilöitä. Iäkkäiden palveluissa annettavia sosiaalipalveluja ovat esimerkiksi *kotipalvelu, palveluasuminen ja liikkumista tukeva palvelu*.

iäkkäiden peruspalvelut

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

vanhuspalvelut

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

vanhustenhuolto *hylättävä*

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

sv äldreservice

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

**

jakautumismalli

Lähde: HE 241/2020
Lisätieto: Omaisuuteen liittyvät järjestelyt voidaan toteuttaa useilla vaihtoehtoisilla tavoilla tai niiden yhdistelmillä, mutta pääasialliset vaihtoehdot ovat valmistelussa kiteytyneet lunastukseen, vuokraukseen sekä omaisuuden jakamiseen kunnan ja hyvinvointialueen välillä eli niin sanottuun jakautumismalliin.

Esimerkki: suppea jakautumismalli

sv **fördelningsmodell**

Lähde: RP 241/2020
Esimerkki: begränsad fördelningsmodell

**

jako-osuus

Lähde: Verontilityslaki 532/1998, 12 §
sv **utdelning**

Lähde: Lag om skatteredovisning 532/1998, 12 §

**

jaosto

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 35 §; Kuntasanasto (2013)
Selite: *Aluehallituksessa, lautakunnissa ja johtokunnissa voi olla jaostoja. Jaostot ovat hyvinvointialueen toimielimiä.*

sv **sektion**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 35 §; Kuntasanasto (2013)

**

jaoston puheenjohtaja

Lähde: Laki kuntien ja hyvinvointialueiden työnantajaedunvalvonnan järjestämisestä 630/2021, 6 §
Lisätieto: Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT:ssä on hallitus sekä *kuntajaosto, hyvinvointialuejaosto ja yritysjaosto*. Hallituksessa on 15 jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen. Hallituksen jäseninä ovat jaostojen puheenjohtajat henkilökohtaisena varajäsenenään *jaoston varapuheenjohtaja*.

sv **sektionsordförande**

Lähde: Lag om anordnande av intressebevakning för kommunerna och välfärdsområdena som arbetsgivare 630/2021, 6 §

**

jaoston varapuheenjohtaja

Lähde: Laki kuntien ja hyvinvointialueiden työnantajaedunvalvonnan järjestämisestä 630/2021, 6 §
Lisätieto: Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT:ssä on hallitus sekä *kuntajaosto, hyvinvointialuejaosto ja yritysjaosto*. Hallituksessa on 15 jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen. Hallituksen jäseninä ovat *jaostojen puheenjohtajat* henkilökohtaisena varajäsenenään *jaoston varapuheenjohtaja*.

sv **vice ordförande i sektionen**

Lähde: Lag om anordnande av intressebevakning för kommunerna och välfärdsområdena som arbetsgivare 630/2021, 6 §

**

jatkovalitus

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 147 §
Selite: Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

sv fortsatta besvär

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 147 §

sv överklagande hos högsta förvaltningsdomstolen vanhentunut

Lähde: Landskapslag, 138 § (2015)

**

johtajasopimus

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 46 §
Selite: *hyvinvointialueen ja hyvinvointialuejohtajan* välinen sopimus, jossa sovitaan hyvinvointialueen johtamisen edellytyksistä ja jonka hyväksyy *aluehallitus*; tai *hyvinvointiyhtymän ja hyvinvointiyhtymän johtavan viranhaltijan* välinen sopimus

sv direktörsavtal

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 46 §

**

johtokunta

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 35 §; Kuntasanasto (2013)
Määritelmä: hyvinvointialueen toimielin, joka vastaa *hyvinvointialueen liikelaitoksen* tai jonkin muun tehtävän hoitamisesta

sv direktion

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 35 §; Kuntasanasto (2013)

**

johtosääntö

Lähde: Laki kuntien ja hyvinvointialueiden työnantajaedunvalvonnan järjestämisestä 630/2021, 10 §; Kuntasanasto (2013)
Määritelmä: *aluevaltuuston* hyväksymä sitova säännöstö, jossa määrätään hyvinvointialueen eri viranomaisista sekä niiden toiminnasta, toimivallan jaosta ja tehtävistä
Katso myös: *hallintosääntö*

sv instruktion

Lähde: Lag om anordnande av intressebevakning för kommunerna och välfärdsområdena som arbetsgivare 630/2021, 10 §; Kuntasanasto (2013)

**

jotta pienestä vaivasta ei kasva suuri

Lähde: <https://soteuudistus.fi/mika-sote-uudistus-13.9.2021>
sv för att ett litet problem inte ska bli stort

Lähde: <https://soteuudistus.fi/sv/social-och-halsovardsreformen-13.9.2021>
**

julkinen hallintotehtävä

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 9 §; Suomen perustuslaki 731/1999, 124 §

Lisätieto: Hyvinvointialue voi antaa julkisen hallintotehtävän muulle kuin viranomaiselle vain, jos siitä lailla erikseen säädetään.

hallintotehtävä *lyhyempi muoto*

Lähde: Suomen perustuslaki 731/1999, 124 §
sv offentlig förvaltningsuppgift

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 9 §; Finlands grundlag 731/1999, 124 §

sv förvaltningssuppgift *lyhyempi muoto*

Lähde: Finlands grundlag 731/1999, 124 §
**

julkinen palveluvelvoite

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 136 §
Selite: Hyvinvointialue voi antaa määräaikaisen julkisen palveluvelvoitteen hyvinvointialueen asukkaiden hyvinvoinnin kannalta tarpeellisten palvelujen turvaamiseksi kilpailutilanteessa markkinoilla toimivalle palveluntuottajalle, jos markkinoiden toiminta on puutteellista.

palveluvelvoite *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 136 §
sv skyldighet att tillhandahålla offentliga tjänster

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 136 §

sv skyldighet att tillhandahålla tjänster *lyhyempi muoto*

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 136 §
**

julkinen talous

Lähde: HE 241/2020; Budjettisanasto (2001)
sv offentliga finanser

Lähde: HE 241/2020; Budjettisanasto (2001)
**

julkisen talouden suunnitelma

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 12 §
sv plan för de offentliga finanserna

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 12 §
**

julkisen vallan käyttö

Lähde: HE 241/2020; VNK, Yleishallinnon termit
Katso myös: *viranomaiselle kuuluva toimivalta*

sv *utövning av offentlig makt*

Lähde: RP 241/2020; VNK, Yleishallinnon termit

**

julkisen vallan käyttöä sisältävät tehtävät

Lähde: HE 241/2020
Katso myös: *viranomaiselle kuuluva toimivalta*

tehtävät, jotka sisältävät julkisen vallan käyttöä

Lähde: HE 241/2020

julkisen vallan käyttöön liittyvät tehtävät

Lähde: HE 241/2020

sv *uppgifter som innebär utövande av offentlig makt*

Lähde: RP 241/2020

sv *uppgifter som innebär utövning av offentlig makt*

Lähde: RP 241/2020

**

julkisoikeudellinen yhteistö

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 2 §; Svenskt lagspråk i Finland (2018)

julkisyhteisö

Lähde: Svenskt lagspråk i Finland (2018)

sv *offentligrättsligt samfund*

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 2 §; Svenskt lagspråk i Finland (2018)

sv *offentligt samfund*

Lähde: Svenskt lagspråk i Finland (2018)

**

julkisten alojen eläkelaki

Lähde: Laki 81/2016, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2016/20160081>

sv *pensionslag för den offentliga sektorn*

Lähde: Lag 81/2016, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2016/20160081>

**

jälki-ilmoitus

Lähde: Laki ehdokkaan vaalirahoituksesta 273/2009, 11 a §
Selite: Jos ehdokas, ehdokkaan tukiryhmä tai muu yksinomaan ehdokkaan tukemiseksi toimiva yhteisö on ottanut lainaa vaalikampanjan kulujen kattamiseksi eduskuntavaaleissa, aluevaaleissa tai europarlamenttivaaleissa, ilmoitusvelvollisen on toimitettava

valtionalouden tarkastusvirastolle tieto lainan määrästä sekä lainan maksamiseen saadusta vähintään 1 500 euron arvoisesta tuesta (jälki-ilmoitus).

sv efterhandsredovisning

Lähde: Lag om kandidaters valfinansiering 273/2009, 11 a §

**

jälkikäteinen valvonta

Lähde: HE 241/2020

jälkikäteisvalvonta

Lähde: HE 241/2020

sv tillsyn i efterhand

Lähde: HE 241/2020

**

järjestysmuoto

Lähde: Laki kunnan ja hyvinvointialueen virkaehtosopimuksista 669/1970, 3 §

sv organisationsform

Lähde: Lag om kommunernas och välfärdsområdenas tjänstekollektivavtal 669/1970, 3 §

sv organisation

Lähde: Lag om kommunernas och välfärdsområdenas tjänstekollektivavtal 669/1970, 3 §

**

järjestämisen integraatio

Lähde: HE 241/2020

Määritelmä: sosiaali- ja terveysten palvelujen rakenne, jossa kaikki *sosiaali- ja terveysten palvelut* on koottu yhten *hallintorakenteen* alle

Lisätieto: Järjestämisen integraatiosta on käytetty käsitteitä rakenteellinen integraatio, hallinnollinen integraatio tai väestötason integraatio.

rakenteellinen integraatio

Lähde: HE 241/2020

hallinnollinen integraatio

Lähde: HE 241/2020

Lisätieto: Hallinnollisessa integraatiossa johtaminen ja rahoitus tulevat yhtä kanavaa pitkin.

väestötason integraatio

Lähde: HE 241/2020

sv integration av ordnandet

Lähde: RP 241/2020

sv strukturell integration

Lähde: RP 241/2020

sv **administrativ integration**

Lähde: RP 241/2020

sv **integration på befolkningsnivå**

Lähde: RP 241/2020

**

järjestämisaosto

Lähde: <https://soteuudistus.fi/sote-valmistelun-johtoryhman-alaiset-jaostot>
27.7.2021

Selite: Sote-uudistuksen johtoryhmän alainen jaosto, jonka tehtävä on valmistella hallituksen esityksen muotoon säädösehdotukset sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, maakuntien hallinnosta ja taloudenhoidosta, maakuntajaosta, maakuntavaaleista, omaisuuden siirrosta sekä uudistukseen liittyvistä muista säännöksistä. Jaosto huolehtii myös pelastuslain valmistelun yhteensovittamisesta muun valmisteltavan lainsäädännön kanssa.

Katso myös: *sote-uudistuksen johtoryhmä; rahoitusjaosto, henkilöstöjaosto, alueellisen valmistelun jaosto*

sv **organiseringsektionen**

Lähde: <https://soteuudistus.fi/sv/sektioner-som-lyder-under-ledningsgruppen-for-social-och-halsovardsreformen> 27.7.2021

**

järjestämismvastuu

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 7 §

Selite: Järjestämismvastuulla tarkoitetaan oikeudellista vastuuta siitä, että lailla säädetyt palvelut ja velvoitteet tulevat säännösten mukaisesti hoidetuiksi. Järjestämismvastuussa oleva kunta tai muu toimija vastaa siitä, että ihmiset saavat tarvitsemansa palvelut laadukkaasti ja oikea-aikaisesti.

Katso myös: *sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämismvastuu*

palvelujen järjestämismvastuu

Lähde: HE 241/2020

palveluiden järjestämismvastuu

Lähde: VNK, kieliasiantuntijat 2020

sv **organiseringsansvar**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 7 §; kommunallag 410/2015; TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: Om termen järjestämismvastuu används som sådan, motsvaras den i första hand av termen organiseringsansvar.

sv **ansvar för att ordna tjänster**

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: Vastineet 'ansvar för ordnandet av tjänster' ja 'ansvar för att ordna tjänster' toimivat parhaiten silloin kun kerrotaan mitä palveluja järjestetään

sv ansvar för ordnandet av tjänster

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

järjestämisvastuun siirtyminen

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 54 §; Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021, 3 §, 4 §

järjestämisvastuun siirto

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 3 §

järjestämisvastuun siirtäminen [Lähikäsité](#)

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 7 §

sv överföring av organiseringsansvar

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 3 §, 4 §; Lag om välfärdsområden 611/2021, 7 §

sv övergång av organiseringsansvar

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 54 §

**

järjestämisvastuun toteuttamiseen liittyvät tehtävät

Lähde: Sosiaali- ja terveysministeriö, 5.6.2020, <https://soteuudistus.fi/-/1271139/hallitus-linjasi-sote-uudistuksen-valmistelun-lahtokohdat>

sv uppgifter som hänför sig till fullgörandet av organiseringsansvaret

Lähde: Social- och hälsovårdsministeriet, 5.6.2020, <https://soteuudistus.fi/sv/-/1271139/hallitus-linjasi-sote-uudistuksen-valmistelun-lahtokohdat>

**

järjestää palveluja

Katso myös: *palvelunjärjestäjä*

sv ordna tjänster *suositettava*

sv organisera tjänster *sallittava*

**

jäsen

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 36 §
Selite: hyvinvointialueen toimielimen jäsen; toimielimiä ovat *aluevaltuusto, aluehallitus, tarkastuslautakunta, kansalliskielilautakunta ja saamen kielen lautakunta*

Esimerkki: johtokunnan jäsenet

sv ledamot

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 36 §
Esimerkki: ledamöter i en direktion

**

jäsenyhteisö

Lähde: Laki kuntien ja hyvinvointialueiden työnantajaedunvalvonnan järjestämisestä 630/2021, 4 §
Selite: *Kunta- ja hyvinvointialueuetyönantajat KT:n jäsenyhteisöjä ovat kunnat ja hyvinvointialueet sekä kuntayhtymät ja hyvinvointiyhtymät.*

sv medlemssamfund

Lähde: Lag om anordnande av intressebevakning för arbetsgivare i kommuner och välfärdsområden 630/2021, 4 §

**

Kainuu

sv Kajanaland

**

Kainuun hyvinvointialue

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoja ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021, 7 §

sv Kajanalands välfärdsområde

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 7 §

**

Kainuun maakunta

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoja ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021, 6 §

sv landskapet Kajanaland

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 6 §

**

kaksikielinen hyvinvointialue

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 2 §
Selite: Sellainen *hyvinvointialue*, jonka alueeseen kuuluu erikielisiä kuntia tai vähintään yksi *kaksikielinen kunta*.

sv tvåspråkigt välfärdsområde

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 2 §

**

kaksikielinen kunta

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 4 §
Selite: Kunta on säädettävä kaksikieliseksi, jos kunnassa on sekä suomen-
että ruotsinkielisiä asukkaita ja vähemmistö on vähintään kahdeksan
prosenttia asukkaista tai vähintään 3 000 asukasta. Kaksikielinen kunta
on säädettävä yksikieliseksi, jos vähemmistö on alle 3 000 asukasta ja
sen osuus on laskenut alle kuuden prosentin.

Katso myös: *kaksikielinen hyvinvointialue*

sv tvåspråkig kommun

Lähde: Lag om statsandel för kommunal basservice 618/2021, 4 §

**

kaksikielisyys

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 18 §
Selite: Kaksikielisuuden perusteella määräytyvät hyvinvointialueen
laskennalliset kustannukset lasketaan kertomalla *kaksikielisen
hyvinvointialueen* ruotsinkielisten asukkaiden määrä kaksikielisuuden
perushinnalla.

Lisätieto: *yksi valtion rahoituksen määräytymistekijöistä*

sv tvåspråkighet

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 18 §

**

kansalliskielilautakunta

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 33 §
Selite: *Kaksikielisellä hyvinvointialueella* on kansalliskielilautakunta.
Lautakunnan jäseniksi valitaan hyvinvointialueen kielivähemmistöön
kuuluvia henkilöitä.

Katso myös: *saamen kielen lautakunta*

sv nationalspråksnämnden

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 33 §

**

kansaneläkelaki

Lähde: Laki 568/2007, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070568>
sv folkpensionslag

Lähde: Lag 568/2007, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070568>

**

kansansairauksien ehkäisy

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset
käsitteet

Lisätieto: *Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksessa tarjottava palvelu.*

sv förebyggande av folksjukdomar

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset
käsitteet

**

kansanterveyslaki *vanhentunut*

Lähde: Laki 66/1972, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1972/19720066>
Lisätieto: Laki on kumottu 1.1.2023 alkaen.

sv **folkhälsolag** *vanhentunut*

Lähde: Lag 66/1972, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1972/19720066>
**

kansanäänestys

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 31 §
Selite: *Aluevaltuusto* voi päättää, että hyvinvointialueen toimivaltaan kuuluvasta asiasta toimitetaan *hyvinvointialueen alueella* neuvoa-antava kansanäänestys.

sv **folkomröstning**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 31 §
**

kansanäänestysaloite

Lähde: Kuntasanasto (2013); Laki hyvinvointialueilla ja kunnissa toimitettavissa neuvoa-antavissa kansanäänestyksissä noudatettavasta menettelystä 656/1990, 4 §
Lisätieto: Aloitteen tekemiseen kansanäänestyksen toimittamisesta tarvitaan vähintään kolme prosenttia 15 vuotta täyttäneistä hyvinvointialueen asukkaista. [L 611/2021, 31 §]

sv **initiativ till folkomröstning**

Lähde: Kuntasanasto (2013); Lag om förfarandet vid rådgivande folkomröstningar i välfärdsområden och kommuner 656/1990, 4 §
**

Kanta-Häme

sv **Egentliga Tavastland**

**

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021, 7 §

sv **Egentliga Tavastlands välfärdsområde**

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 7 §
**

Kanta-Hämeen maakunta

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021, 6 §

sv **landskapet Egentliga Tavastland**

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 6 §

**

kantelu

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 11 §

sv klagomål

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 11 §

**

kantokyky

Lähde: HE 241/2020

sv bärkraft

Lähde: RP 241/2020

**

kasvatus- ja perheneuvonta

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

Määritelmä: *sosiaalipalvelu*, jossa arvioidaan *sosiaalihuollon asiakkaan* ja hänen perheensä tilannetta lasten kasvuun ja kehitykseen, perhe-elämään, ihmissuhteisiin ja sosiaalisiin taitoihin liittyvissä asioissa ja annetaan näihin liittyvää ohjausta, asiantuntijaneuvontaa ja muuta tukea

Lisätieto: Kasvatus- ja perheneuvontaa annetaan lapsen hyvinvoinnin, yksilöllisen kasvun ja myönteisen kehityksen edistämiseksi, vanhemmuuden tukemiseksi sekä lapsiperheen suoriutumisen ja omien voimavarojen vahvistamiseksi. Kasvatus- ja perheneuvontaa toteutetaan monialaisesti sosiaalityön, psykologian ja lääketieteen sekä tarpeen mukaan muiden asiantuntijoiden kanssa. Kasvatus- ja perheneuvontaa annetaan kasvatus- ja perheneuvoloissa ja muissa vastaavaa tehtävää hoitavissa toimintayksiköissä tai asiakkaan kotona.

sv uppförings- och familjerådgivning

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

**

kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja

Lähde: HE 241/2020

sv minska skillnaderna i välfärd och hälsa

Lähde: RP 241/2020

**

kehitysvammaisten erityishuolto

Lähde: Laki kehitysvammaisten erityishuollosta 519/1977

Selite: Erityishuoltoa annetaan henkilölle, jonka kehitys tai henkinen toiminta on estynyt tai häiriintynyt synnynnäisen tai kehitysiässä saadun sairauden tai vamman vuoksi. Erityishuollon tarkoituksena on kehitysvammaisen henkilön suoriutumista päivittäisistä toiminnoista,

hänen omintakeista toimeentuloaan ja sopeutumistaan yhteiskuntaan sekä turvata hänen tarvitsemansa hoito ja muu huolenpito.

Katso myös: *sosiaalipalvelu*

erityishuolto *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki kehitysvammaisten erityishuollosta 519/1977
sv *specialomsorger om utvecklingsstörda*

Lähde: Lag angående specialomsorger om utvecklingsstörda 519/1977
sv *specialomsorger om personer med utvecklingsstörning*

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)
sv *specialomsorger lyhyempi muoto*

Lähde: Lag angående specialomsorger om utvecklingsstörda 519/1977

**

kehotus

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 107 §
sv *tillsägelse*

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 107 §

**

kemikaalilaki

Lähde: Laki 599/2013, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2013/20130599>
sv *kemikalielag*

Lähde: Lag 599/2013, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2013/20130599>

**

Keski-Pohjanmaa

sv *Mellersta Österbotten*

**

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeen koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta 616/2021, 7 §

sv *Mellersta Österbottens välfärdsområde*

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 7 §

**

Keski-Pohjanmaan maakunta

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeen koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta 616/2021, 6 §

sv *landskapet Mellersta Österbotten*

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 6 §

**

Keski-Suomen hyvinvointialue

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoja ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021, 7 §

sv Mellersta Finlands välfärdsområde

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 7 §

**

Keski-Suomen maakunta

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoja ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021, 6 §

sv landskapet Mellersta Finland

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 6 §

**

Keski-Suomi

sv Mellersta Finland

**

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoja ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021, 7 §

sv Mellersta Nylands välfärdsområde

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 7 §

**

kielellinen palvelu

Lähde: Kielilaki 423/2003, 24 §

sv språklig service

Lähde: Språklag 423/2003, 24 §

**

kielelliset oikeudet

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 33 §

sv språkliga rättigheter

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 33 §

**

kielellisiä oikeuksia säätelevät lait

Lähde: HE 241/2020

Lisätieto: kielilaki, saamen kielilaki, viittomakielilaki ja laki julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta

sv lagar som reglerar om de språkliga rättigheterna

Lähde: RP 241/2020

**

kielilaki

Lähde: Laki 423/2003, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20030423>

Lisätieto: hallinnon yleislaki, kielellisiä oikeuksia sääntelevä laki

sv språklag

Lähde: Lag 423/2003, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2003/20030423>

**

kielivähemmistö

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 33 §

sv språklig minoritet

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 33 §

**

kiinteä tieyhteys

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 10 §

sv fast vägförbindelse

Lähde: Lag om statsandel för kommunal basservice 618/2021, 10 §

**

kiireellinen hoito

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

Määritelmä: äkillisen sairastumisen, vamman, pitkäaikaissairauden vaikeutumisen tai toimintakyvyn heikentymisen edellyttämä välitön hoito, jonka siirtäminen pahentaisi sairautta tai vammaa

Lisätieto: Perusterveydenhuollossa kiireellinen hoito annetaan ensisijaisesti päiväsaikaan omassa terveyskeskuksessa ja mikäli palvelujen saavutettavuus edellyttää, kiireellistä vastaanottoa on järjestettävä myös arki-iltaisain ja viikonloppuisin päiväsaikaan. [<https://www.kuntaliitto.fi/sosiaali-ja-terveysasiat/terveydenhuolto/paivystys> 19.8.2021]

sv brådskande vård

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

sv brådskande behandling

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

sv **brådskande fall**

Lähde: VNK, kieliasiantuntijat 2017
Lisätieto: joissain konteksteissa

**

kiireellisen hoidon vastaanottotoiminta

Lähde: Valtioneuvoston asetus kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisalakohtaisista edellytyksistä 583/2017
Selite: Kiireellisen hoidon vastaanottotoiminta on järjestettävä arkipäivisin ilmoitettuna aikana lähellä asukkaita paitsi, jos potilasturvallisuuden ja palveluiden laadun turvaaminen edellyttää arvion ja hoidon keskittämistä päivystyksikköön.
Lisätieto: Kiireellisen hoidon vastaanottotoimintaa voidaan toteuttaa osana perusterveydenhuollon tavanomaista vastaanottotoimintaa tai yhteispäivystyksen yhteydessä. Ilta-ajan ja viikonlopun päiväaikainen perusterveydenhuollon kiireellinen vastaanottotoiminta on järjestettävä silloin, kun palvelujen saavutettavuus sitä edellyttää.

kiireellinen vastaanottotoiminta

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla 615/2021, 5 §; terveydenhuoltolaki 1326/2010, 50 §

perusterveydenhuollon kiireellinen vastaanottotoiminta *pitempi muoto*

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla 615/2021, 5 §; terveydenhuoltolaki 1326/2010, 50 §

sv **brådskande mottagningsverksamhet**

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland 615/2021, 5 §; hälso- och sjukvårdslag 1326/2010, 50 §

sv **mottagningsverksamhet för brådskande vård**

Lähde: Statsrådets förordning om grunderna för brådskande vård och förutsättningarna för jour inom olika medicinska verksamhetsområden 583/2017

sv **brådskande mottagningsverksamhet inom primärvården *pitempi muoto***

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland 615/2021, 5 §; hälso- och sjukvårdslag 1326/2010, 50 §

**

kiireetön hoito

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

Määritelmä: hoito, jossa potilaan tila ei vaadi välitöntä hoitoon pääsyä
Lisätieto: *Hoidon tarpeen arviointi* tehdään yleensä ensimmäisen yhteydenoton aikana. Kun on kyse potilaan tilasta, joka ei vaadi välitöntä hoitoa, *terveydenhuollon ammattihenkilön* on tehtävä hoidon tarpeen arviointi

tietyn ajan kuluessa siitä, kun potilas otti yhteyden *hoitopaikkaan*, jollei arviota ole voitu tehdä ensimmäisen yhteydenoton aikana.

Katso myös: *kiireellinen hoito; kiireetön sairaanhoito*

sv *icke-brådiskande vård*

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

**

kiireetön sairaanhoito

Lähde: Terveystieteiden tutkimuskeskuslaki 1326/2010

Katso myös: *kiireetön hoito*

sv *icke-brådiskande sjukvård*

Lähde: Hälsa- och sjukvårdslag 1326/2010

**

kilpailulaki

Lähde: Laki 948/2011, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110948>

sv *konkurrenslag*

Lähde: Lag 948/2011, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2011/20110948>

**

kilpailutilanne

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 15 luku

Selite: Hyvinvointialue toimii kilpailutilanteessa markkinoilla, jos se osallistuu tarjouskilpailuun.

Katso myös: *hyvinvointialueen toiminta kilpailutilanteessa markkinoilla*

kilpailutilanne markkinoilla *pitempi muoto*

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 15 luku

sv *konkurrensläge*

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 15 kap.

sv *konkurrensläge på marknaden pitempi muoto*

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 15 kap.

**

kirjanpitolaki

Lähde: Laki 1336/1997, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971336>

Lisätieto: hallinnon yleislaki

sv *bokföringslag*

Lähde: Lag 1336/1997, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1997/19971336>

**

kirjaus

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021, 42 §

Selite: Liiketapahtumat merkitään asian mukaan kirjanpitoliteille (kirjaus).

Esimerkki: alaskirjaus, arvonalentumiskirjaus, eliminointikirjaus,
omaisuusjärjestelyjä koskevat kirjaukset, yhdistelykirjaus

kirjata

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021, 42 §

sv bokföra

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 42 §

sv notering

Lähde: Bokföringslag 1336/1997, 2 kap, 2 §

sv registrering

Lähde: Lag om införande av landskapslagen, lagen om ordnande av social- och hälsovård och lagen om ordnande av räddningsväsendet, 34 § (2015)

**

kirjeäänestys

Lähde: Laki hyvinvointialueilla ja kunnissa toimitettavissa neuvoo-antavissa kansanäänestyksissä noudatettavasta menettelystä 656/1990, 2 a §
Selite: Äänestykseen voidaan osallistua myös ennakolta kirjeitse (kirjeäänestys) sen mukaisesti kuin jäljempänä säädetään.
Lisätieto: Aluevaltuusto voi päättää, että hyvinvointialueen kansanäänestys toimitetaan hyvinvointialueen kaikissa kunnissa pelkästään kirjeäänestyksenä. [L 656/1990]

sv brevröstning

Lähde: Lag om förfarandet vid rådgivande folkomröstningar i välfärdsområden och kommuner 656/1990, 2 a §

**

kirjeäänestysasiakirja

Lähde: Laki hyvinvointialueilla ja kunnissa toimitettavissa neuvoo-antavissa kansanäänestyksissä noudatettavasta menettelystä 656/1990, 9 §
Lisätieto: kirjeäänestysasiakirjoja ovat: äänestysliput, vaalikuori, lähetekirje, lähetekuori, äänestysohjeet

sv brevröstningshandling

Lähde: Lag om förfarandet vid rådgivande folkomröstningar i välfärdsområden och kommuner 656/1990, 9 §

Lisätieto: brevröstningshandlingar är: röstsedlar, valkuvert, följbrev, ytterkuvert, röstningsanvisningar

**

kokonaisvastuu

Lähde: HE 241/2020; Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 17 §

sv övergripande ansvar

Lähde: RP 241/2020
sv **helhetsansvar**

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 17 §
**

kokonaisveroaste

Lähde: HE 241/2020
sv **total skattegrad**

Lähde: VNK, kieli-asiatuntijat 3/2017; RP 241/2020
**

kompensaatiosäntely

Lähde: HE 241/2020
sv **reglering om kompensation**

Lähde: RP 241/2020
**

konekielinen

Lähde: Laki hyvinvointialueilla ja kunnissa toimitettavissa neuvoo-antavissa kansanäänestyksissä noudatettavasta menettelystä 656/1990, 8 §

sv **maskinläsbar form**

Lähde: Lag om förfarandet vid rådgivande folkomröstningar i välfärdsområden och kommuner 656/1990, 8 §
**

konkurssilaki

Lähde: Laki 120/2004, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2004/20040120>
Lisätieto: hallinnon yleislaki

sv **konkurslag**

Lähde: Lag 120/2004, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2004/20040120>
**

konsernijohto

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 50 §
Selite: Hyvinvointialueen konsernijohtoon kuuluvat *aluehallitus*, *hyvinvointialuejohtaja* ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset.

Katso myös:
sv **koncernledning**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 50 §
**

konserniohje

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 49 §
Katso myös: *hyvinvointialuekonserni*

sv **koncerndirektiv**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 49 §
**

konsernivalvonta

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 50 §
Katso myös: *hyvinvointialuekonserni, konsernijohto*

sv **koncernövervakning**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 50 §
**

korkolaki

Lähde: Laki 633/1982, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1982/19820633>

sv **räntelag**

Lähde: Lag 633/1982, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1982/19820633>
**

korvausraja

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021, 43 §

sv **ersättningsgräns**

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 43 §
**

kotihoito

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)
Määritelmä: kotiin annettava *sosiaali- ja terveydenhuollon yhteinen palvelu*, jossa *asiakkaalle* annetaan sekä *sairaanhoidoa* ja *lääkinnällistä kuntoutusta* että henkilökohtaista arjen käytännön toimiin liittyvää huolenpitoa tai apua

Katso myös: *kotipalvelu, kotisairaanhoido*

sv **hemvård**

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)
**

kotikuntakorvaus

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 1 §;
Kuntasanasto (2013)

Määritelmä: korvaus, jonka esi- tai perusopetuksessa olevan oppilaan kotikunta suorittaa opetuksen järjestäjälle kunnalle tai muulle opetuksen järjestäjälle

sv **hemkommunersättning**

Lähde: Lag om statsandel för kommunal basservice 618/2021, 1 §;
Kuntasanasto (2013)
**

kotikuntalaki

Lähde: Laki 201/1994, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1994/19940201>

sv lag om hemkommun

Lähde: Lag 201/1994, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1994/19940201>
**

kotipaikka

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 3 §; Patentti- ja rekisterihallituksen sanasto (TSK 54, 2018)
Määritelmä: kunta, johon oikeushenkilö tai henkilö elinkeinonharjoittajana on rekisteröity

sv hemort

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 3 §; Patentti- ja rekisterihallituksen sanasto (TSK 54, 2018)

sv hemvist

Lähde: Patentti- ja rekisterihallituksen sanasto (TSK 54, 2018)
**

kotipalvelu *suositettava*

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)
Määritelmä: kotiin annettava *sosiaalipalvelu*, jossa *sosiaalihuollon asiakkaalle* tai hänen perheelleen annetaan henkilökohtaista arjen käytännön toimiin liittyvää huolenpitoa tai apua
Lisätieto: Kotipalveluun kuuluu asumiseen, hoitoon ja huolenpitoon, *toimintakyvyn* ylläpitoon, lasten hoitoon ja kasvatukseen, asiointiin sekä muihin jokapäiväiseen elämään kuuluvien tehtävien ja toimintojen suorittamista tai niissä avustamista. Kotipalveluun sisältyvinä *tukipalveluina* annetaan muun muassa *ateria-*, *vaatehuolto-* ja *siivouspalveluja* sekä sosiaalista kanssakäymistä edistäviä palveluja.

kodinhoitoapu *sallittava*

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

sv hemservice

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020); Kuntasanasto (2013), G027
**

kotisairaalahoito

Lähde: Terveystieteiden tutkimuskeskuksen sanasto (THL, 03.11.2020)
Selite: Kotisairaalahoito on määrääkaista, tehostettua *kotisairaanhoitoa*. Se voi olla *perusterveydenhuollon*, *erikoissairaanhoidon* tai niiden yhdessä järjestämää toimintaa. Kotisairaalahoitoon yhteydessä annettavat lääkkeet ja *hoitosuunnitelman* mukaiset hoitotarvikkeet sisältyvät hoitoon.

sv hemsjukhusvård

Lähde: Hälso- och sjukvårdslag 1326/2010, 25 §
**

kotisairaanhoito

Lähde: Terveystieteiden tutkimuskeskus 1326/2010, 25 §
Selite: hoito- ja palvelusuunnitelman mukaiset tai tilapäiset *sairaanhoidon* palvelut, jotka annetaan asiakkaalle hänen kotonaan, asuinpaikassaan tai vastaavassa paikassa
perusterveydenhuolto

sv **hemsjukvård**

Lähde: Hälsö- och sjukvårdslag 1326/2010, 25 §

**

koulukuraattori

Lähde: Opetus- ja koulutussanasto (OKSA): 2. laitos,
<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162845>
Määritelmä: sosiaalialan ammattilainen, joka työskentelee esiopetuksen opetusyksikössä, perusopetusta tai toisen asteen koulutusta antavassa oppilaitoksessa taikka ammattikorkeakoulussa
Lisätieto: esiopetus, perusopetus

kuraattori

Lähde: Opetus- ja koulutussanasto (OKSA): 2. laitos,
<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162845>
Lisätieto: esiopetus, perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus, ammattikorkeakoulut

sv **kurator**

Lähde: Opetus- ja koulutussanasto (OKSA): 2. laitos,
<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162845>
Lisätieto: esiopetus, perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus
Esimerkki: kuratorerna inom elevhälsan

**

koulupsykologi

Lähde: Opetus- ja koulutussanasto (OKSA): 2. laitos,
<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162845>
Määritelmä: psykologi, joka työskentelee koulunkäyntiin, opiskeluun ja oppimiseen liittyvien asioiden parissa esiopetusta, perusopetusta tai toisen asteen koulutusta antavassa oppilaitoksessa tai korkeakoulussa
Lisätieto: esiopetus, perusopetus

psykologi

Lähde: Opetus- ja koulutussanasto (OKSA): 2. laitos,
<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162845>
Lisätieto: esiopetus, perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus

sv **skolpsykolog**

Lähde: Opetus- ja koulutussanasto (OKSA): 2. laitos,
<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162845>
Lisätieto: esiopetus, perusopetus

sv **psykolog**

Lähde: Opetus- ja koulutussanasto (OKSA): 2. laitos,
<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162845>

Lisätieto: esiopetus, perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus
**

koulutus- ja tutkimustoiminta

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 3 §

opetus- ja tutkimustoiminta

Lähde: HE 241/2020; terveydenhuoltolaki 1326/2010, 7 luku

sv forsknings- och utbildningsverksamhet

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 3 §

sv undervisning och forskning

Lähde: RP 241/2020; hälso- och sjukvårdslag 1326/2010, 7 kap

**

koulutuskorvaus

Lähde: Terveydenhuoltolaki 1326/2010, 59 §

Selite: Sairaanhoidopiiriin kuntayhtymälle, jossa on yliopistollinen sairaala, korvataan valtion varoista kustannuksia, jotka aiheutuvat lääkärien ja hammaslääkäreiden perus- ja erikoistumiskoulutuksesta.

sv utbildningsersättning

Lähde: Hälso- och sjukvårdslage 1326/2010, 59 §

**

koulutustausta

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 6 §

Katso myös: *koulutustaustakerroin*

sv utbildningsbakgrund

Lähde: Lag om statsandel för kommunal basservice 618/201, 6 §

**

koulutustaustakerroin

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 12 §

Selite: Kunnan koulutustaustakerroin saadaan laskemalla ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa olevien 30-54-vuotiaiden asukkaiden osuus kunnan vastaavasta ikäryhmä ja jakamalla se koko maan vastaavalla osuudella.

Katso myös: *koulutustausta*

sv utbildningsbakgrundskoefficient

Lähde: Lag om statsandel för kommunal basservice 618/2021, 12 §

**

kunnallisen palvelussuhdelainsäädännön soveltamisala

Lähde: HE 241/2020

sv tillämpningsområdet för lagstiftningen om kommunal anställning

Lähde: RP 241/2020

**

kunnalliset virka- ja työehtosopimukset

Lähde: HE 241/2020
sv lagarna om kommunala tjänste- och arbetskollektivavtal

Lähde: RP 241/2020
**

kunnallisvero

Lähde: Kuntasanasto (2013); HE 241/2020
sv kommunalskatt

Lähde: Kuntasanasto (2013); RP 241/2020
**

kunnallisveroprosentin laskennallinen korotustarve

Lähde: HE 241/2020
sv kalkylerat höjningsbehov för kommunalskattesatsen

Lähde: RP 241/2020
sv kalkylerat behov att höja kommunalskattesatsen

Lähde: RP 241/2020
**

kunnan asukas

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 4 §
sv kommuninvånare

Lähde: Lag om statsandel för kommunal basservice 618/2021, 4 §
**

kunnan hyvinvointikertomus- ja suunnitelma

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Määritelmä: kunnassa laadittava asiakirja, joka sisältää tietoa kuntalaisten hyvinvoinnista, terveydestä ja toimintakyvystä, hyvinvointia ja terveyttä edistävästä kunnan toimista sekä näitä koskevista konkreettisista tavoitteista ja toimenpiteistä

Katso myös: *alueellinen hyvinvointikertomus- ja suunnitelma*
sv kommunens välfärdsberättelse och välfärdsplan

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet
**

kunnan peruspalvelu

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021

peruspalvelu *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021
sv kommunal basservice

Lähde: Lag om statsandel för kommunal basservice 618/2021

sv basservice *lyhyempi muoto*

Lähde: Lag om statsandel för kommunal basservice 618/2021

**

kunnan peruspalvelujen valtionosuus

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 5 §

sv statsandel för kommunal basservice

Lähde: Lag om statsandel för kommunal basservice 618/2021, 5 §

**

kunnan peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmä

Lähde: HE 241/2020

peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmä

Lähde: HE 241/2020

sv statsandelssystemet för kommunal basservice

Lähde: RP 241/2020

**

kunnan talouden tasapainotila

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 31 §

Selite: Kunnan talouden tasapainotila on vuosikatteen ja suunnitelman mukaisten poistojen erotus.

tasapainotila *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 31 §

sv balansläget i kommunens ekonomi

Lähde: Lag om ändring av om statsandel för kommunal basservice 618/2021, 31 §

**

kunnan yhteistoimintavelvoitteen rikkominen

Lähde: Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella 2007/449, 24 §

sv brott mot kommunernas samarbetskyldighet

Lähde: Lag om samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare i kommuner och välfärdsområden 2007/449, 24 §

**

kunnat palvelujen tuottajina erillisselvitysjaosto

Lähde: <https://soteuudistus.fi/kunnat-palvelujen-tuottajina-erillisselvitysjaosto-2019.9.8.2021>

Lisätieto: Hallitusohjelman mukaan kuntien osalta palvelujen tuottaminen ratkaistaan erillisen selvityksen pohjalta vuoden 2019 loppuun mennessä. Tämä erillisjaoston toimiaika on 1.9.2019 - 31.12.2019.

sv sektionen för särskild utredning om kommunerna som tjänsteproducenter

Lähde: <https://soteuudistus.fi/sv/sektionen-for-sarskild-utredning-om-kommunerna-som-tjansteproducenter-2019.9.8.2021>

**

kunnilta hyvinvointialueille

Lähde: HE 241/2020
sv från kommunerna till välfärdsområdena
Lähde: RP 241/2020
**

kunta

Lähde: Kuntasanasto (2013)
Määritelmä: paikallistasolla toimiva julkisyhteisö, jolla on oma rajattu alueensa ja väestönsä sekä verotusoikeus ja jonka asukkaat valitsevat vaaleilla ylintä päätösvaltaa käyttävän toimielimen

kaupunki *suppeampi käsite*

Lähde: Kuntasanasto (2013)
Lisätieto: Kunta voi käyttää nimitystä kaupunki, jos se katsoo täyttävänsä kaupunkimaiselle yhdyskunnalle asetettavat vaatimukset.
sv kommun
Lähde: Kuntasanasto (2013)
sv stad *Suppeampi käsite*
Lähde: Kuntasanasto (2013)
**

Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT

Lähde: Laki kuntien ja hyvinvointialueiden työnantajaedunvalvonnan järjestämisestä 630/2021, 2 §
sv Kommun- och välfärdsområdesarbetsgivarna KT
Lähde: Lag om anordnande av intressebevakning för kommunerna och välfärdsområdena som arbetsgivare 630/2021, 2 §
**

kuntahallinto

Lähde: <https://vm.fi/kuntahallinto> 9.8.2021
Lisätieto: Kunnat järjestävät asukkailleen palveluita, joista suurin osa on määritelty kuntien tehtäviksi laissa. Lakisääteisten tehtävien lisäksi kunnat voivat itse ottaa itselleen muita itsehallinnollisia tehtäviä. Nämä liittyvät yleensä talouteen, työllisyyteen ja asumiseen.
sv kommunalförvaltning
Lähde: <https://vm.fi/sv/kommunforvaltningen> 9.8.2021
**

kuntajaosto

Lähde: Laki kuntien ja hyvinvointialueiden työnantajaedunvalvonnan järjestämisestä 630/2021, 5 §
Lisätieto: *Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT*:n toimielimiä ovat hallitus, kuntajaosto, *hyvinvointialuejaosto* ja *yrittäjäjaosto*.
Katso myös: *kirjanpitolautakunnan kuntajaosto*
sv kommunsektion

Lähde: Lag om anordnande av intressebevakning för kommunerna och välfärdsområdena som arbetsgivare 630/2021, 5 §

**

kuntakonserni

Lähde: Kuntasanasto (2013)
Määritelmä: kunnan ja sen tytäryhteisöjen muodostama kokonaisuus, jossa kunta käyttää määräysvaltaa

Selite: Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan (emoyhteisö) sekä yhden tai useamman oikeudellisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräämisvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä.

sv **kommunkoncern**

Lähde: Kuntasanasto (2013)

**

kuntalaki

Lähde: Laki 410/2015, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150410>

sv **kommunallag**

Lähde: Lag 410/2015, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2015/20150410>

**

kuntasektori

Lähde: HE 241/2020

sv **kommunsektor**

Lähde: RP 241/2020

**

kuntatalouden menorajoite

Lähde: HE 241/2020

Selite: *Julkisen talouden suunnitelmassa* valtioneuvosto asettaa kuntatalouden menorajoitteen, jolla on tarkoitus hillitä valtion toimenpiteistä *kuntatalouden* menoihin kohdistuvaa painetta. Menorajoite on euromääräinen raja valtion toimista kuntatalouteen aiheutuvalle toimintamenojen muutokselle.

menorajoite *lyhyempi muoto*

Lähde: HE 241/2020

sv **utgiftsbegränsning för kommunalekonomi**

Lähde: RP 241/2020

sv **utgiftsbegränsning** *lyhyempi muoto*

Lähde: RP 241/2020

**

kuntatalous

Lähde: HE 241/2020; VNK Sote-rahoitustermejä 2017

kuntien talous

Lähde: HE 241/2020; VNK Sote-rahoitustermejä 2017
sv **kommunalekonomi**

Lähde: RP 241/2020; VNK Sote-rahoitustermejä 2017
sv **kommunekonomi**

Lähde: RP 241/2020; VNK Sote-rahoitustermejä 2017
sv **kommunernas ekonomi**

Lähde: RP 241/2020; VNK Sote-rahoitustermejä 2017
sv **kommunal ekonomi**

Lähde: RP 241/2020; VNK Sote-rahoitustermejä 2017
**

kuntatalousohjelma

Lähde: HE 241/2020
Lisätieto: Kuntatalousohjelma valmistellaan osana *julkisen talouden suunnitelman* valmistelua ja se sisältää julkisen talouden suunnitelman kuntataloutta koskevan osan. Kuntatalousohjelma kattaa kuntatalouden rahoitusasematavoitteen ja yksilöidyt toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi. Nämä toimenpiteet koskevat kuntien veropohjaa, valtionosuuksia, kuntien tehtäviä ja velvoitteita, maksutuloja ja toiminnan tehostamista.

sv **programmet för kommunernas ekonomi**

Lähde: RP 241/2020
sv **kommunekonomiprogrammet**

Lähde: RP 241/2020
**

kuntatalouteen kohdistuvat riskit

Lähde: HE 241/2020; Valtiovarainministeriö, 10.6.2020, <https://soteuudistus.fi/-/10623/kuntien-henkilostomaara-puoliintuu-ja-tehtavat-vahenevat-sote-uudistuksen-myota>

sv **kommunalekonomiska risker**

Lähde: RP 241/2020
sv **risker för den kommunala ekonomins**

Lähde: Finansministeriet, 10.6.2020, <https://soteuudistus.fi/sv/-/10623/kommunernas-personalstyrka-halveras-och-uppgifterna-minskar-i-och-med-social-och-halsovardsreformen>

**

kuntatyöntekijä

Lähde: HE 241/2020
sv **kommunalt anställd**

Lähde: RP 241/2020
sv **kommunanställd**

Lähde: RP 241/2020

**

kuntavaikutukset

Lähde: HE 241/2020
sv konsekvenser för kommunerna

Lähde: RP 241/2020
**

kuntayhtymä

Lähde: Kuntasanasto (2013)
Määritelmä: kahden tai useamman kunnan perustama julkisyhteisö, joka hoitaa kuntien sille antamia tehtäviä
Selite: Kuntayhtymä on julkisoikeudellinen oikeushenkilö ja taloudellisesti merkittävin kuntien yhteistoimintamuoto. Kunnat vastaavat joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta kuntayhtymien rahoituksesta. Kuntayhtymä voi olla lakisääteinen tai vapaaehtoinen. Lakisääteisiä kuntayhtymiä ovat erikoissairaanhoidon kuntayhtymät ja kehitysvammahuollon tehtäviä hoitavat kuntayhtymät sekä maakuntaliitot. Vapaaehtoisissa kuntayhtymissä hoidetaan tyypillisesti perusterveydenhuollon, ammatillisen koulutuksen ja vanhustenhuollon tehtäviä. Kuntayhtymän ylin päättävä toimielin on joko yhtymävaltuusto tai yhtymäkokous.

sv samkommun

Lähde: Kuntasanasto (2013)
Lisätieto: I Sverige och på Åland motsvaras samkommun av kommunalförbund.
**

kuntayhtymän perussopimus

Lähde: Kuntalaki 410/2015, 56 §
Selite: Kuntayhtymä perustetaan kuntien välisellä valtuustojen hyväksymällä sopimuksella (perussopimus).

sv grundavtal för samkommun

Lähde: Kommunallag 410/2015, 56 §; Svenskt lagspråk i Finland (2018)
**

kuntien irtain omaisuus

Lähde: HE 241/2020

irtain omaisuus

Lähde: Laki maakuntalain, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain ja pelastustoimen järjestämisestä annetun lain voimaantulosta, 21 § (2015)

irtaimisto

Lähde: Laki maakuntalain, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain ja pelastustoimen järjestämisestä annetun lain voimaantulosta, 21 § (2015)

sv kommunernas lösa egendom

Lähde: RP 241/2020
sv lös egendom

Lähde: Lag om införande av landskapslagen, lagen om ordnande av social- och hälsovård och lagen om ordnande av räddningsväsendet, 21 § (2015)

**

kuntien osuus yhteisöveron tuotosta

Lähde: HE 241/2020

kuntien yhteisövero-osuus

Lähde: HE 241/2020

kuntien yhteisövero

Lähde: HE 241/2020
sv kommunernas andel av intäkterna från samfundsskatten

Lähde: RP 241/2020
sv kommunernas andel av samfundsskatteintäkterna

Lähde: RP 241/2020

**

kuntien rahoituksen tasausjärjestelyt

tasausjärjestelyt

Lähde: HE 241/2020
sv utjämningsarrangemang

Lähde: RP 241/2020

**

kuntien virkariitalautakunta

Lähde: Laki kunnan ja hyvinvointialueen virkaehtosopimuksista 669/1970, 14 §
Lisätieto: Kuntien virkariitalautakunta käsittelee kuntien ja kuntayhtymien virkariita-asioita ja hyvinvointialueiden virkariitalautakunta hyvinvointialueiden ja hyvinvointiyhtymien virkariita-asioita.
Katso myös: *hyvinvointialueiden virkariitalautakunta*

kunnallinen virkariitalautakunta

Lähde: HE 241/2020
sv kommunernas tjänstetvistenämnd

Lähde: Lag om kommunernas och välfärdsområdenas tjänstekollektivavtal 669/1970, 14 §

sv kommunal tjänstetvistenämnd

Lähde: RP 241/2020

**

kuntouttava työtoiminta

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

Määritelmä: *sosiaalipalvelu*, jossa parannetaan pitkään työttömänä olleen sosiaalihuollon asiakkaan henkilökohtaisia työllistymisedellytyksiä ja elämänhallintaa

Lisätieto: Kuntouttavan työtoiminnan pääasiallinen tavoite on sijoittuminen työelämään. Kuntouttavaa työtoimintaa järjestetään kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain (189/2001) mukaiset vaatimukset täyttävässä, kunnan hyväksymässä paikassa.

Katso myös: *sosiaalinen kuntoutus* (annetaan myös muille kuin työttömille)

sv *arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte*

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

**

kuntoutus

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

Määritelmä: työ- tai toimintakyvyn ylläpitämiseen, kohentamiseen tai palauttamiseen tähtäävä toiminta

Lisätieto: Kuntoutus voi olla *lääkinnällistä*, ammatillista, *sosiaalista* tai kasvatuksellista kuntoutusta.

sv *rehabilitering* *Suppeampi käsite*

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

sv *habilitering* *Suppeampi käsite*

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

Lisätieto: I svenskan används också termen habilitering om verksamhet som syftar till att uppnå arbets- eller funktionsförmåga. En sådan situation uppträder när arbets- och funktionsförmågan inte utvecklats på grund av en skada som är medfödd eller har uppkommit i tidig barndom. Termen rehabilitering används om verksamhet som syftar till att återställa arbets- eller funktionsförmågan. En situation av det slaget uppträder när arbets- eller funktionsförmågan har försvagats längre fram i livet till följd av sjukdom eller olycksfall.

**

kuntoutusrahakorvausmeno

Lähde: Laki Kevasta 66/2016, 19 b §

sv *utgift för rehabiliteringsersättning*

Lähde: Lag om Keva 66/2016, 19 b §

**

kuoriorganisaatio

Lähde: HE 241/2020

sv *skalorganisation*

Lähde: RP 241/2020

**

kustannustehokkuus

Lähde: Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitukseen liittyvä sanasto, <http://alueuudistus.fi/rahoitussanasto> (2015)

Selite: Palvelutuotanto on tehokasta silloin, kun resurssit käytetään hyväksi mahdollisimman hyödyllisellä tavalla. Tehokkuus mittaa sitä, kuinka paljon haluttuja tuotoksia tai vaikutuksia voidaan saada aikaan annetulla panosmäärällä. Kustannustehokkuudella tarkoitetaan vastaavasti sitä, kuinka paljon tuotoksia tai vaikutuksia voidaan saada aikaan annetuilla kustannuksilla.

sv kostnadseffektivitet

Lähde: Ordlista med anknytning till finansieringen av social- och hälsovården, <http://alueuudistus.fi/sv/ordlista-med-anknytning-till-finansieringen> (2015)

**

kustannusvaikuttavuus

Lähde: Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitukseen liittyvä sanasto, <http://alueuudistus.fi/rahoitussanasto> (2015)

Määritelmä: Palveluilla saavutetut hyvinvointi- ja terveysvaikutukset suhteessa palveluiden aiheuttamiin lisäkustannuksiin. Kustannusvaikuttavuus mittaapanosten määrän muutosta suhteessa hyödyssä tapahtuvaan muutokseen.

sv kostnadsnyttoeffekt

Lähde: Ordlista med anknytning till finansieringen av social- och hälsovården, <http://alueuudistus.fi/sv/ordlista-med-anknytning-till-finansieringen> (2015)

**

kustannusvaikuttavuus, tuottavuus ja tehokkuus

Lähde: Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitukseen liittyvä sanasto, <http://alueuudistus.fi/rahoitussanasto> (2015)

Katso myös: *kustannusvaikuttavuus, tuottavuus, kustannustehokkuus*

sv kostnadsnyttoeffekt, produktivitet och effektivitet

Lähde: Ordlista med anknytning till finansieringen av social- och hälsovården, <http://alueuudistus.fi/sv/ordlista-med-anknytning-till-finansieringen> (2015)

**

kutsuminen

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 95 §

sv inkallande

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 95 §

**

Kymenlaakso

sv Kymmenedalen

**

Kymenlaakson hyvinvointialue

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021, 7 §

sv Kymmenedalens välfärdsområde

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 7 §

**

Kymenlaakson maakunta

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021, 6 §

sv landskapet Kymmenedalen

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 6 §

**

käyttökustannukset

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2017, 5 §
Selite: Käyttökustannukset sisältävät kaikki palvelutoiminnan juoksevat kustannukset sekä investointien kulumisesta aiheutuvat menot. Esimerkiksi kuntien käyttömenoihin sisältyvät toimintamenot, poistot ja arvonalentumiset sekä vyörytysmenot.

sv driftskostnader

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2017, 5 §

**

käyttömaksu

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2017, 4 §
Katso myös: *asiakas- ja käyttömaksut*

sv användaravgift

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2017, 4 §

**

käyttötalousmenot

Lähde: HE 241/2020; Valtiovaranministeriö, 10.6.2020, <https://soteuudistus.fi//10623/kuntien-henkilostomaara-puoliintuu-ja-tehtavat-vahenevat-sote-uudistuksen-myota>

sv driftsekonomiska utgifter

Lähde: RP 241/2020

sv driftsekonomiutgifter

Lähde: RP 241/2020

sv utgifter för driftsekonomi

Lähde: Finansministeriet, 10.6.2020, <https://soteuudistus.fi/sv/-//10623/kommunernas-personalstyrka-halveras-och-uppgifterna-minskar-i-och-med-social-och-halsovardsreformen>

**

laaja ympärivuorokautinen päivystys

Lähde: Terveystieteiden tutkimuskeskus 1326/2010, 50 §
Katso myös: *laajan ympärivuorokautisen päivystyksen yksikkö*

sv **omfattande jour dygnet runt**

Lähde: Hälso- och sjukvårdslagen 1326/2010, 50 §

**

laajan päivystyksen keskussairaala

Lähde: Sosiaali- ja terveysministeriö, 4.12.2019, <https://stm.fi/-/vaasan-sairaalaan-laaja-ymparivuorokautinen-paivystys-1-1-2020>

Lisätieto: Lahti, Lappeenranta, Pori, Seinäjoki, Jyväskylä, Joensuu, Rovaniemi ja Vaasa

Katso myös: *laajan päivystyksen yliopistollinen sairaala; laajan ympärivuorokautisen päivystyksen yksikkö*

sv **centralsjukhus med omfattande jour**

Lähde: RP 224/2016

**

laajan päivystyksen yliopistollinen sairaala

Lähde: VNK, kieliassiantuntijat 2021

Lisätieto: Helsinki, Turku, Tampere, Kuopio ja Oulu; Koska kaikki yliopistolliset sairaalat ovat laajan ympärivuorokautisen päivystyksen yksiköitä, niistä puhutaan yleensä vain 'yliopistollisina sairaaloina', ei 'laajan päivystyksen yliopistollisina sairaaloina'.

Katso myös: *laajan päivystyksen keskussairaala; laajan ympärivuorokautisen päivystyksen yksikkö*

sv **universitetssjukhus med omfattande jour**

Lähde: VNK, kieliassiantuntijat 2021

**

laajan ympärivuorokautisen päivystyksen yksikkö *FIN-säädöksissä*

Lähde: Terveystieteiden tutkimuskeskus 1326/2010, 50 §

Selite: Laajan ympärivuorokautisen päivystyksen yksiköllä tarkoitetaan perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteispäivystystä, joka pystyy tarjoamaan laajasti palveluita usealla lääketieteen erikoisalalla ympärivuorokautisesti välittömästi ja jolla on voimavarat terveydenhuollossa tarvittavan valmiuden ylläpitämiseen ja erityistilanteiden hoitamiseen.

Lisätieto: Terveystieteiden tutkimuskeskus päivystysjärjestelmää muutettiin vuonna 2017 niin, että 12 sairaanhoitopiirille säädettiin velvollisuus järjestää laajan ympärivuorokautisen päivystyksen yksikkö keskussairaalaansa yhteiseen.

Katso myös: *laaja ympärivuorokautinen päivystys, päivystysyksikkö, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteispäivystys*

laajan ympärivuorokautisen päivystyksen sairaala

Lähde: Sosiaali- ja terveysministeriö, 4.12.2019, <https://stm.fi/-/vaasan-sairaalaan-laaja-ymparivuorokautinen-paivystys-1-1-2020>

laajan päivystyksen sairaala *lyhyempi muoto*

Lähde: HE 224/2016

sv *enhet med omfattande jour dygnet runt* *FIN-säädöksissä*

Lähde: Hälso- och sjukvårdslag 1326/2010, 50 §

sv *sjukhus med omfattande jour dygnet runt*

Lähde: RP 224/2016

sv *sjukhus med omfattande jour*

Lähde: RP 224/2016

**

laboratorio- ja kuvantamispalvelut

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv *laboratorietjänster och bilddiagnostiska tjänster*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

laillisuusvalvonta

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 11 §

sv *laglighetsövervakning*

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 11 §

**

lainanottovaltuus

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 15 §

Selite: Valtioneuvosto päättää vuosittain valtiovarainministeriön esityksestä hyvinvointialueen tilikausittaisen valtuuden määrästä pitkäaikaisen lainan ottamiseksi. Hyvinvointialue saa ottaa lainaa päätöksen mukaisen määrän 16 §:ssä tarkoitetun investointisuunnitelman mukaisten investointien rahoittamiseksi.

sv *fullmakt att uppta lån*

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 15 §

**

lainsäädännön arviointineuvosto

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, <https://vnk.fi/arviointineuvosto>

sv *rådet för bedömning av lagstiftningen*

Lähde: Statsrådets kansli, <https://vnk.fi/sv/radet-for-bedomning-av-lagstiftningen>

**

laitospalvelu

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)
Määritelmä: *sosiaalipalvelu*, jossa asiakkaalle annetaan hoitoa ja kuntouttavaa toimintaa jatkuvaa hoitoa antavassa sosiaalihuollon toimintayksikössä
Lisätieto: Päihdehuollossa annettavaa laitospalvelua kutsutaan usein päihdehuollon laitokuntoutukseksi. Lastensuojelulaisissa (417/2007) käytetään laitoshuolto- ja laitoshoido-termejä.
Katso myös: *sosiaalipalvelu*

laitospalvelut

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 55 §

laitoshuolto

Lähde: Kuntasanasto (2013), G027
sv *service på en institution*

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)
sv *service på institution*

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 55 §
sv *institutionsservice*

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)
sv *institutionsvård*

Lähde: Kuntasanasto (2013), G027
**

laki aikuiskoulutusetuuksista

Lähde: Laki 1276/2000, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2000/20001276>
sv *lag om vuxenutbildningsförmåner*

Lähde: Lag 1276/2000, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2000/20001276>
**

laki aikuisten kansainvälisestä suojelusta tehdyn yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta

Lähde: Laki 779/2010, <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2010/20100779>
sv *lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen om internationellt skydd av vuxna och om tillämpningen av konventionen*

Lähde: Lag 779/2010, <https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2010/20100779>
**

laki alueen pelastustoimen valtionavustuksesta

Lähde: Laki 1122/2003, <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2003/20031122>
Lisätieto: Kumottu 1.1.2023 alkaen.

sv *lag om statsunderstöd till det lokala räddningsväsendet*

Lähde: Lag 1122/2003, <https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2003/20031122>

**

laki Digi- ja väestötietoviraston eräistä henkilörekistereistä

Lähde: Laki 1156/2019, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2019/20191156>
sv lag om vissa personregister vid Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata

Lähde: Lag 1156/2019, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2019/20191156>

**

laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta

Lähde: Laki 306/2019, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2019/20190306>
Lisätieto: hallinnon yleislaki

digipalvelulaki *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki 306/2019, <https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/2019/20190306>
sv lag om tillhandahållande av digitala tjänster

Lähde: Lag 306/2019, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2019/20190306>

**

laki ehdokkaan vaalirahoituksesta

Lähde: Laki 273/2009, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2009/20090273>
sv lag om kandidaters valfinansiering

Lähde: Lag 273/2009, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2009/20090273>

**

laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä

Lähde: Laki 523/2015, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150523>
sv lag om organisering av det förebyggande rusmedelsarbetet

Lähde: Lag 523/2015, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2015/20150523>

**

laki elinkeinotulon verottamisesta

Lähde: Laki 360/1968, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1968/19680360>

elikeinoverolaki *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki 360/1968, <https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/1968/19680360>
sv lag om beskattning av inkomst av näringsverksamhet

Lähde: Lag 360/1968, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1968/19680360>

**

laki eläkkeensaajan asumistuesta

Lähde: Laki 571/2007, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070571>
sv lag om bostadsbidrag för pensionstagare

Lähde: Lag 571/2007, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2007/20070571>

**

laki eräiden kunta- ja palvelurakenneuudistuksesta annetussa laissa säädettyjen veloitteiden soveltamisesta

Lähde: Laki 490/2014, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2014/20140490>

paras-laki *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki 490/2014, <https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/2014/20140490>

sv lag om tillämpning av vissa förpliktelser enligt lagen om en kommun- och servicestrukturreform

Lähde: Lag 490/2014, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2014/20140490>

**

laki Hansel Oy -nimisestä osakeyhtiöstä

Lähde: Laki 1096/2008, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2008/20081096>

sv lag om Hansel Ab

Lähde: Lag 1096/2008, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2008/20081096>

**

laki hedelmöityshoidoista

Lähde: Laki 1237/2006, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20061237>

sv lag om assisterad befruktning

Lähde: Lag 1237/2006, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2006/20061237>

**

laki holhoustoimesta

Lähde: Laki 442/1999, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990442>

holhouslaki *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki 442/1999, <https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/1999/19990442>

holhoustoimilaki *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki 442/1999, <https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/1999/19990442>

sv lag om förmyndarverksamhet

Lähde: Lag 442/1999, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1999/19990442>

**

laki hyvinvointialueesta

Lähde: Laki 611/2021, <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210611>

sv lag om välfärdsområden

Lähde: Lag 611/2021, <https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2021/20210611>

**

laki hyvinvointialueiden rahoituksesta

Lähde: Laki 617/2021, <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210617>

hyvinvointialueiden rahoituslaki *lyhyempi muoto*

Lähde: HE 241/2020

sv lag om välfärdsområdenas finansiering

Lähde: Lag 617/2021, <https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2021/20210617>

sv finansieringslagen *lyhyempi muoto*

Lähde: RP 241/2020

**

laki hyvinvointialueilla ja kunnissa toimitettavissa neuvoo-antavissa kansanäänestyksissä noudatettavasta menettelystä

Lähde: Laki 656/1990, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1990/19900656>
Lisätieto: Lain (656/1990) nimikettä on muutettu lailla 652/2021, joka tulee voimaan 1.3.2022.

laki neuvoo-antavissa kunnallisissa kansanäänestyksissä noudatettavasta menettelystä *vanhentunut*

Lähde: Laki 656/1990, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1990/19900656>
sv lag om förfarandet vid rådgivande folkomröstningar i välfärdsområden och kommuner

Lähde: Lag 656/1990, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1990/19900656>
sv lag om förfarandet vid rådgivande kommunala folkomröstningar *vanhentunut*

Lähde: Lag 656/1990, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1990/19900656>

**

laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista

Lähde: Laki 980/2012, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2012/20120980>

vanhuspalvelulaki *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki 980/2012, <https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/2012/20120980>
sv lag om stödande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre

Lähde: Lag 980/2012, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2012/20120980>
sv äldreomsorgslagen *lyhyempi muoto*

Lähde: Socialvårdslagen (1301/2014), 3 § 3 punkten,
<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2014/20141301>

**

laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta

Lähde: Laki 906/2019, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2019/20190906>
Lisätieto: hallinnon yleislaki

tiedonhallintalaki *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki 906/2019, <https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/2019/20190906>
sv lag om informationshantering inom den offentliga förvaltningen

Lähde: Lag 906/2019, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2019/20190906>
sv informationshanteringslagen *lyhyempi muoto*

**

laki julkishallinnon ja -talouden tilintarkastuksesta

Lähde: Laki 1142/2015, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151142>
sv lag om revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin

Lähde: Lag 1142/2015, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2015/20151142>

**

laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista

Lähde: Laki 1397/2016, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2016/20161397>
Lisätieto: hallinnon yleislaki

hankintalaki *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki 1397/2016, <https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/2016/20161397>

sv lag om offentlig upphandling och koncession

Lähde: Lag 1397/2016, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2016/20161397>

sv upphandlingslagen *lyhyempi muoto*

**

laki julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta

Lähde: Laki 424/2003, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20030424>
Lisätieto: hallinnon yleislaki, kielellisiä oikeuksia sääntelevä laki

kielitaitolaki *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki 424/2003, <https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/2003/20030424>

sv lag om de språkkunskaper som krävs av offentligt anställda

Lähde: Lag 424/2003, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2003/20030424>

sv språkkunskapslagen *lyhyempi muoto*

**

laki Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista

Lähde: Laki 566/2005, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2005/20050566>

sv lag om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner

Lähde: Lag 566/2005, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2005/20050566>

**

laki kehitysvammaisten erityishuollosta

Lähde: Laki 519/1977, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1977/19770519>

kehitysvammalaki *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki 519/1977, <https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/1977/19770519>

sv lag angående specialomsorger om utvecklingsstörda

Lähde: Lag 519/1977, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1977/19770519>

sv specialomsorgslagen *lyhyempi muoto*

**

laki Kevasta

Lähde: Laki 66/2016, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2016/20160066>

sv lag om Keva

Lähde: Lag 66/2016, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2016/20160066>

**

laki kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten

Lähde: Laki 907/2017, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2017/20170907>
sv lag om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för säsongsanställning

Lähde: Lag 907/2017, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2017/20170907>

**

laki kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä yrityksen sisäisen siirron yhteydessä

Lähde: Laki 908/2017, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2017/20170908>
sv lag om villkor för inresa och vistelse för tredjelandsmedborgare inom ramen för företagsintern förflyttning av personal

Lähde: Lag 908/2017, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2017/20170908>

**

laki korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta

Lähde: Laki 695/2019, <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190695>
sv lag om studerandehälsovård för högskolestuderande

Lähde: Lag 695/2019, <https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2019/20190695>

**

laki kotoutumisen edistämistä

Lähde: Laki 1386/2010, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20101386>
sv lag om främjande av integration

Lähde: Lag 1386/2010, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2010/20101386>

**

laki kunnallisesta työmarkkinalaitoksesta *vanhentunut*

Lähde: Laki 254/1993, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1993/19930254>
Lisätieto: Kumottu 1.1.2023 alkaen.

sv lag om kommunala arbetsmarknadsverket *vanhentunut*

Lähde: Lag 254/1993, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1993/19930254>

**

laki kunnan ja hyvinvointialueen työehtosopimuksista

Lähde: Laki 670/1970, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1970/19700670>
Lisätieto: Lain (670/1970) nimikettä on muutettu 2021.

laki kunnallisista työehtosopimuksista *vanhentunut*

Lähde: Laki 670/1970, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1970/19700670>
sv lag om kommunernas och välfärdsområdenas arbetskollektivavtal

Lähde: Lag 670/1970, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1970/19700670>

sv lag om kommunala arbetskollektivavtal *vanhentunut*

Lähde: Lag 670/1970, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1970/19700670>

**

laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta

Lähde: Laki 304/2003, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1970/19700670>
Lisätieto: Lain (304/2003) nimikettä on muutettu 2021.

laki kunnallisesta viranhaltijasta *vanhentunut*

Lähde: Laki 304/2003, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1970/19700670>
sv lag om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden

Lähde: Lag 304/2003, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1970/19700670>
sv lag om kommunala tjänsteinnehavare *vanhentunut*

Lähde: Lag 304/2003, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1970/19700670>

**

laki kunnan ja hyvinvointialueen virkaehtosopimuksista

Lähde: Laki 669/1970, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1970/19700669>
Lisätieto: Lain (669/1970) nimikettä on muutettu 2021.

kunnallinen virkaehtosopimuslaki *vanhentunut*

Lähde: Laki 669/1970, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1970/19700669>
sv lag om kommunernas och välfärdsområdenas tjänstekollektivavtal

Lähde: Laki 669/1970, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1970/19700669>
sv lag om kommunala tjänstekollektivavtal *vanhentunut*

Lähde: Lag 669/1970, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1970/19700669>

**

laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta

Lähde: Laki 618/2021, <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210618>
Lisätieto: HE 241/2020: voimassa oleva laki (1704/2009) kumotaan ja säädetään uusi, samanniminen laki

sv lag om statsandel för kommunal basservice

Lähde: Lag 618/2021, <https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2021/20210618>

**

laki kunta- ja palvelurakennemuutoksesta

Lähde: Laki 169/2007, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070169>

Paras-puitelaki *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki 169/2007, <https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/2007/20070169>
sv lag om en kommun- och servicestrukturereform

Lähde: Lag 169/2007, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2007/20070169>

sv ramlagen *lyhyempi muoto*

**

laki kuntien ja hyvinvointialueiden työnantajaedunvalvonnan järjestämisestä

Lähde: Laki 630/2021, <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210630>
sv lag om anordnande av intressebevakning för arbetsgivare i kommuner och välfärdsområden

Lähde: Lag 630/2021, <https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2021/20210630>
**

laki kuntien ja kuntayhtymien eräiden oikeustoimien väliaikaisesta rajoittamisesta sosiaali- ja terveydenhuollossa

Lähde: Laki 548/2016, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2016/20160548>
rajoituslaki *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki 548/2016, <https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/2016/20160548>
sv lag om temporär begränsning av vissa av kommunernas och samkommunernas rättshandlingar inom social- och hälsovården

Lähde: Lag 548/2016, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2016/20160548>
sv begränsningslagen *lyhyempi muoto*

**

laki kuntien kulttuuritoiminnasta

Lähde: Laki 166/2019, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2019/20190166>
sv lag om kommunernas kulturverksamhet

Lähde: Lag 166/2019, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2019/20190166>
**

laki Kuntien takauskeskuksesta

Lähde: Laki 487/1996, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19960487>
sv lag om Kommunernas garanticentral

Lähde: Lag 487/1996, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1996/19960487>
**

laki kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta

Lähde: Laki 64/1986, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1986/19860064>
sv lag om kommunernas miljövårdsförvaltning

Lähde: Lag 64/1986, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1986/19860064>
**

laki kuntouttavasta työtoiminnasta

Lähde: Laki 189/2001, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2001/20010189>
sv lag om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

Lähde: Lag 189/2001, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2001/20010189>
**

laki laivaväen lääkärintarkastuksista

Lähde: Laki 1171/2010, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20101171>
sv lag om läkarundersökning av fartygspersonal

Lähde: Lag 1171/2010, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2010/20101171>
**

laki lapseen kohdistuneen seksuaali- ja pahoinpitelyrikoksen selvittämisen järjestämisestä

Lähde: Laki 1009/2008, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2008/20081009>
sv lag om ordnande av utredningar av sexual- och misshandelsbrott mot barn

Lähde: Lag 1009/2008, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2008/20081009>
**

laki lapsen elatuksesta

Lähde: Laki 704/1975, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1975/19750704>
sv lag om underhåll av barn

Lähde: Lag 704/1975, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1975/19750704>
**

laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta

Lähde: Laki 361/1983, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1983/19830361>

lapsen huoltolaki *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki 361/1983, <https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/1983/19830361>

lastenhuoltolaki *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki 361/1983, <https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/1983/19830361>
sv lag angående vårdnad om barn och umgängesrätt

Lähde: Lag 361/1983, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1983/19830361>
**

laki lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan päätöksen täytäntöönpanosta

Lähde: Laki 619/1996, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19960619>
sv lag om verkställighet av beslut beträffande vårdnad om barn och umgängesrätt

Lähde: Lag 619/1996, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1996/19960619>
**

laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta

Lähde: Laki 1128/1996, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19961128>

kotihoidontukilaki *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki 1128/1996, <https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/1996/19961128>
sv lag om stöd för hemvård och privat vård av barn

Lähde: Lag 1128/1996, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1996/19961128>
**

laki liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta

Lähde: Laki 626/1991, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1991/19910626>
sv lag om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen

Lähde: Lag 626/1991, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1991/19910626>
**

laki maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta

Lähde: Laki 612/2006, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060612>

sv lag om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk

Lähde: Lag 612/2006, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2006/20060612>
**

laki maatalousyrittäjien työterveyshuollon eräiden kustannusten korvaamisesta valtion varoista

Lähde: Laki 859/1984, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1984/19840859>

sv lag om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård

Lähde: Lag 859/1984, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1984/19840859>
**

laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta

Lähde: Laki 609/1986, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1986/19860609>
Lisätieto: hallinnon yleislaki

tasa-arvolaki *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki 609/1986, <https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/1986/19860609>

sv lag om jämställdhet mellan kvinnor och män

Lähde: Lag 609/1986, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1986/19860609>
**

laki oikeudenkäynnin viivästymisen hyvittämisestä

Lähde: Laki 362/2009, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2009/20090362>
Selite: hallinnon yleislaki

hyvityslaki *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki 362/2009, <https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/2009/20090362>

viivästyshyvityslaki *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki 362/2009, <https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/2009/20090362>

sv lag om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång

Lähde: Lag 362/2009, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2009/20090362>
**

laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa

Lähde: Laki 808/2019, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2019/20190808>
Selite: hallinnon yleislaki

sv lag om rättegång i förvaltningsärenden

Lähde: Lag 808/2019, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2019/20190808>
**

laki omaishoidon tuesta

Lähde: Laki 937/2005, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2005/20050937>

sv lag om stöd för närståendevård

Lähde: Lag 937/2005, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2005/20050937>
**

laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta

Lähde: Laki 1705/2009, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2009/20091705>
sv lag om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

Lähde: Lag 1705/2009, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2009/20091705>
**

laki opiskelijoiden oikeusturvalautakunnasta

Lähde: Laki 956/2011, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110956>
sv lag om rättsskyddsämnden för studerande

Lähde: Lag 956/2011, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2011/20110956>
**

laki pelastustoimen järjestämisestä

Lähde: Laki pelastustoimen järjestämisestä 613/2021,
<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210613>

pelastustoimen järjestämislaki *lyhyempi muoto*

Lähde: HE 241/2020
sv lag om ordnande av räddningsväsendet

Lähde: Lag om ordnande av räddningsväsendet 613/2021,
<https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2021/20210613>
**

laki potilaan asemasta ja oikeuksista

Lähde: Laki 785/1992, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19920785>

potilaslaki *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki 785/1992, <https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/1992/19920785>

potilasturvalaki *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki 785/1992, <https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/1992/19920785>
sv lag om patientens ställning och rättigheter

Lähde: Lag 785/1992, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1992/19920785>

sv patientlagen *lyhyempi muoto*

**

laki rajat ylittävästä terveydenhuollosta

Lähde: Laki 1201/2013, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2013/20131201>

rajalaki *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki 1201/2013, <https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/2013/20131201>
sv lag om gränsöverskridande hälso- och sjukvård

Lähde: Lag 1201/2013, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2013/20131201>

sv gränslagen *lyhyempi muoto*

**

laki raskauden keskeyttämisestä

Lähde: Laki 239/1970, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1970/19700239>
sv lag om avbrytande av havandeskap

Lähde: Lag 239/1970, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1970/19700239>
**

laki rintamaveteraanien kuntoutuksesta

Lähde: Laki 1184/1988, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1988/19881184>
sv lag om rehabilitering av frontveteraner

Lähde: Lag 1184/1988, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1988/19881184>
**

laki saamelaiskäräjistä

Lähde: Laki 974/1995, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1995/19950974>

saamelaiskäräjälaki *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki 974/1995, <https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/1995/19950974>
sv sametingslag

Lähde: Lag 974/1995, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1995/19950974>
**

laki saariston kehityksen edistämisestä

Lähde: Laki 494/1981, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1981/19810494>

saaristolaki

Lähde: Laki 494/1981, <https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/1981/19810494>
sv lag om främjande av skärgårdens utveckling

Lähde: Lag 494/1981, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1981/19810494>
**

laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista

Lähde: Laki 734/1992, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19920734>
sv lag om klientavgifter inom social- och hälsovården

Lähde: Lag 734/1992, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1992/19920734>
**

laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä

Lähde: Laki 159/2007, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070159>

asiakastietolaki *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki 159/2007, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070159>
sv lag om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården

Lähde: Lag 159/2007, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2007/20070159>

sv klientuppgiftslagen *lyhyempi muoto*

**

laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä

Lähde: Laki 612/2021, <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210612>

sote-järjestämislaki *lyhyempi muoto*

Lähde: HE 241/2020

järjestämislaki *lyhyempi muoto*

sv lag om ordnande av social- och hälsovård

Lähde: Lag 612/2021, <https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2021/20210612>

**

laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä

Lähde: Laki 569/2009, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2009/20090569>

palvelusetelilaki *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki 569/2009, <https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/2009/20090569>

sv lag om servicesedlar inom social- och hälsovården

Lähde: Lag 569/2009, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2009/20090569>

sv lagen om servicesedlar *lyhyempi muoto*

Lähde: RP 241/2020

**

laki sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla

Lähde: Laki 615/2021, <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210615>

Uusimaa-laki *lyhyempi muoto*

sv lag om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland

Lähde: Lag 615/2021, <https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2021/20210615>

**

laki sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionavustuksesta *vanhentunut*

Lähde: Laki 733/1992, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19920733>

Lisätieto: Kumottu 1.1.2023 alkaen.

sv lag om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården *vanhentunut*

Lähde: Lag 733/1992, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1992/19920733>

**

laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta

Lähde: Laki 616/2021, <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210616>

voimaannanolaki *lyhyempi muoto*

Lähde: HE 241/2020

sote-uudistuksen voimaannanolaki *epävirallinen*

sv lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen

Lähde: Lag 616/2021, <https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2021/20210616>

sv införandelagen *lyhyempi muoto*

Lähde: RP 241/2020

**

laki Sosiaali- ja terveystietojen lupa- ja valvontavirastosta

Lähde: Laki 669/2008, <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2008/20080669>

sv lag om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården

Lähde: Lag 669/2008, <https://finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2008/20080669>

**

laki sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä

Lähde: Laki 552/2019, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2019/20190552>

toisiolaki *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki 552/2019, <https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/2019/20190552>

sv lag om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården

Lähde: Lag 552/2019, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2019/20190552>

**

laki sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta

Lähde: Laki 1230/2001, <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2001/20011230>

sv lag om kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området

Lähde: Lag 1230/2001, <https://finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2001/20011230>

**

laki sosiaalihuollon ammattihenkilöistä

Lähde: Laki 817/2015, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150817>

sv lag om yrkesutbildade personer inom socialvården

Lähde: Lag 817/2015, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2015/20150817>

**

laki sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista

Lähde: Laki 254/2015, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150254>

sv lag om klienthandlingar inom social vården

Lähde: Lag 254/2015, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2015/20150254>

**

laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista

Lähde: Laki 812/2000, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2000/20000812>

sosiaalihuollon asiakaslaki *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki 812/2000, <https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/2000/20000812>

sv lag om klientens ställning och rättigheter inom socialvården

Lähde: Lag 812/2000, <https://finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2000/20000812>

sv klientlagen *lyhyempi muoto*

**

laki sosiaalisesta luototuksesta

Lähde: Laki 1133/2002, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2002/20021133>
sv lag om social kreditgivning

Lähde: Lag 1133/2002, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2002/20021133>

**

laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa

Lähde: Laki 13/2003, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20030013>

asiointilaki *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki 13/2003, <https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/2003/20030013>
sv lag om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet

Lähde: Lag 13/2003, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2003/20030013>

**

laki taiteen perusopetuksesta

Lähde: Laki 633/1998, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980633>
sv lag om grundläggande konstundervisning

Lähde: Lag 633/1998, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1998/19980633>

**

laki takuueläkkeestä

Lähde: Laki 703/2010, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20100703>
sv lag om garantipension

Lähde: Lag 703/2010, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2010/20100703>

**

laki Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksesta

Lähde: Laki 668/2008, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2008/20080668>
sv lag om Institutet för hälsa och välfärd

Lähde: Lag 668/2008, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2008/20080668>

**

laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä

Lähde: Laki 559/1994, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1994/19940559>
sv lag om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

Lähde: Lag 559/1994, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1994/19940559>

**

laki terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa

Lähde: Laki 322/1987, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1987/19870322>
sv lag om hälsovården inom försvarsmakten

Lähde: Lag 322/1987, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1987/19870322>

**

laki toimeentulotuesta

Lähde: Laki 1412/1997, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971412>
sv lag om utkomststöd

Lähde: Lag 1412/1997, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1997/19971412>
**

laki toimivallasta, sovellettavasta laista, toimenpiteiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta sekä yhteistyöstä vanhempainvastuuseen ja lasten suojeluun liittyvissä asioissa tehdyn yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta

Lähde: Laki 435/2009, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2009/20090435>
sv lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen om behörighet, tillämplig lag, erkännande, verkställighet och samarbete i frågor om föräldraansvar och åtgärder till skydd för barn samt om tillämpning av konventionen

Lähde: Lag 435/2009, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2009/20090435>
**

laki tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevissa asioissa annetun neuvoston asetuksen soveltamisesta

Lähde: Laki 1153/2004, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2004/20041153>
sv lag om tillämpning av rådets förordning om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar

Lähde: Lag 1153/2004, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2004/20041153>
**

laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella

Lähde: Laki 449/2007, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070449>
Lisätieto: Lain (449/2007) nimikettä on muutettu 2021.

laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa *vanhentunut*

Lähde: Laki 449/2007, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070449>
sv lag om samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare i kommuner och välfärdsområden

Lähde: Lag 449/2007, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2007/20070449>

sv lag om samarbete mellan kommunala arbetsgivare och arbetstagare *vanhentunut*

Lähde: Lag 449/2007, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2007/20070449>
**

laki työttömyysetuuksien rahoituksesta

Lähde: Laki 555/1998, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980555>
sv lag om finansiering av arbetslöshetsförmåner

Lähde: Lag 555/1998, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1998/19980555>
**

laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta

Lähde: Laki 390/2005, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2005/20050390>

kemikaaliturvallisuuslaki *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki 390/2005, <https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/2005/20050390>

räjähdelaki *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki 390/2005, <https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/2005/20050390>

räjähdysainelaki *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki 390/2005, <https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/2005/20050390>

sv lag om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor

Lähde: Lag 390/2005, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2005/20050390>

**

laki valtion varoista maksettavasta korvauksesta turvakotipalvelujen tuottajalle

Lähde: Laki 1354/2014, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2014/20141354>

sv lag om ersättning som betalas av statens medel till producenter av skyddshemstjänster

Lähde: Lag 1354/2014, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2014/20141354>

**

laki valtionalouden tarkastusvirastosta

Lähde: Laki 676/2000, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2000/20000676>

sv lag om statens revisionsverk

Lähde: Lag 676/2000, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2000/20000676>

**

laki vammaisetuuksista

Lähde: Laki 570/2007, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070570>

sv lag om handikappförmåner

Lähde: Lag 570/2007, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2007/20070570>

**

laki vammaisten henkilöiden tulkkaukspalvelusta

Lähde: Laki 1330/2010, <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2010/20100133>

sv lag om tolkningstjänst för handikappade personer

Lähde: Lag 133/2010, <https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2010/20100133>

**

laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista

Lähde: Laki 380/1987, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1987/19870380>

vammaispalvelulaki *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki 380/1987, <https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/1987/19870380>

sv lag om service och stöd på grund av handikapp

Lähde: Lag 380/1987, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1987/19870380>

sv handikappservicelagen *lyhyempi muoto*

**

laki vastavuoroisesta sairaan- ja terveydenhoidosta rajaseudulla

Lähde: Laki 307/1961 (Laki 1077/1992,
<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1992/19921077>)

sv lag om ömsesidig sjuk- och hälsovård i gränstrakt

Lähde: Lag 307/1961 (Lag 1077/1992,
<https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/1992/19921077>)

**

laki Verohallinnosta

Lähde: Laki 503/2010, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20100503>

sv lag om Skatteförvaltningen

Lähde: Lag 503/2010, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2010/20100503>

**

laki verotusmenettelystä

Lähde: Laki 1558/1995, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1995/19951558>

verotusmenettelylaki *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki 1558/1995, <https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/1995/19951558>

sv lag om beskattningsförfarande

Lähde: Lag 1558/1995, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1995/19951558>

**

laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta

Lähde: Laki 621/1999, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990621>
Selite: hallinnon yleislaki

julkisuuslaki *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki 621/1999, <https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/1999/19990621>

sv lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet

Lähde: Lag 621/1999, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1999/19990621>

**

laki vuoden 2023 tuloveroasteikosta

Lähde: Laki 620/2021, <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210620>

sv lag om inkomstskatteskalan för 2023

Lähde: Lag 620/2021, <https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2021/20210620>

**

laki väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista

Lähde: Laki 661/2009, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2009/20090661>

väestötietolaki *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki 661/2009, <https://www.finlex.fi/fi/laki/smur/2009/20090661>

sv lag om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata

Lähde: Lag 661/2009, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2009/20090661>

**

laki yhdistelmärangeaistuksen täytäntöönpanosta

Lähde: Laki 801/2017, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2017/20170801>
sv lag om verkställighet av kombinationsstraff

Lähde: Lag 801/2017, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2017/20170801>
**

laki yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta

Lähde: Laki 400/2015, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150400>
sv lag om verkställighet av samhällspåföljder

Lähde: Lag 400/2015, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2015/20150400>
**

laki yksityisestä terveydenhuollosta

Lähde: Laki 152/1990, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1990/19900152>
sv lag om privat hälso- och sjukvård

Lähde: Lag 152/1990, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1990/19900152>
**

laki yksityisistä sosiaalipalveluista

Lähde: Laki 922/2011, <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2011/20110922>
sv lag om privat socialservice

Lähde: Lag 922/2011, <https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2011/20110922>
**

laki yleisestä asumistuesta

Lähde: Laki 938/2014, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2014/20140938>
sv lag om allmänt bostadsbidrag

Lähde: Lag 938/2014, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2014/20140938>
**

laki yleisistä kirjastoista

Lähde: Laki 1492/2016, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2016/20161492>
sv lag om allmänna bibliotek

Lähde: Lag 1492/2016, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2016/20161492>
**

laki yleisradioverosta

Lähde: Laki 484/2012, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2012/20120484>
sv lag om rundradioskatt

Lähde: Lag 484/2012, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2012/20120484>
**

laki öljysuojarahastosta

Lähde: Laki 1406/2004, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2004/20041406>
sv lag om oljeskyddsfonden

Lähde: Lag 1406/2004, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2004/20041406>

**

lakisäätteiset tehtävät

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 6 §
sv lagstadgade uppgifter

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 6 §

**

lakisäätteisiä tehtäviä tukevat tehtävät

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 6 §
sv uppgifter som stöder lagstadgade uppgifter

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 6 §

**

Lapin hyvinvointialue

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta 616/2021, 7 §

sv Lapplands välfärdsområde

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 7 §

**

Lapin maakunta

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta 616/2021, 6 §

sv landskapet Lappland

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 6 §

**

Lappi

sv Lappland

**

lapsi- ja perhepalvelut

Lähde: <https://soteuudistus.fi/palvelujen-kehittaminen/lapsi-ja-perhepalvelut> 10.8.2021

lasten ja perheiden palvelut

sv tjänster för barn och familjer

Lähde: <https://soteuudistus.fi/sv/tjanster-for-barn-och-familjer> 10.8.2021

**

lapsilisälaki

Lähde: Laki 796/1992, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19920796>
sv barnbidragstag

Lähde: Lag 796/1992, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1992/19920796>
**

[lapsiperheiden palvelut](#)

Lähde: <https://soteuudistus.fi/palvelujen-kehittaminen/lapsi-ja-perhepalvelut>
10.8.2021

[lapsiperhepalvelut](#)

sv tjänster för barnfamiljer

Lähde: <https://soteuudistus.fi/sv/tjanster-for-barn-och-familjer> 10.8.2021
**

[laskennallinen kustannus](#)

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 1 §; Kuntasanasto (2013)
Määritelmä: tilastoihin perustuva palvelun tuottamisesta aiheutuva keskimääräinen kustannus

sv kalkylerad kostnad

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 2 §
**

[laskennallinen lainanhoitokate](#)

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 15 §
Lisätieto: Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla.

sv kalkylmässigt låneskötselbidrag

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 15 §
**

[laskennallinen lainanlyhennys](#)

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 15 §

sv kalkylmässig amortering

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 15 §
**

[laskentaperuste](#)

Lähde: Tuloverolaki 1535/1992, 130 §

sv uträkningsgrund

Lähde: Inkomstskattelag 1535/1992, 130 §
**

[lastensuojelu](#)

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

Määritelmä: sosiaalihuollon palvelutehtävä, jonka tavoitteena on turvata lapsen oikeus turvalliseen kasvuympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun

Lisätieto: Sosiaalihuollon palvelutehtävänä lastensuojelulla tarkoitetaan lapsi- ja perhekohtaista lastensuojelua. Lastensuojelun lisäksi lasten kasvuedellytysten ja vanhemmuuden tukemiseksi tulee sosiaalihuollossa ja kunnan muissa palveluissa seurata ja edistää lasten ja nuorten hyvinvointia ja poistaa kasvuolojen epäkohtia. Tätä kutsutaan lastensuojelulaissa ehkäiseväksi lastensuojeluksi, ja se on osa lapsiperheiden palveluja. Lastensuojelussa annettavia sosiaalipalveluja ovat esimerkiksi ammatillinen perhehoito ja laitospalvelu.

sv barnskydd

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

**

lastensuojelulaki

Lähde: Laki 417/2007, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070417>

sv barnskyddslag

Lähde: Lag 417/2007, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2007/20070417>

**

lastensuojelun vuoksi sijoitettu

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtiosuudesta 618/2021, 38 §

sv placerad av barnskyddsskäl

Lähde: Lag om statsandel för kommunal basservice 618/2021, 38 §

**

lautakunta

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 35 §
Määritelmä: *aluehallituksen* alainen toimielin, joka hoitaa *aluevaltuuston* sille antamia jonkin hallinnonalan pysyväisluonteisia tehtäviä

sv nämnd

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 35 §

**

leikkaustoiminta

Lähde: HE 241/2020

sv operativ verksamhet

Lähde: RP 241/2020

**

liikennevakuutuslaki

Lähde: Laki 460/2016, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2016/20160460>

sv trafikförsäkringslag

Lähde: Lag 460/2016, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2016/20160460>

**

liiketaloudellisten periaatteiden mukaan hoidettava tehtävä

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 70 §

liiketaloudellisin perustein hoidettava tehtävä

Lähde: HE 241/2020

sv uppgift som ska skötas enligt företagsekonomiska principer

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 70 §

**

liiketoiminnan muodossa

Lähde: Arvonlisäverolaki 1501/1993, 6 §

sv rörelsemässig

Lähde: Mervärdesskattelag 1501/1993, 6 §

**

liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti

Lähde: HE 241/2020

liikkeenluovutuksella

Lähde: HE 241/2020

liikkeenluovutuksen periaatteen mukaisesti ns. vanhoina työntekijöinä

Lähde: Sisäasianministeriö, 23.6.2021, <https://intermin.fi/-/1271139/hallituksen-esitys-sote-uudistuksesta-ja-sen-lainsaadanto-hyvaksyttiin-eduskunnassa>

sv i enlighet med principerna för överlåtelse av rörelse

Lähde: RP 241/2020

sv enligt principen om överlåtelse av rörelse

Lähde: RP 241/2020

sv genom överlåtelse av rörelse

Lähde: RP 241/2020

sv i enlighet med principerna för överlåtelse av rörelse som så kallade gamla arbetstagare

Lähde: Inrikesministeriet, 23.6.2021, <https://intermin.fi/sv/-/1271139/regeringens-proposition-om-social-och-halsovardsreformen-och-om-lagstiftningen-i-samband-med-den-godkandes-i-riksdagen>

**

liikkeenluovutus

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021, 18 §

liikkeen luovutus

Lähde: Työsopimuslaki 55/2001, 10 §

sv överlåtelse av rörelse

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 18 §; arbetsavtalslag 55/2001, 10 §

**

liikkumista tukeva palvelu

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)
Määritelmä: *sosiaalipalvelu*, jossa autetaan *sosiaalihuollon asiakasta* liikkumaan ja asioimaan kodin ulkopuolella silloin, kun hän ei kykene itsenäisesti käyttämään julkisia liikennevälineitä ja tarvitsee tukea asioimiseen tai muuhun jokapäiväiseen elämään kuuluvaan tarpeeseen
Lisätieto: Liikkumista tukevaa palvelua voidaan järjestää seuraavilla tavoilla tai niiden yhdistelmillä: julkisten liikennevälineiden käytön ohjauksella ja ohjatulla harjoittelulla, *saattajapalveluna* ryhmäkuljetuksina, korvaamalla taksilla, invataksilla tai muulla vastaavalla ajoneuvolla tapahtuvasta kuljetuksesta aiheutuvat kohtuulliset kustannukset tai muulla soveltuvalla tavalla.

sv service som stöder rörligheten

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

**

liikkuva suunhoidon yksikkö

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv mobil mun- och tandvårdsenhet

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

liikuntalaki

Lähde: Laki 390/2015, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150390>

sv idrottslag

Lähde: Lag 390/2015, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150390>

**

lisäosa

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 2 luku; Kuntasanasto (2013)

Määritelmä: valtionosuuden osa, joka myönnetään yleisen osan lisäksi erityisen harvaan asutulle kunnalle, saaristokunnalle ja saamelaisten kotiseutualueen kunnalle

sv tilläggsdel

Lähde: Lag om statsandel för kommunal basservice 618/2021, 2 kap.

**

lisärahoitus

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 611/2021, 11 §

Selite: lisärahoitus riittävien sosiaali- ja terveystalvelujen tai perusoikeuksiin liittyvien pelastustoimen palvelujen järjestämisen turvaamiseksi

sv tilläggsfinansiering

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 611/2021, 11 §

**

lomautusmenettely

Lähde: Laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta 304/2003, 31 §

sv permitteringsförfarande

Lähde: Lag om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden 304/2003, 31 §

**

luonnolliset vähennykset

Lähde: Tuloverolaki 1535/1992, 31 §

Lisätieto: Suomen verojärjestelmä perustuu nettotulon verottamiseen. Tämä tarkoittaa sitä, että verovelvollisella on oikeus vähentää veronalaisesta tulostaan tulon hankkimisesta ja säilyttämisestä aiheutuneet menot siten kuin tuloverolaissa säädetään. Näiden niin sanottujen luonnollisten vähennysten lisäksi verojärjestelmä sisältää muita vähennyksiä, joiden tavoitteena on verotuksen kautta tukea tiettyä toimintaa tai jotka myönnetään sosiaalisin perustein. [HE 241/2020]

sv naturliga avdrag

Lähde: Inkomstskattelag 1535/1992, 31 §

**

luottamushenkilöiden erottaminen

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 39 §

Katso myös: *erottamispäätös*

erottaa luottamushenkilö

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 39 §

sv återkallande av förtroendeuppdrag

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 39 §

sv återkalla uppdraget för en förtroendevalda

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 39 §

**

luottamushenkilömaksu

Lähde: Laki verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta 624/2021, 16 §

sv förtroendevalds mötesarvode

Lähde: Lag om ändring och temporär ändring av lagne om beskattningsförfarande 624/2021, 16 §

**

lähete

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

Määritelmä: sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajan esittämä *asiakasta* koskeva yksilöity palvelupyyntö toiselle palveluntuottajalle

sv remiss

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

**

lähete erikoissairaanhoidon

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 12 §

Katso myös: *lähete*

sv remiss till specialiserad sjukvård

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 12 §

**

lähetekirje

Lähde: Laki hyvinvointialueilla ja kunnissa toimitettavissa neuvoa-antavissa kansanäänestyksissä noudatettavasta menettelystä 656/1990, 9 §

sv följebrev

Lähde: Lag om förfarandet vid rådgivande folkomröstningar i välfärdsområden och kommuner 656/1990, 9 §

**

lähetekuori

Lähde: Laki hyvinvointialueilla ja kunnissa toimitettavissa neuvoa-antavissa kansanäänestyksissä noudatettavasta menettelystä 656/1990, 9 §

sv ytterkuvert

Lähde: Lag om förfarandet vid rådgivande folkomröstningar i välfärdsområden och kommuner 656/1990, 9 §

**

lähetteen laativa lääkäri

Lähde: VNK, kieliasiantuntijat 2017

**

lähipalvelu

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Määritelmä: palvelu, jota annetaan asiakkaan päivittäisessä elinympäristössä tai tarjotaan asiakkaille helposti saavutettavana sähköisenä palveluna
Lähipalvelu voidaan toteuttaa esimerkiksi *liikkuvassa suunhoidon yksikössä* tai *rokotusbussissa* lähellä asiakasta.

sv närservice

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv nartjänst

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: Termen närtjänst används vanligen i pluralis.

**

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta 616/2021, 7 §

sv Västra Nylands välfärdsområde

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 7 §

**

lääkehuolto

Lähde: Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitukseen liittyvä sanasto, <http://alueuudistus.fi/rahoitussanasto> (2015)

Selite: Lääkehuolto on kokonaisuus, jolla varmistetaan, että saatavilla on tehokkaita, turvallisia ja kohtuuhintaisia lääkkeitä. Tähän kuuluvat lääkekehitys, lääketuotanto, lääkkeiden maahantuonti, lääkkeiden tukku- ja vähittäisjakelu, lääkkeiden määrääminen, lääkkeiden käytön ja lääkehuollon tutkimus, lääkekorvausjärjestelmä, lääkehuollon hallinto, velvoitevarastointi ja huoltovarmuus. Lääkehuolto kattaa sekä avo- että laitoshoidon.

sv läkemedelsförsörjning

Lähde: Ordlista med anknytning till finansieringen av social- och hälsovården, <http://alueuudistus.fi/sv/ordlista-med-anknytning-till-finansieringen> (2015)

**

lääkekorvaus

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

Määritelmä: lääkemääräyksellä hankitusta lääkkeestä, kliinisestä ravintovalmisteesta tai perusvoiteesta maksettava sairaanhoitokorvaus

sv läkemedelsersättning

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

sv ersättning för läkemedelskostnader

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

sv ersättning för kostnader för läkemedel

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

**

lääkelaki

Lähde: Laki 395/1987, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1987/19870395>
sv **läkemedelslag**

Lähde: Lag 395/1987, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1987/19870395>
**

lääkinnällinen kuntoutus

Lähde: Terveysturvolaaki 1326/2010; Kelan terminologinen sanasto –
Etuuksiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

Määritelmä: kuntoutus, jolla pyritään vaikuttamaan kuntoutujan työ- tai
toimintakykyyn siten, että hän selviäisi mahdollisimman hyvin
elämässään sairaudesta tai vammasta huolimatta

Katso myös: *perusterveydenhuolto*
sv **medicinsk rehabilitering**

Lähde: Hälso- och sjukvårdslag 1326/2010; Kelan terminologinen sanasto –
Etuuksiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

**

lääkinnälliset tukipalvelut

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 36 §
Lisätieto: *laboratorio- ja kuvantamispalvelut*

sv **medicinska stödtjänster**

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 36 §

**

maa-alueen hankkiminen

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 24 §
sv **förvärv av markområde**

Lähde: Lag om statsandel för kommunal basservice 618/2021, 24 §

**

maa-alueen vuokraaminen

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 24 §
sv **arrendering av markområde**

Lähde: Lag om statsandel för kommunal basservice 618/2021, 24 §

**

maakunnan liiton toimialue

Lähde: Sosiaali- ja terveysministeriö, 5.6.2020, <https://soteuudistus.fi//1271139/hallitus-linjasi-sote-uudistuksen-valmistelun-lahtokohdat>
sv **verksamhetsområde för landskapsförbunden**

Lähde: Social- och hälsovårdsministeriet, 5.6.2020, <https://soteuudistus.fi/sv//1271139/hallitus-linjasi-sote-uudistuksen-valmistelun-lahtokohdat>

**

maakunta

Lähde: Hyvinvointi- ja maakuntajakolaki 614/2021, 1 §

Selite: Alueiden kehittämistä ja alueiden käytön suunnittelua varten maa on jaettu maakuntiin. Maakunnaksi määrätään alue, johon kuuluvat kunnat muodostavat toiminnallisesti ja taloudellisesti sekä alueen suunnittelun kannalta tarkoituksenmukaisen kokonaisuuden.

sv **landskap**

Lähde: Lag om indelningen i välfärdsområden och landskap 614/2021, 1 §

**

maakuntajako

Lähde: Hyvinvointi- ja maakuntajakolaki 614/2021, 1 §

Selite: Suomi jakaantuu maakuntiin. Maakuntaan kuuluu vähintään kaksi kuntaa.

Lisätieto: Suomi jakaantuu hyvinvointialueisiin. Hyvinvointialueen alueena on maakunta.

sv **landskapsindelning**

Lähde: Lag om indelningen i välfärdsområden och landskap 614/2021, 1 §

**

maakuntajakolaki *vanhentunut*

Lähde: Laki 1159/1997, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971159>

Lisätieto: Kumottu *hyvinvointialue- ja maakuntajakolailla* 614/2021.

sv **lag om landskapsindelning**

Lähde: Lag 1159/1997, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1997/19971159>

Lisätieto: vanhentunut

**

maakuntaliitto *suositettava*

Lähde: Kuntasanasto (2013)

maakunnan liitto *FIN-säädöksissä*

Lähde: Kuntasanasto (2013)

Määritelmä: lakisääteinen kuntayhtymä, jonka jäseniä ovat samaan maakuntaan kuuluvat *kunnat* ja joka edistää maakunnan yleistä kehittämistä ja kuntien yhteistyötä sekä vastaa maakuntakaavoituksesta

Selite: Maakuntaliitot vastaavat suurelta osin EU:n rakennerahasto-ohjelmista ja niiden täytäntöönpanosta.

maakuntien liitot

Lähde: Kuntasanasto (2013)

sv **landskapsförbund** *suositettava*

Lähde: Kuntasanasto (2013)

sv **förbund på landskapsnivå** *FIN-säädöksissä*

Lähde: Kuntasanasto (2013)

**

maakuntaverot

Lähde: Valtiovarainministeriö, 11.3.2021, <https://valtioneuvosto.fi/-/10616/maakuntaverokomitean-mietinto-luovutettiin-valtioneuvostolle-11.3.2021>

sv **landskapsskatt**

Lähde: Finansministeriet, 11.3.2021, <https://valtioneuvosto.fi/sv/-/10616/landskapsskattekommittens-betankande-overlamnades-till-statsradet-11.3.2021>

**

maatalousyrittäjän eläkelaki

Lähde: Laki 1280/2006, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20061280>

sv **lag om pension för lantbruksföretagare**

Lähde: Lag 1280/2006, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2006/20061280>

**

maatalousyrittäjän työtaturma- ja ammattitautilaki

Lähde: Laki 873/2015, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150873>

sv **lag om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar**

Lähde: Lag 873/2015, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2015/20150873>

**

maksuosuus

Lähde: Laki kuntien ja hyvinvointialueiden työnantajaedunvalvonnan järjestämisestä 630/2021, 11 §

sv **betalningsandel**

Lähde: Lag om anordnande av intressebevakning för kommunerna och välfärdsområdena som arbetsgivare 630/2021, 11 §

**

maksutulo

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 4 §

sv **avgiftsinkomst**

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 4 §

**

Manner-Suomi

Lähde: HE 241/2020

Lisätieto: Vuoden 2020 alusta Manner-Suomessa on 294 kuntaa, jotka ovat vastuussa julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä ja rahoittamisesta väestölleen.

sv **fastlandet**

Lähde: Svenskt lagspråk i Finland 2017

Lisätieto: Med uttrycket, som ibland förekommer i EU-relaterade texter, avses Finland med undantag av Åland.

sv **finländska fastlandet**

Lähde: Svenskt lagspråk i Finland 2017

sv **Fastlandsfinland**

Lähde: RP 241/2020; Svenskt lagspråk i Finland 2017

**

matalan kynnyksen toimintamalli

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Määritelmä: erityisesti *perustason sosiaali- ja terveystalvvelujen* toteutuksessa käytettävä toimintamalli, jonka tavoitteena on helpottaa ja nopeuttaa palveluihin pääsyä

Lisätieto: Matalan kynnyksen toimintamallia käytettäessä ei välttämättä synny lainkaan asiakkuutta tai *asiakkuus* syntyy vasta myöhemmin, kun henkilö on ohjattu käyttämään tiettyä sosiaali- tai terveystalvvelua.

sv lågröskelmodell

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

merimieseläkelaki

Lähde: Laki 1290/2006, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20061290>

sv lag om sjömanspensioner

Lähde: Lag 1290/2006, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2006/20061290>

**

meripelastuslaki

Lähde: Laki 1145/2001, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2001/20011145>

sv sjöräddningslag

Lähde: Lag 1145/2001, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2001/20011145>

**

metsävero-osuus

Lähde: Verontilityslaki 532/1998, 13 §

sv skogsskatteandel

Lähde: Lag om skatteredovisning 532/1998, 13 §

**

mielenterveys- ja päihdehoito

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Katso myös: *sosiaali- ja terveystalvvelukeskus; mielenterveyshoidon palvelut; päihdehoidon palvelut*

mielenterveys- ja päihdehoidon palvelut

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Katso myös: *sosiaali- ja terveystalvvelukeskus; mielenterveyshoidon palvelut; päihdehoidon palvelut*

sv mentalvård och missbrukarvård

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

mielenterveys- ja päihdetyö

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Katso myös: *sosiaali- ja terveyskeskus; mielenterveystyö; päihdetyö*

mielenterveys- ja päihdetyön palvelut

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv *mentalvårdsarbete och alkohol- och drogarbete*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

mielenterveyslaki

Lähde: Laki 1116/1990, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1990/19901116>

sv *mentalvårdslag*

Lähde: Lag 1116/1990, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1990/19901116>

**

mielenterveyspalvelut

Lähde: Mielenterveyslaki 1116/1990, 1 §

Selite: Mielisairauksia ja muita mielenterveydenhäiriöitä poteville henkilöille heidän lääketieteellisin perustein arvioitavan sairautensa tai häiriönsä vuoksi annettavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut.

Lisätieto: Mielenterveyspalveluja tuotetaan sekä perustasolla että erityistasolla. Perustasolla tarkoitetaan perusterveydenhuoltoa, kuten terveyskeskuksia, opiskeluterveydenhuoltoa ja työterveyshuoltoa. Erityistasolla tarkoitetaan psykiatrasta erikoissairaanhoidon eli psykiatrian erikoisalan mukaisten tutkimus-, hoito- ja kuntoutuspalvelujen kokonaisuutta. [<https://thl.fi/fi/web/mielenterveys/mielenterveyspalvelut> 24.8.2021]

Katso myös: *mielenterveystyö*

mielenterveyshoidon palvelut

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv *mentalvårdstjänster*

Lähde: Mentalvårdslag 1116/1990, 1 §

sv *mentalvård*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

mielenterveystyö

Lähde: Sosiaalian tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020);
mielenterveyslaki 1116/1990, 1 §
Määritelmä: toiminta, jossa edistetään yksilön psyykkisen hyvinvoinnin,
toimintakyvyn ja persoonallisuuden kasvua sekä ehkäistään,
parannetaan ja lievitetään mielenterveydenhäiriöitä
Lisätieto: Mielenterveystyötä tehdään sosiaali- ja terveydenhuollossa, mutta
siihen liittyvää tukea annetaan myös sosiaali- ja terveydenhuollon
ulkopuolella. Sosiaalihuollossa mielenterveystyötä sisältyy eri
sosiaalihuollon palvelutehtävissä annettaviin sosiaalipalveluihin.
Lisätieto: Mielenterveystyö kattaa myös *mielenterveyspalvelut* sekä väestön
elinolosuhteiden kehittämisen siten, että ne ehkäisevät
mielenterveydenhäiriöiden syntyä, edistävät mielenterveystyötä ja
tukevat mielenterveyspalvelujen järjestämistä. [vrt. L 1116/1990, 1 §]
Katso myös: *mielenterveyspalvelut*

sv **mentalvårdsarbete**

Lähde: Sosiaalian tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020); mentalvårdslag
1116/1990, 1 §

**

monialainen

Lähde: HE 241/2020

monialaisuus

Lähde: HE 241/2020

sv **sektorsövergripande**

Lähde: RP 241/2020

sv **sektorsövergripande verksamhet**

Lähde: RP 241/2020

**

monialainen maakunta

Lähde: Valtiovarainministeriö, <https://vm.fi/sote-uudistus> 13.9.2021

sv **landskap med flera uppgiftsområden**

sv **sektorsövergripande landskap**

Lähde: Regeringsprogrammet för statsminister Sanna Marins regering
10.12.2019

sv **landskap med sektorsövergripande uppgifter**

Lähde: VNK, kieliassiantuntijat

**

monialainen palveluverkosto

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset
käsitteet; terveydenhuoltolaki 1326/2010

sv **sektorsövergripande servicenätverk**

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset
käsitteet

**

monijäseninen toimielin

Lähde: Kielilaki 423/2003, 28 §
sv representativt organ

Lähde: Språklag 423/2003, 28 §

**

monikanavainen rahoitus

Lähde: HE 241/2020

monikanavarahoitus

Lähde: HE 241/2020
sv flerkanalsfinansiering

Lähde: RP 241/2020

**

monituottajuus

Lähde: HE 241/2020

monituottajamalli

Lähde: HE 241/2020

monituottajaratkaisut

Lähde: HE 241/2020
sv mångproducentlösningar

Lähde: RP 241/2020
sv modell med många producenter inom tjänsteproduktionen

Lähde: RP 241/2020

**

muutosrajoitin

Lähde: HE 241/2020
sv begränsning av förändringar

Lähde: RP 241/2020

**

muutostasaus

Lähde: Faktalehti, 5.6.2020,
https://soteuudistus.fi/documents/1271139/22728740/SOTE-factsheet_FI_009.pdf

sv förändringsutjämning

Lähde: Faktablad, 5.6.2020,
https://soteuudistus.fi/documents/1271139/20825107/Faktalehti_+Statsminister+Marins+regering+faststälde+utgångspunkterna+för+social+och+hälsovårdsreformen/

**

muutostuki

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021, 66 §
Lisätieto: Sosiaali- ja terveysministeriö, valtiovarainministeriö ja sisäministeriö tukevat kuntia ja kuntayhtymiä sekä perustettavia hyvinvointialueita uudistuksen valmistelussa ja toteutuksessa. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos osallistuu osaltaan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmisteluun ja toteutukseen asiantuntija-apua antamalla.

sv förändringsstöd

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 66 §

sv ändringsstöd *vanhentunut*

Lähde: Lag om kundens valfrihet inom social- och hälsovården, 94 § (2015)
**

määrätä vaalit uusittaviksi

Lähde: Vaalilaki 718/1998, 103 §
sv *utlysa nyval*

Lähde: Vallag 718/1998, 103 §
**

määräysvalta

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 4 §
sv *bestämmande inflytande*

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 4 §
**

määräytymistekijä

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 3 §
Selite: Hyvinvointialueille myönnetään valtion rahoitusta määräytymistekijöiden perusteella. Määräytymistekijöitä ovat hyvinvointialueen asukasmäärä, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tarvetta kuvaavat tekijät, asukastiheys, vieraskielisyys, kaksikielisyys, saaristoisuus, saamenkielisyys, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimet ja pelastustoimen riskitekijät.

Lisätieto: Tehtävien järjestämisvastuun siirrosta seuraavia muutoksia rajoitettaisiin valtiosuusjärjestelmään sisällytettävällä pysyvällä määräytymistekijällä. [HE 241/2020]

sv *bestämningsfaktor*

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 3 §
**

neuvolapalvelut

Lähde: Terveydenhuoltolaki 1326/2010, 15 §
Selite: Kunnan on järjestettävä alueensa raskaana olevien naisten, lasta odottavien perheiden sekä alle oppivelvollisuusikäisten lasten ja heidän perheidensä neuvolapalvelut.

sv [rådgivningsbyråtjänster](#)

Lähde: Hälsö- och sjukvårdslag 1326/2010, 15 §

**

[neuvoston direktiivi 2006/112/EY, annettu 28. marraskuuta 2006, yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä](#)

Lähde: EUR-Lex, <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj> 11.5.2021

[arvonlisäverodirektiivi](#) [lyhyempi muoto](#)

sv [rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt](#)

Lähde: EUR-Lex, <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj> 11.5.2021

sv [mervärdesskattedirektivet](#) [lyhyempi muoto](#)

**

[neuvottelumenettely](#)

Lähde: Laki kunnan ja hyvinvointialueen virkaehtosopimuksista 669/1970, 3 §

sv [förhandlingsprocedur](#)

Lähde: Lag om kommunernas och välfärdsområdenas tjänstekollektivavtal 669/1970, 3 §

**

[neuvottelumääräys](#)

Lähde: Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella 2007/449, 18 §

sv [förhandlingsbestämmelse](#)

Lähde: Lag om samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare i kommuner och välfärdsområden 2007/449, 18 §

**

[neuvottelut hyvinvointialueen kanssa](#)

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 24 §

sv [förhandlingar med välfärdsområdena](#)

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 24 §

**

[ohjaus- ja arviointikäynti](#)

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 45 §

sv [styrnings- och utvärderingsbesök](#)

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 45 §

**

[ohjaus- ja valvontavelvollisuus](#)

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 41 §
Selite: hyvinvointialueen velvollisuus ohjata ja valvoa sen järjestämisvastuulle
kuuluvaa palveluntuotantoa

sv skyldighet att styra och utöva tillsyn

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 41 §

**

ohjausneuvottelu

Lähde: HE 241/2020

sv styrningsförhandlingar

Lähde: RP 241/2020

**

ohjaustunti

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 54 §

sv handledningstimme

Lähde: Lag om statsandel för kommunal basservice 618/2021, 54 §

**

ohjausyksikkö

Lähde: HE 241/2020

sv styrenhet

Lähde: RP 241/2020

**

oikaisumenettely

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 30 §

sv omprövning

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 30 §

**

oikaisuvaatimusaika

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 143 §

sv tidsfrist för omprövningsbegäran

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 143 §

**

oikaisuvaatimusohje

Lähde: Kuntasanasto (2013)

Määritelmä: viranomaisen päätökseen liitettävä ohje siitä, miten oikaisuvaatimus
tehdään

oikaisuvaatimusosoitus

Lähde: HE 241/2020

sv anvisning om hur man begär omprövning

Lähde: Kuntasanasto (2013)

**

oikeudenkäymiskaari

Lähde: Laki 4/1734, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1734/17340004>
Lisätieto: hallinnon yleislaki

sv **rättegångsbalk**

Lähde: Lag 4/1734, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1734/17340004>
**

oikeusapulaki

Lähde: Laki 257/2002, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2002/20020257>

sv **rättshjälpslag**

Lähde: Lag 257/2002, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2002/20020257>
**

olosuhdetekijä

Lähde: HE 241/2020

Lisätieto: Olosuhdetekijöinä otettaisiin edelleen huomioon asukastiheys, vieraskielisyys ja kaksikielisyys, jotka vastaisivat nykyisiä kuntien valtion osuusjärjestelmän mukaisia perusteita.

sv **omgivningsfaktor**

Lähde: RP 241/2020
**

oma palveluntuotanto

Lähde: HE 241/2020

tuottaa palvelut itse

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 9 §

sv **egen tjänsteproduktion**

Lähde: RP 241/2020

sv **producera tjänster själv**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 9 §
**

omaisuuden saanto

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021, 40 §

sv **förfärv av egendom**

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 40 §
**

omaisuuden saantokirja

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021, 40 §, 66 §

sv **åtkomsthandling**

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 66 §

sv **åtkomsthandling för egendomen**

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 40 §

sv **åtkomsthandling för tillgångarna**

Lähde: RP 241/2020

**

omaisuus

Lähde: VNK, kieliassiantuntijat 2017; HE 241/2020

sv **egendom**

Lähde: RP 241/2020

**

omaisuusjärjestelyistä aiheutuvat välittömät kustannukset

Lähde: HE 241/2020; Valtiovarainministeriö, 10.6.2020, <https://vm.fi/-/kuntien-henkilostomaara-puoliintuu-ja-tehtavat-vahenevat-sote-uudistuksen-myota>

sv **direkta kostnader förorsakade av egendomsarrangemangen**

Lähde: RP 241/2020

sv **direkta kostnader för egendomsarrangemang**

Lähde: Finansministeriet, 10.6.2020, <https://vm.fi/sv/-/kommunernas-personalstyrka-halveras-och-uppgifterna-minskar-i-och-med-social-och-halsovardsreformen>

**

omaisuusjärjestelyt

Lähde: HE 241/2020; VNK Sote-rahoitustermejä 2017

sv **egendomsarrangemang**

Lähde: RP 241/2020; VNK Sote-rahoitustermejä 2017

**

omarahoitusosuus

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 21 §

sv **självfinansieringsandel**

Lähde: Lag om statsandel för kommunal basservice 618/2021, 21 §

**

omatietovaranto *FIN-säädöksissä*

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä 784/2021, 3 §

Määritelmä: hyvinvointitietojen säilyttämistä ja käsittelemistä varten valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin muodostettu keskitetty sähköinen tietovaranto

Omatietovaranto

Lähde: THL:n Kanta-sanasto, <https://sotesanastot.thl.fi/termed-publish-server/vocabularies> (4.11.2021)

sv informationsresursen för egna uppgifter *FIN-säädöksissä*

Lähde: Lag om elektronisk behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården 784/2021, 3 §

sv Datalagret för egna uppgifter

Lähde: THL:n Kanta-sanasto, <https://sotesanastot.thl.fi/termed-publish-server/vocabularies> (4.11.2021)

**

omavalvonta

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 40 §; Laki pelastustoimen järjestämisestä 613/2021, 16 §

Lisätieto: Hyvinvointialueen ja yksityisen palveluntuottajan on omavalvonnassaan erityisesti varmistettava palvelujen saatavuus, jatkuvuus, turvallisuus ja laatu sekä asiakkaiden yhdenvertaisuus. Tehtävien ja palvelujen omavalvonta on toteutettava osana niiden järjestämistä ja tuottamista.

sv egenkontroll

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 40 §

**

omavalvontaohjelma

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 40 §; Laki pelastustoimen järjestämisestä 613/2021, 16 §

Selite: Hyvinvointialueen ja yksityisen palveluntuottajan on laadittava vastuulleen kuuluvista tehtävistä ja palveluista omavalvontaohjelma.

sv program för egenkontroll

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 40 §

**

omavalvontasuunnitelma

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 40 §

Lisätieto: osa *omavalvontaohjelmaa*

sv plan för egenkontroll

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 40 §

**

omavelkainen valtontakaus

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 17 §

sv statlig proprieborgen

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 17 §

**

ominaisuus

Lähde: Laki verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta 624/2021, 18 §

sv **beskaffenhät**

Lähde: Lag om ändring och temporär ändring av lagne om beskattningsförfarande 624/2021, 18 §

**

omistajaohjaus

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 48 §
Selite: toimenpiteet, joilla hyvinvointialue omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan

sv **ägarstyrning**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 48 §

**

omistusosuus

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoja ja pelastustoimeja koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaansaattamisesta 616/2021, 20 §

sv **ägarandel**

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 20 §

**

opetuksen järjestäjä

Lähde: Opetus- ja koulutussanasto (OKSA): 2. laitos,
<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162845>

sv **utbildningsanordnare**

Lähde: Opetus- ja koulutussanasto (OKSA): 2. laitos,
<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162845>

**

opintorahavähennys

Lähde: Tuloverolaki 1535/1992, 105 §
Selite: Jos verovelvollinen on saanut opintotukilaissa tarkoitettua opintorahaa, hänen puhtaasta ansiotulostaan vähennetään opintorahavähennys.

sv **studiepenningssavdrag**

Lähde: Inkomstskattelag 1535/1992, 105 §

**

opiskelijatyövuosi

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 54 §

sv **studerandeårsverke**

Lähde: Lag om statsandel för kommunal basservice 618/2021, 54 §

**

opiskelijaviikko

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 54 §
sv studerandevecka

Lähde: Lag om statsandel för kommunal basservice 618/2021, 54 §
**

opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologipalvelut

Lähde: Oppilas- ja opiskelijahuoltola 1287/2013, 9 §

psykologi- ja kuraattoripalvelut

Lähde: Oppilas- ja opiskelijahuoltola 1287/2013, 9 §
sv elevhälsans psykolog- och kuratorstjänster

Lähde: Lag om elev- och studerandevård 1287/2013, 9 §
sv psykolog- och kuratorstjänster

Lähde: Lag om elev- och studerandevård 1287/2013, 9 §
**

opiskeluhuollon kuraattoripalvelut

Lähde: Sosiaalihuoltolaki 1301/2014, 27 c §

opiskeluhuollon kuraattoritoiminta

Lähde: HE 241/2020
sv elevhälsans kuratorstjänster

Lähde: Socialvårdslag 1301/2014, 27 c §
sv elevhälsans kuratorsverksamhet

Lähde: RP 241/2020
**

opiskeluhuollon kuraattorit ja psykologit

Lähde: HE 241/2020
sv kuratorer och psykologer inom elevhälsan

Lähde: RP 241/2020
**

opiskeluhuollon psykologipalvelut

Lähde: Terveysthuoltolaki 1326/2010, 17 a §
sv psykologtjänsterna inom elevhälsan

Lähde: Hälso- och sjukvårdslag 1326/2010, 17 a §
**

opiskeluhuolto

Lähde: Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013

oppilas- ja opiskelijahuolto

Lähde: Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013
sv elevhälsa

Lähde: Lag om elev- och studerandevård 1287/2013
sv elev- och studerandevård

Lähde: Lag om elev- och studerandevård 1287/2013
**

opiskeluterveydenhuolto *suositettava*

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021); Opetus- ja koulutussanasto (OKSA): 2. laitos, <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162845>

Määritelmä: toiminta, jonka tarkoituksena on edistää toisen asteen oppilaitosten ja korkeakoulujen opiskelijoiden terveyttä, ennaltaehkäistä heidän sairauksiaan sekä parantaa ja hoitaa sairaita opiskelijoita

Lisätieto: Opiskeluterveydenhuollon palvelut kuuluvat lukioiden, ammatillista koulutusta antavien oppilaitosten ja korkeakoulujen opiskelijoille. Opiskeluterveydenhuoltoon sisältyvät opiskelijoiden terveyden ja opiskelukyvyn edistäminen, oppimisympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä opiskeluyhteisön hyvinvoinnin turvaaminen ja parantaminen, perusterveydenhuollon terveyden- ja sairaanhoitopalvelut, opiskelijan erityisen tuen ja tutkimuksen tarpeen varhainen tunnistaminen sekä tarvittaessa tutkimuksiin ja hoitoon ohjaaminen.

Katso myös: *opiskeluhuolto*

opiskelijaterveydenhuolto *sallittava*

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021); Opetus- ja koulutussanasto (OKSA): 2. laitos, <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162845>

sv studerandehälsovård *suositettava*

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

sv studenthälsovård *hylättävä*

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

**

oppilaitos

Lähde: Opetus- ja koulutussanasto (OKSA): 2. laitos, <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162845>

sv läroanstalt

Lähde: Opetus- ja koulutussanasto (OKSA): 2. laitos, <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162845>

**

oppilas- ja opiskelijahuoltolaki

Lähde: Laki 1287/2013, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2013/20131287>
sv lag om elev- och studerandevård

Lähde: Lag 1287/2013, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2013/20131287>

**

oppivelvollinen

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 4 §
Selite: Suomessa vakinaisesti asuvat lapset ovat oppivelvollisia. Oppivelvollisuus alkaa sinä vuonna, jona lapsi täyttää seitsemän vuotta. Oppivelvollisuus päättyy, kun perusopetuksen oppimäärä on suoritettu tai kun oppivelvollisuuden alkamisesta on kulunut 10 vuotta.

sv läropliktig

Lähde: Lag om statsandel för kommunal basservice 618/2021, 4 §

**

osaamisen kehittäminen

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 32 §

sv kompetensutveckling

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 32 §

**

osakeyhtiölaki

Lähde: Laki 624/2006, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060624>

sv aktiebolagslag

Lähde: Lag 624/2004, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2006/20060624>

**

osakkuusyhteisö

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 49 §

sv intressesammanslutning

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 49 §

**

osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 29 §

Selite: Hyvinvointialueen asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa hyvinvointialueen toimintaan. aluevaltuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä.

osallistumis- ja vaikutusmahdollisuudet

Lähde: Maakuntalaki, 96 § (2015)

sv möjligheter att delta och påverka

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 29 §

**

osallistumisoikeus

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 5 luku

sv rätt till inflytande

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 5 kap.

**

osaoptimointi

Lähde: Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitukseen liittyvä sanasto, <http://alueuudistus.fi/rahoitussanasto> (2015)

Selite: Osaoptimoinnilla viitataan tilanteeseen, jossa esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmän yksittäinen toimija maksimoi oman hyötynsä (tai minimoi haitat) ottamatta huomioon koko järjestelmän kannalta parhaiten toimivaa ratkaisua. Osaoptimointi ei ole itsessään haitallista. On ymmärrettävää, että sosiaali- ja terveydenhuollon toimijat pyrkivät aktiivisestisaavuttamaan omalta kannaltaan parhaan tuloksen käytössä olevien resurssien ja rajoitteiden puitteissa. Ongelmia muodostuu silloin, jos yksittäisten toimijoiden valinnat tuottavat kokonaisuuden (väestön hyvinvoinnin) kannalta epäoptimaalisen tuloksen.

sv suboptimering

Lähde: Ordlista med anknytning till finansieringen av social- och hälsovården, <http://alueuudistus.fi/sv/ordlista-med-anknytning-till-finansieringen> (2015)

**

osatyökykyinen

Lähde: Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella 2007/449, 4 a §

sv partiellt arbetsför arbetstagare

Lähde: Lag om samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare i kommuner och välfärdsområden 2007/449, 4 a §

**

osittain verovapaa yhteisö

Lähde: Tuloverolaki 1535/1992, 21 §

Lisätieto: valtio ja sen laitokset, kunta, kuntayhtymä, hyvinvointialue, hyvinvointiyhtymä, Ahvenanmaan maakunta sekä näiden palveluksessa olevia varten perustettu eläkelaitos, eläkesäätiö tai -kassa tai muu vastaava eläkelaitos, -säätiö tai -kassa, joka saa avustusta yhteiskunnan varoista.

sv delvis skattefritt samfund

Lähde: Inkomstskattelag 1535/1992, 21 §

**

ostohinta

Lähde: Arvonlisäverolaki 1501/1993, 130 a §

sv inköpspris

Lähde: Mervärdesskattelag 1501/1992, 130 a §

**

ostopalvelu

Lähde: Kuntasanasto (2013); HE 241/2020
Määritelmä: palvelu, jonka palvelunjärjestäjä hankkii korvausta vastaan oman organisaationsa ulkopuoliselta palveluntuottajalta

sv köpt tjänst

** Lähde: Kuntasanasto (2013); RP 241/2020

ostopalveluntuottaja

Lähde: HE 241/2020

ostopalvelutuottaja

Lähde: HE 241/2020
sv producent av köpta tjänster

** Lähde: RP 241/2020

ostopalvelusopimus

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021, 29 §
Selite: yksityisen palveluntuottajan kanssa tehty sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen hankkimista koskeva sopimus

sv avtal om köpta tjänster

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 29 §

**

osuuskuntalaki

Lähde: Laki 421/2013, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2013/20130421>
sv lag om andelslag

** Lähde: Lag 421/2013, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2013/20130421>

painoarvo

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 15 §
sv viktningvärde

** Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 15 §

painokerroin

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 8 §
sv vikt-koefficient

** Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 8 §

palautettava valtion rahoitus

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 28 §
Lisätieto: Jos hyvinvointialue on saanut perusteettomasti tässä laissa tarkoitettua valtion rahoitusta, on valtiovarainministeriön määrättävä liikaa saatu määrä palautettavaksi.

palautettava rahoitus

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 28 §
sv statlig finansiering som ska återbetalas

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 28 §
sv finansiering som ska återbetalas

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 28 §

**

palosuojelurahastolaki

Lähde: Laki 306/2003, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20030306>
sv lag om brandskyddsfonden

Lähde: Lag 306/2003, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2003/20030306>

**

palvelu

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Määritelmä: organisoidun toiminnan tuloksena syntyvä aineeton hyödyke, joka kulutetaan tai koetaan

Katso myös: *sosiaalipalvelu; terveysterveyspalvelu; sosiaali- ja terveydenhuollon yhteinen palvelu*

sv tjänst

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv service

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: Termen service är ofta ett bredare begrepp än termen tjänst och uppfattas som ett kollektivt ord för tjänster.

**

palveluasuminen

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

Määritelmä: *sosiaalipalvelu*, jossa *palvelunantaja* järjestää *sosiaalihuollon asiakkaalle* palveluasunnon ja sinne osavuorokautisesti asiakkaan tarvitsemaa hoitoa ja huolenpitoa sekä asumiseen liittyviä palveluj
Palveluasumiseen sisältyy asiakkaan tarvitsemat ateria-, vaatehuolto-, peseytymis- ja siivouspalvelut sekä osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut. Sosiaalihuollon asiakas asuu palveluasumiseen tarkoitettussa asunnossa ympäri vuorokauden, mutta saa sinne sosiaalipalveluja joko osa- tai ympärivuorokautisesti. Jos palveluja annetaan asiakkaalle ympäri vuorokauden, palveluasumista

kutsutaan tehostetuksi palveluasumiseksi. Kehitysvammaisille henkilöille annettavissa palveluissa palveluasumista kutsutaan usein ohjatuksi asumiseksi.

Katso myös: *tehostettu palveluasuminen*

sv **serviceboende**

Lähde: Sosiaali- ja terveysministeriön sanasto (THL, 03.11.2020)

**

palveluiden yhdenvertainen saatavuus

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 49 §

Katso myös: *sosiaali- ja terveyspalvelujen yhdenvertainen saavutettavuus*

palvelujen yhdenvertainen saatavuus

Lähde: VNK, kieliasiantuntijat 2021

Lisätieto: Myös muotoa 'palvelujen yhdenvertainen saatavuus' esiintyy.

sv **lika tillgång till tjänster**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 49 §

**

palvelujen hankkiminen

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 3 luku

sv **anskaffning av tjänster**

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 3 kap

sv **anskaffning av service**

Lähde: Lag om införande av landskapslagen, lagen om ordnande av social- och hälsovård och lagen om ordnande av räddningsväsendet, 44 § (2015)

**

palvelujen jatkuvuus

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 40 §

Lisätieto: HE 241/2020:ssä myös: palvelutoiminnan jatkuvuus, palvelutuotannon jatkuvuus; palvelujen tuottamisen jatkuvuus

sv **tjänsternas kontinuitet**

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 40 §

**

palvelujen kieli

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 5 §

Lisätieto: Sosiaali- ja terveydenhuolto on järjestettävä sekä suomeksi että ruotsiksi kaksikielisen hyvinvointialueen alueella siten, että asiakas saa ne valitsemallaan kielellä, joko suomeksi tai ruotsiksi. Yksikielisen hyvinvointialueen alueella sosiaali- ja terveydenhuolto järjestetään hyvinvointialueen kielellä.

sv **servicespråk**

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 5 §

sv **språk som tjänster ska ordnas på**

Lähde: RP 241/2020; Lag om ordnande av social- och hälsovård, 6 § (2015)

**

palvelujen kokoaminen suurempiin kokonaisuuksiin

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 9 §
Selite: Osa sosiaali- ja terveydenhuoltoon kuuluvista palveluista kootaan suurempiin kokonaisuuksiin yhden tai useamman hyvinvointialueen järjestettäväksi, jos se on välttämätöntä palvelujen saatavuuden, laadun tai asiakkaiden oikeuksien varmistamiseksi tehtävän vaatavuuden, harvinaisuuden tai siitä aiheutuvien suurten kustannusten vuoksi.

suurempiin kokonaisuuksiin koottavat palvelut

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 9 §
sv tjänster som sammanförs i större helheter

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 9 §
**

palvelujen saatavuus

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 4 §
Katso myös: *sosiaali- ja terveystalvelujen saatavuus*

palveluiden saatavuus

Lähde: HE 241/2020; VNK Sote-rahoitustermejä 2017
Selite: Palveluiden saatavuudella tarkoitetaan asiakkaiden (tosiasiallista) mahdollisuutta saada palveluja. Saatavuuteen kuuluu ensinnäkin se, onko palveluja ylipäänsä tarjolla, ja toiseksi se, onko palveluja tarjolla riittävästi väestön tarpeisiin nähden. Usein saatavuustermiin liitetään myös se, kuinka nopeasti asiakas pääsee palveluihin.

sv tillgång till tjänster

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 4 §
**

palvelujen saavutettavuus

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 4 §
Selite: Palvelujen saavutettavuudella tarkoitetaan ihmisten mahdollisuuksia päästä palvelujen luo. Saavutettavuus liittyy välimatkoihin, mutta myös laajemmin asiakkaiden liikkumismahdollisuuksiin, elämäntilanteisiin, sähköisiin palveluihin sekä liikennepalvelujen tarjontaan. Saavutettavuuteen vaikuttavat myös esimerkiksi palvelujen tuottajien aukioloajat ja ajanvarauskäytännöt.
Katso myös: *sosiaali- ja terveystalvelujen saavutettavuus; yhdenvertainen saavutettavuus*

palveluiden saavutettavuus

Lähde: VNK Sote-rahoitustermejä 2017
sv tjänsternas tillgänglighet

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 4 §
**

palvelujen tuottamisen valvonta

Lähde: Sosiaali- ja terveysministeriö, 5.6.2020, <https://soteuudistus.fi//1271139/hallitus-linjasi-sote-uudistuksen-valmistelun-lahtokohtat>

tuottamisen valvonta

Lähde: HE 241/2020

sv tillsyn över tjänsteproduktionen

Lähde: Social- och hälsovårdsministeriet, 5.6.2020, <https://soteuudistus.fi/sv//1271139/hallitus-linjasi-sote-uudistuksen-valmistelun-lahtokohtat>

sv övervakning av produktionen

Lähde: RP 241/2020

**

palvelujen yhteensovittaminen

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 10 §
Katso myös: *sosiaali- ja terveyspalvelujen yhteensovittaminen*

asiakkaan palvelujen yhteensovittaminen *pitempi muoto*

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 10 §

palveluiden yhteensovittaminen

Lähde: HE 241/2020

palveluintegraatio

Lähde: HE 241/2020

toiminnallinen intergraatio

Lähde: HE 241/2020

Selite: Asiakastason palveluintegraatiosta on käytetty myös käsitettä toiminnallinen integraatio. Toiminnallisen integraation lähtökohtana on parantaa eri sosiaali- ja terveyspalvelujen saumatonta toimivuutta asiakkaan näkökulmasta.

sv samordning av tjänster

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 10 §

sv samordning av tjänster för kunderna *pitempi muoto*

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 10 §

sv serviceintegration

Lähde: RP 241/2020

sv funktionell integration

Lähde: RP 241/2020

**

palvelujärjestelmä

Lähde: HE 241/2020

Lisätieto: Ennen sote-uudistusta 2020: julkinen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmä (perusterveydenhuolto, erikoissairaanhoido, sosiaalipalvelut), kuntoutusjärjestelmä, opiskeluterveydenhuolto, työterveyshuolto

sv servicesystem

Lähde: RP 241/2020

**

palveluketju

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet; Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 10 §

Määritelmä: tietylle asiakasryhmälle tiettyyn tarpeeseen suunniteltujen perättäin tai osin yhtäaikaisesti toteutuvien palvelujen muodostama palvelukokonaisuus

Katso myös: palvelukokonaisuus; hoitoketju

sv servicekedja

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet; Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 10 §

**

palvelukokonaisuuksien yhteensovittaminen

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 7 §

Katso myös: palvelukokonaisuus

sv samordning av tjänstehelheter

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 7 §

**

palvelukokonaisuus

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Määritelmä: asiakkaan palvelutarpeeseen tai asiakasryhmän tarpeisiin perustuva, useista palveluista koostuva kokonaisuus, jonka järjestämiseen, tuottamiseen tai toteuttamiseen voi osallistua yksi tai useampi toimija

Lisätieto: Hyvinvointialue määrittelee palvelukokonaisuudessa eri palvelujen suhteet toisiinsa, palvelujen yhteensovittamisen periaatteet sekä palveluntuottajien työnjaon ja vastuut. Palvelukokonaisuus voi olla suunnattu jollekin tietylle asiakasryhmälle, kuten iäkkäille henkilöille, kun taas palvelupolku on suunniteltu ja toteutettu tietyille asiakkaalle. Palvelukokonaisuuksia ovat esimerkiksi työ- ja toimintakykyä tukeva palvelukokonaisuus sekä lasten, nuorten ja perheiden palvelukokonaisuus.

sv servicehelhet

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv tjänstehelhet

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv helhet av tjänster

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv samlade tjänster *Lähikäsite*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

palvelun tuottamistapa

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 9 §

tuottamistapa

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 7 §

sv sätt att producera tjänster

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 7 §

sv hur tjänsten ska produceras

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 9 §

**

palvelunantaja *suositettava*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Katso myös: *sosiaali- ja terveysten palvelujen antaja*

palvelujen antaja

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

sv tjänstetillhandahållare

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv tillhandahållare av tjänster

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

**

palvelunjärjestäjä

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Katso myös: *sosiaali- ja terveysten palvelujen järjestäjä*

palvelujen järjestäjä

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

Lisätieto: Myös 'palveluiden järjestäjä' muotoa esiintyy.

sv tjänsteanordnare

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv serviceanordnare

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv den som ordnar tjänsterna

Lähde: RP 241/2020

sv anordnare av tjänster

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

**

palveluntoteuttaja *suositettava*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Katso myös: *sosiaali- ja terveystalvelujen toteuttaja; sosiaalipalvelujen toteuttaja; terveystalvelujen toteuttaja*

palvelujen toteuttaja

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

Lisätieto: Myös muotoa 'palveluiden toteuttaja' esiintyy.

sv tjänstegivare

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv givare av tjänster

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv givare av service

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

palveluntuottaja

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet; Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 10 §

Katso myös: *sosiaali- ja terveystalvelujen tuottaja; sosiaalipalvelujen tuottaja; terveystalvelujen tuottaja*

palvelun tuottaja

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 9 §

palvelujen tuottaja

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

Lisätieto: Myös muotoa 'palveluiden tuottaja' esiintyy.

sv tjänsteproducent

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet; Lag om välfärdsområden 611/2021, 9 §, 10 §

sv serviceproducent *vanhentunut*

Lähde: Hälso- och sjukvårdslag 1326/2010; Lag om privat hälso- och sjukvård 152/1990

**

palveluohjaus

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Määritelmä: asiantuntijan tai ammattihenkilön antama ohjaus, jonka tarkoituksena on varmistaa, että *asiakas saa palvelutarvettaan* vastaavat palvelut
Lisätieto: Palveluohjausta annettaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota asiakkaisiin, jotka tarvitsevat yhteensovittavia palveluja, paljon palveluja tai ovat erityisen tuen tarpeessa. Esimerkiksi iäkkäät henkilöt voivat saada palveluohjausta, jossa otetaan huomioon palvelutarpeet sekä sosiaalihuollon että terveydenhuollon osalta. Palveluohjaus on yhdenlaista *asiakasohjausta*. Palveluohjaus tulee erottaa sosiaalihuollossa annettavasta *sosiaaliohjauksesta*.
asiakasohjaus; sosiaaliohjaus

Katso myös:
sv **servicehandledning**

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

palvelupolku

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Määritelmä: asiakkaan palvelutarpeeseen perustuva suunnitelmallinen, yksilöllisesti toteutettava ja vaiheittain etenevä kokonaisuus, joka koostuu useista eri palveluista tai palveluprosesseista

Lisätieto: Palvelupolkuun kuuluvien palvelujen ohjaukselle ja seurannalle tulee nimetä vastuutaho, ja kaikkien palveluprosesseihin osallistuvien asiantuntijoiden ja ammattihenkilöiden tulee olla tietoisia yhteistyön ja tiedonkulun tarpeista. Palveluprosessilla tarkoitetaan yhteen tai useampaan palveluun tai muuhun tukeen liittyvää suunnitelmallista toimintasarjaa. Eri toimijoilla on erilaisia palveluprosesseja, mutta yleensä niihin kuuluu asian vireilletulo, palvelutarpeen arviointi, asiakkuuden suunnittelu, palvelun järjestäminen, palvelun toteutus ja palvelun arviointi.

Katso myös:
sv **servicestig**

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

palvelurakenne

Lähde: Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitukseen liittyvä sanasto, <http://alueuudistus.fi/rahoitussanasto> (2015)

Selite: Palvelurakenteella tarkoitetaan hallinnollis-organisatoristarakennetta, jonka mukaisesti lakisääteinen sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut järjestetään. Palvelurakennetta voidaan käyttää myös sen kuvaamiseen, millaisia palveluja ja miten toteutettuna ne järjestetään (esim. laitoshoidona, avohoidona, palveluasumisena ja kotiin järjestettävänä palveluina).

sv **servicestruktur**

Lähde: Ordlista med anknytning till finansieringen av social- och hälsovården, <http://alueuudistus.fi/sv/ordlista-med-anknytning-till-finansieringen> (2015)

**

palveluseteli

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 9 §; laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä 569/2009

Selite: Palveluseteli on yksi vaihtoehtoinen palveluiden järjestämistapa. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelillä (esimerkiksi painettu seteli, sähköinen kortti tai viranomaispäätös) kunta sitoutuu maksamaan asiakkaan hankkimat palvelut kunnan hyväksymältä yksityiseltä palveluntuottajalta palvelusetelin arvon mukaisesti. Kunnat voivat päättää palvelusetelin arvosta. Palveluseteli voi olla tasasuuruinen tai tulosidonnainen. Palvelusetelin arvon tulee pääsääntöisesti olla kohtuullinen.

sv servicesedel

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 9 §; lag om servicesedlar inom social- och hälsovården 569/2009

**

palvelussuhteen ehdot

Lähde: Laki kuntien ja hyvinvointialueiden työnantajaedunvalvonnan järjestämisestä 630/2021, 3 §

sv anställningsvillkoren

Lähde: Lag om anordnande av intressebevakning för arbetsgivare i kommuner och välfärdsområden 630/2021, 3 §

**

palvelut edellä

Lähde: soteuudistus.fi

sv fokusera på tjänsterna

Lähde: <https://soteuudistus.fi/sv/om-social-och-halsovardsreformen-> (11.6.2020)

**

palvelutarpeen arviointi

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Määritelmä: toiminta, jossa asiantuntija tai ammattihenkilö arvioi *asiakkaan palvelutarvetta* ja *asiakkuuden* edellytyksiä yhteistyössä asiakkaan kanssa sekä sitä, millä palveluilla tarpeisiin pystytään vastaamaan

Lisätieto: Sosiaalihuoltolain (1301/2014) mukaan palvelutarpeen arviointi on aloitettava viivytyksettä. Eri asiakasryhmille on lainsäädännössä määritelty erilaisia määräaikoja. Terveydenhuollossa palvelutarpeen arviointi toteutuu yleensä *hoidon tarpeen arviointina*.

sv bedömning av servicebehovet

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

palvelutarpeen mukainen sosiaali- ja terveystalvelujen saatavuus

Lähde: Faktalehti, 5.6.2020,
https://soteuudistus.fi/documents/1271139/22728740/SOTE-factsheet_FI_009.pdf/

sv tillgång till social- och hälsövärdstjänster enligt invånarnas behov

Lähde: VNK, kieliasiantuntijat 2020

**

palvelutarve

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Määritelmä: *asiakkaan* todettu tarve saada sellaisia palveluja, jotka asiantuntijan tai ammattihenkilön arvion mukaan tukevat asiakasta

Lisätieto: Terveydenhuollossa osa palvelutarpeista on terveysongelmista johtuvia *hoidon tarpeita*.

palvelutarve

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv servicebehov

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv behov av service

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv behov av tjänster

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

palvelutoiminta

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Määritelmä: organisoitu toiminta, jossa *asiakkaan palvelutarve* selvitetään ja siihen vastataan

palvelutuotanto

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet; Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 10 §

Lisätieto: Palvelutuotanto-termiä käytetään esimerkiksi tilanteissa, joissa on kyse käytännön palvelutoiminnan organisoinnista, kuten sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuuseen kuuluvista palvelutoiminnan linjauksista ja rahoituksesta. [TSK, STM 2021]

palvelujen tuottaminen

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 9 §; VNK Sote-rahoitustermejä 2017

palveluiden tuottaminen

- sv serviceverksamhet**
Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 10 §
- sv tjänsteverksamhet**
Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet; Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 65 §
- sv service *Lähikäsité***
Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet
Lisätieto: Beroende på kontexten kan också termen service eller termen tjänster vara en lämplig motsvarighet till finskans term palvelutoiminta.
- sv tjänster *Lähikäsité***
Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet
Lisätieto: Beroende på kontexten kan också termen service eller termen tjänster vara en lämplig motsvarighet till finskans term palvelutoiminta.
- sv serviceproduktion**
Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet; Lag om samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare i kommuner och välfärdsområden 2007/449, 1 §
- sv tjänsteproduktion**
Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet; Lag om välfärdsområden 611/2021, 10 §
- sv produktion av tjänster**
Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet; Lag om välfärdsområden 611/2021, 9 §

**

palvelu-uudistus

- Lähde: Sosiaali- ja terveysministeriö, 5.6.2020, <https://soteuudistus.fi/-/1271139/hallitus-linjasi-sote-uudistuksen-valmistelun-lahtokohdat>
- sv servicereform**
Lähde: Social- och hälsovårdsministeriet, 5.6.2020, <https://soteuudistus.fi/sv/-/1271139/hallitus-linjasi-sote-uudistuksen-valmistelun-lahtokohdat>

**

panna asia vireille

- Lähde: Laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta 304/2003, 50 §

saattaa asia vireille

- sv anhängiggöra ärende**

Lähde: Lag om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden 304/2003, 50 §

sv väcka ärende

Lähde: Lag om ändring av lagen om kommunala tjänsteinnehavare, 50 § (2015)

**

paperilla

Lähde: Laki hyvinvointialueilla ja kunnissa toimitettavissa neuvoo-antavissa kansanäänestyksissä noudatettavasta menettelystä 656/1990, 4 §

paperimuodossa

Lähde: Laki maakunnissa ja kunnissa toimitettavissa neuvoo-antavissa kansanäänestyksissä noudatettavasta menettelystä, 4 § (2015)

sv på papper

Lähde: Lag om förfarandet vid rådgivande folkomröstningar i välfärdsområden och kommuner 656/1990, 4 §

**

pelastuslaki

Lähde: Laki 379/2011, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110379>

sv räddningslag

Lähde: Lag 379/2011, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2011/20110379>

**

pelastuspalvelu *EU-kielenkäytössä*

Lähde: Kokonaisturvallisuuden sanasto (TSK 50, 2017)

Määritelmä: toiminta, jolla pyritään ensisijaisesti ihmisten mutta myös ympäristön ja omaisuuden suojeluun katastrofien yhteydessä

Lisätieto: EU:n pelastuspalvelumekanismiin mukainen pelastuspalvelu käsittää samat toiminnot kuin Suomen pelastustoiminta, mutta lisäksi toimintoja, joita ei lasketa Suomen pelastustoiminnan piiriin. Jälkimmäisistä esimerkkinä ovat ihmisten huoltoon tähtäävät toimet. [Kokonaisturvallisuuden sanasto 2017]

sv civilskydd *EU-kielenkäytössä*

Lähde: Kokonaisturvallisuuden sanasto (TSK 50, 2017)

**

pelastustoimen järjestäminen

Lähde: Laki pelastustoimen järjestämisestä 613/2017, 1 §

sv ordnande av räddningsväsendet

Lähde: Lag om ordnande av räddningsväsendet 613/2017, 1 §

**

pelastustoimen järjestämisvastuu

Lähde: Laki pelastustoimen järjestämisestä 613/2021, 2 §, 4 §

Katso myös: *järjestämisvastuu, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu*

järjestämisvastuu pelastustoimessa

- Lähde: Laki pelastustoimen järjestämisestä 613/2021, 4 §
sv organiseringsansvar för räddningsväsendet
- Lähde: Lag om ordnande av räddningsväsendet 613/2021, 2 §
**

pelastustoimen neuvottelukunta

- Lähde: Laki pelastustoimen järjestämisestä 613/2021, 9 §
Selite: sisäministeriön yhteydessä toimiva neuvottelukunta, joka mm. seuraa ja arvioi pelastustoimen järjestämisen toteutunutta ja tulevaa kehitystä
- sv delegationen för räddningsväsendet
- Lähde: Lag om ordnande av räddningsväsendet 613/2021, 9 §
**

pelastustoimen osasuunnitelma

- Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 16 §; Laki pelastustoimen järjestämisestä 613/2021, 11 §
Lisätieto: hyvinvointialueen *investointisuunnitelman* pelastustoimea koskeva osa
- sv delplan för räddningsväsendet
- Lähde: Lag om ordnande av räddningsväsendet 613/2021, 11 §
**

pelastustoimen palvelut

- Lähde: Laki pelastustoimen järjestämisestä 613/2021, 1 §, 3 §
sv tjänster inom räddningsväsendet
- Lähde: Lag om ordnande av räddningsväsendet 613/2021, 1 §
sv räddningsväsendets tjänster
- Lähde: Lag om ordnande av räddningsväsendet 613/2021, 3 §
**

pelastustoimen palvelutaso

- Lähde: Laki pelastustoimen järjestämisestä 613/2021, 3 §

palvelutaso *lyhyempi muoto*

- Lähde: Laki pelastustoimen järjestämisestä 613/2021, 3 §
sv räddningsväsendets servicenivå
- Lähde: Lag om ordnande av räddningsväsendet 613/2021, 3 §
sv servicenivå för räddningsväsendet
- Lähde: Lag om ordnande av räddningsväsendet 613/2021, 3 §
sv servicenivå *lyhyempi muoto*
- Lähde: Lag om ordnande av räddningsväsendet 613/2021, 2 §
**

pelastustoimen palvelutasopäätös

- Lähde: Laki pelastustoimen järjestämisestä 613/2021, 6 §

Selite: Aluevaltuusto päättää pelastustoimen palvelutasosta. Palvelutasopäätöstä tehtäessä on otettava huomioon kansallisesti merkittävät riskit, selvitettävä alueella esiintyvät uhkat ja arvioitava niistä aiheutuvat riskit sekä määriteltävä toiminnan tavoitteet, käytettävät voimavarat, tuotettavat palvelut ja niiden taso.

palvelutasopäätös *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki pelastustoimen järjestämisestä 613/2021, 6 §
sv **beslut om räddningsväsendets servicenivå**

Lähde: Lag om ordnande av räddningsväsendet 613/2021, 6 §

**

pelastustoimen tehtävät

Lähde: Laki pelastustoimen järjestämisestä 613/2021, 1 §
sv **uppgifter tillhörande räddningsväsendet**

Lähde: Lag om ordnande av räddningsväsendet 613/2021, 1 §

**

pelastustoimen uudistus

Lähde: HE 241/2020
sv **reformen av räddningsväsendet**

Lähde: RP 241/2020

**

pelastustoimi

Lähde: Kokonaisturvallisuuden sanasto (TSK 50, 2017); Kuntasanasto (2013)
Määritelmä: järjestelmä, jonka tarkoituksena on tärkeiden toimintojen turvaaminen, onnettomuuksien vähentäminen ja niiden seurausten rajoittaminen sekä ihmisten turvallisuuden parantaminen ja ihmisten pelastaminen onnettomuuden uhatessa tai tapahtuttua
Määritelmä: organisoitu toiminta, jonka tarkoituksena on onnettomuuksien ehkäisy, pelastustoiminta ja väestönsuojelu

sv **räddningsväsende**

Lähde: Kokonaisturvallisuuden sanasto (TSK 50, 2017); Kuntasanasto (2013)

**

pelastustoiminta

Lähde: Kokonaisturvallisuuden sanasto (TSK 50, 2017); Varautumisen ja väestönsuojelun sanasto (TSK 39, 2009)
Määritelmä: toiminta, joka koostuu onnettomuuden tai onnettomuuden uhkan edellyttämistä kiireellisistä ihmisten, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen ja pelastamiseen tähtäävistä toimenpiteistä
Määritelmä: toiminta, joka tapahtuu onnettomuuden satuttua ja jolla pyritään estämään tilanteen paheneminen ja pitämään vahingot mahdollisimman pieninä

Katso myös: Euroopan unionin *pelastuspalvelu*

sv **räddningsverksamhet**

Lähde: Kokonaisturvallisuuden sanasto (TSK 50, 2017); Varautumisen ja väestönsuojelun sanasto (TSK 39, 2009)

sv räddning

Lähde: Kokonaisturvallisuuden sanasto (TSK 50, 2017); Varautumisen ja väestönsuojelun sanasto (TSK 39, 2009)

**

pelastusviranomaisten tehtävät

Lähde: Laki pelastustoimen järjestämisestä 613/2021, 1 §

sv uppgifter tillhörande räddningsmyndigheterna

Lähde: Lag om ordnande av räddningsväsendet 613/2021, 1 §

**

perheasioiden sovittelu

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020); Kuntasanasto (2013), G027

Määritelmä: *sosiaalipalvelu*, jossa perheasioiden sovittelija auttaa ja tukee sosiaalihuollon asiakkaan perhettä ristiriitatilanteiden ratkaisemisessa
Lisätieto: Perheasioiden sovittelua voidaan järjestää esimerkiksi silloin, kun lapsen huolto- ja tapaamisoikeussopimuksen tai tuomioistuimen lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta antaman päätöksen noudattamisessa ilmenee ristiriitoja

sv medling i familjefrågor

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020); Kuntasanasto (2013), G027

**

perhehoito

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

Määritelmä: *sosiaalipalvelu*, jossa perhehoitaja antaa *sosiaalihuollon asiakkaalle* hoitoa tai huolenpitoa joko omassa kodissaan tai asiakkaan kotona
Lisätieto: Perhehoitoa annetaan henkilölle, jonka hoitoa, kasvatusta tai muuta huolenpitoa ei voida tarkoituksenmukaisesti järjestää muita sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja hyväksi käyttäen ja jonka ei katsota olevan laitospalvelun tarpeessa.

Katso myös: *sosiaalipalvelu*

sv familjevård

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

**

perhehoitolaki

Lähde: Laki 263/2015, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150263>

sv familjevårdslag

Lähde: Lag 263/2015, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2015/20150263>

**

perhekeskus

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet
Määritelmä: lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia ja terveyttä edistävä sekä varhaista tukea, hoitoa ja kuntoutusta tarjoava monialainen palveluverkosto
Lisätieto: Perhekeskuksia kehitetään valtakunnallisen perhekeskustoimintamallin avulla. Perhekeskuksen palvelut toimivat verkostomaisesti. Niitä voidaan tarjota palvelunantajien toimipisteissä yhteen koottuina tai erillisinä tai tuoda asiakkaan kotiin, varhaiskasvatuksen toimipaikkaan tai kouluun tai tarjota sähköisinä palveluina. Lapsiperheille suunnattujen sosiaali- ja terveyspalvelujen osalta perhekeskukset toimivat osana sosiaali- ja terveyskeskusta.

sv familjecenter

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

perushinta

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 1 §; Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 4 §
Selite: Hyvinvointialueen valtion rahoituksen perusteena olevien laskennallisten kustannusten perusteena käytettävä asukaskohtainen laskennallinen peruste tai määräytymisperusteiden asukaskohtainen hinta.

sv grundpris

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 1 §

**

perusopetuslaki

Lähde: Laki 628/1998, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980628>

sv lag om grundläggande utbildning

Lähde: Lag 628/1998, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1998/19980628>

**

perusparantaminen

Lähde: Arvonlisäverolaki 1501/1993, 33 §; Rakennetun ympäristön sanasto (2020)

Määritelmä: korjausrakentaminen, jossa kohteen suhteellinen laatutaso nostetaan olennaisesti aiempaa paremmaksi

perusparannus

Lähde: Rakennetun ympäristön sanasto (2020)

sv ombyggnad

Lähde: Mervärdesskattelag 1501/1993, 33 §

sv modernisering

Lähde: Rakennetun ympäristön sanasto (2020)

**

perustaminen

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta 616/2021, 5 §
Esimerkki: hyvinvointialueiden/hyvinvointiyhtymien perustaminen; osaamiskeskuksen perustaminen

sv bildande

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 5 §
Esimerkki: bildande av välfärdsområden / HUS-sammanslutningen / aktiebolag / valmansförening

sv inrättande

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 63 §
Esimerkki: inrättande av ett nationellt kompetenscenter (2020); inrättande av landskap (2015)

sv grundande

Lähde: Lag om införande av landskapslagen, lagen om ordnande av social- och hälsovård och lagen om ordnande av räddningsväsendet, 40 § (2015)
Esimerkki: grundande av servicecenter

sv upprättande

Lähde: Vallag 714/1998, 18 §
Esimerkki: upprättande av röstregister

**

perustamisasiakirja

Lähde: Vaalilaki 714/1998, 143 e §
sv stiftelseurkund

Lähde: Vallag 714/1998, 143 e §

**

perustaso

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

perustason palvelu

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv basnivå

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv tjänst på basnivå

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

perusteeton etu

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 28 §
Selite: hyvinvointialueen perusteettomasti saama valtion rahoitus
Esimerkki: perusteettoman edun palauttaminen

sv grundlös förmån

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 28 §
Esimerkki: återbetalning av grundlös förmån

**

perusteluvelvollisuus

Lähde: HE 241/2020

hankintapäätöksen perusteluvelvollisuus

Lähde: HE 241/2020

sv motiveringsskyldighet

Lähde: RP 241/2020

sv skyldighet att motivera upphandlingsbeslut

Lähde: RP 241/2020

**

perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteispäivystys

Lähde: Terveystieteiden tutkimuskeskuksen laki 1326/2010, 50 §; Valtioneuvoston asetus kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisalakohtaisista edellytyksistä 583/2017

Katso myös: *laajan ympäri vuorokautisen päivystyksen yksikkö*

yhteispäivystys

Lähde: Valtioneuvoston asetus kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisalakohtaisista edellytyksistä 583/2017

sv samjour för primärvården och den specialiserade sjukvården

Lähde: Hälso- och sjukvårdslag 1326/2010, 50 §; Statsrådets förordning om grunderna för brådskande vård och förutsättningarna för jour inom olika medicinska verksamhetsområden 583/2017

sv samjour

Lähde: Statsrådets förordning om grunderna för brådskande vård och förutsättningarna för jour inom olika medicinska verksamhetsområden 583/2017

**

perusterveydenhuolto

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet; terveydenhuoltolaki 1326/2010

Lisätieto: Perusterveydenhuoltoon kuuluu: väestön terveydentilan seuranta, terveyden edistäminen ja sen osana *terveysneuvonta ja terveystarkastukset, suun terveydenhuolto, lääkinnällinen kuntoutus, työterveyshuolto, ympäristöterveydenhuolto, päivystys, avosairaanhoito,*

kotisairaanhoito, kotisairaala- ja sairaalahoito, mielenterveystyö, päihdetyö. Osaa näistä järjestetään myös sosiaalihuollossa tai erikoissairaanhoidossa. [L 1326/2010]

sv primärvård

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet; hälso- och sjukvårdslag 1326/2010

**

perusvähennys

Lähde: Tuloverolaki 1535/1992, 106 §; Verosanasto (2002)
Määritelmä: viran puolesta ansiotulosta pienituloiselle myönnettävä vähennys
Lisätieto: Perusvähennys myönnetään kunnallisverotuksessa, ja se alenee asteittain tulojen kasvaessa.

sv grundavdrag

Lähde: Inkomstskattelag 1535/1992, 106 §; Verosanasto (2002)

**

Pirkanmaa

sv Birkaland

**

Pirkanmaan hyvinvointialue

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta 616/2021, 7 §

sv Birkalands välfärdsområde

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 7 §

**

Pirkanmaan maakunta

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta 616/2021, 6 §

sv landskapet Birkaland

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 6 §

**

pitkävaikutteiset menot

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 71 §

sv utgiftet med lång verkningstid

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 71 §

**

Pohjanmaa

sv Österbotten

**

Pohjanmaan hyvinvointialue

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoja ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta 616/2021, 7 §

sv Österbottens välfärdsområde

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 7 §

**

Pohjanmaan maakunta

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoja ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta 616/2021, 6 §

sv landskapet Österbotten

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 6 §

**

Pohjois-Karjala

sv Norra Karelen

**

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoja ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta 616/2021, 7 §

sv Norra Karelens välfärdsområde

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 7 §

**

Pohjois-Karjalan maakunta

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoja ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta 616/2021, 6 §

sv landskapet Norra Karelen

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 6 §

**

Pohjois-Pohjanmaa

sv **Norra Österbotten**

**

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeenpanon uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta 616/2021, 7 §

sv **Norra Österbottens välfärdsområde**

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 7 §

**

Pohjois-Pohjanmaan maakunta

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeenpanon uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta 616/2021, 6 §

sv **landskapet Norra Österbotten**

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 6 §

**

Pohjois-Savo

sv **Norra Savolax**

**

Pohjois-Savon hyvinvointialue

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeenpanon uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta 616/2021, 7 §

sv **Norra Savolax välfärdsområde**

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 7 §

**

Pohjois-Savon maakunta

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeenpanon uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta 616/2021, 6 §

sv **landskapet Norra Savolax**

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 6 §

**

potilas

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet
Määritelmä: *terveydenhuollon asiakas*, joka saa *terveyspalveluja* terveysongelmiensa vuoksi
Lisätieto: Potilas on aina myös terveydenhuollon asiakas. Termejä potilas ja terveydenhuollon asiakas ei kuitenkaan voi pitää toistensa synonyymeina, koska kaikilla terveyspalvelujen käyttäjillä ei ole terveysongelmia. Terveydenhuoltoa koskevassa lainsäädännössä käytetään pääsääntöisesti potilas-termiä, mutta säädökset koskevat kaikkia terveydenhuollon asiakkaita. Tarvittaessa voidaan termejä terveydenhuollon asiakas ja potilas käyttää rinnakkain.
Katso myös: *asiakas; sosiaalihuollon asiakas*

sv **patient**

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

potilastieto

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä 784/2021, 3 §
Määritelmä: potilasta koskeva henkilötieto, joka sisältyy potilaslaissa tarkoitettuun potilasasiakirjaan
Katso myös: *asiakastieto; sosiaalihuollon asiakastieto*

sv **patientuppgift**

Lähde: Lag om elektronisk behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården 784/2021, 3 §

**

potilasturvallisuus

Lähde: <https://stm.fi/potilasturvallisuus> 18.8.2021
Selite: Terveydenhuollossa toimivien yksilöiden ja organisaation periaatteet ja toiminnot, joiden tarkoituksena on varmistaa hoidon turvallisuus sekä suojata potilasta vahingoittumasta. Potilaan näkökulmasta potilasturvallisuus tarkoittaa, että potilas saa tarvitsemansa ja oikean hoidon, josta aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa.

sv **patientsäkerhet**

Lähde: <https://stm.fi/sv/patientsakerhet> 18.8.201

**

potilasturvallisuussuunnitelma

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 40 §
Lisätieto: Omavalvontaohjelman osana ovat laissa erikseen säädetyt omavalvontasuunnitelmat ja potilasturvallisuussuunnitelmat.

sv **patientsäkerhetsplan**

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 40 §

**

potilasvakuutuslaki

Lähde: Laki 948/2019, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2019/20190948>
sv **patientförsäkringslag**

Lähde: Lag 948/2019, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2019/20190948>
**

puhdas ansiotulo

Lähde: Tuloverolaki 1535/1992, 30 §
sv **nettoförvärvsinkomst**

Lähde: Inkomstskattelag 1535/1992, 30 §
**

puheenjohtajisto

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 39 §
sv **presidium**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 39 §
**

puolueen lähiyhteisö

Lähde: Puoluelaki 10/1969, 8 a §
sv **partinära sammanslutning**

Lähde: Partilag 10/1969, 8 a §
**

puoluelaki

Lähde: Laki 10/1969, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1969/19690010>
sv **partilag**

Lähde: Lag 10/1969, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1969/19690010>
**

päihdehoito

Lähde: <https://thl.fi/fi/web/alkoholi-tupakka-ja-riippuvuudet/paihdehoito> 6.9.2021
Selite: Päihdehoidolla tarkoitetaan erilaisia avo- ja laitospalveluja, joista voi saada hoitoa ja kuntoutusta päihteisiin liittyviin ongelmiin. Osa palveluista voi olla myös teknologia-avusteisia.

päihdehoidon palvelut

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Katso myös: *mielenterveys- ja päihdehoidon palvelut*
sv **missbrukarvård**

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet
**

päihdehuolto

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

Määritelmä: sosiaalihuollon palvelutehtävä, jonka tavoitteena on ehkäistä ja vähentää päihteiden ongelmakäyttöä ja siihen liittyviä haittoja sekä parantaa päihteiden ongelmakäyttäjien ja heidän läheistensä toimintakykyä ja turvallisuutta

Katso myös: *sosiaalipalvelu; päihdepalvelut*

sv missbrukarvård

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

**

päihdepalvelut

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

Lisätieto: Päihdepalveluilla viitataan usein sekä *päihdehuoltoon* että *päihdetyöhön*.

sv missbrukartjänster

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

**

päihdetyö

Lähde: Terveystieteiden tutkimuskeskuslaki 1326/2010, 3 §; Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

Määritelmä: toiminta, jossa henkilöä ohjataan päihteettömyyteen tai häntä tuetaan päihteiden käytön tai niiden käytöstä aiheutuvien haittojen vähentämisessä

Lisätieto: Päihdetyötä tehdään sosiaali- ja terveydenhuollossa ja näiden ulkopuolella. Sosiaalihuollossa päihdetyötä sisältyy eri sosiaalihuollon palvelutehtävissä annettaviin sosiaalipalveluihin.

Katso myös: *ehkäisevä päihdetyö; mielenterveys- ja päihdetyö*

sv alkohol- och drogarbete

Lähde: Hälsö- och sjukvårdslag 1326/2010, 3 §; Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

**

Päijät-Häme

sv Päijänne-Tavastland

**

Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021, 7 §

sv Päijänne-Tavastlands välfärdsområde

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 7 §

**

Päijät-Hämeen maakunta

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeen koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta 616/2021, 6 §

sv **landskapet Päijänne-Tavastland**

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 6 §

**

päivystys

Lähde: VNK, kieli- ja kääntäjäkannattajat 2017
Lisätieto: toiminta; tarjota palveluja päivystysperiaatteella, olla varalla

sv **jour**

Lähde: Hälso- och sjukvårdslagen 1326/2010, 50 §

**

päivystystoiminta

Lähde: HE 224/2016, HE 241/2020

sv **jourverksamhet**

Lähde: RP 224/2016, RP 241/2020

**

päivystysyksikkö *FIN-säädöksissä*

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 13 §
Selite: yksikkö, joka tuottaa ympärivuorokautisen kiireellisen hoidon ja päivystyksen palveluja
Lisätieto: yliopistollinen sairaala, keskussairaala, terveyskeskus

päivystys

Lähde: VNK, kieli- ja kääntäjäkannattajat 2017
Lisätieto: toimipiste; mennä päivystykseen

sv **jour**

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 13 §

**

päivystävä sairaala

Lähde: Valtioneuvoston asetus kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisalakohtaisista edellytyksistä 583/2017, 5 §
Katso myös: *laajan päivystyksen sairaala, laajan päivystyksen keskussairaala, laajan päivystyksen yliopistollinen sairaala*

ympärivuorokautisesti päivystävä sairaala

Lähde: Valtioneuvoston asetus kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisalakohtaisista edellytyksistä 583/2017, 5 §

sv **sjukhus som har jour**

Lähde: Statsrådets förordning om grunderna för brådskande vård och förutsättningarna för jour inom olika medicinska verksamhetsområden 583/2017, 5 §

sv sjukhus med jour dygnet runt

Lähde: Statsrådets förordning om grunderna för brådskande vård och förutsättningarna för jour inom olika medicinska verksamhetsområden 583/2017, 18 §

**

pääsopimus

Lähde: Laki kunnan ja hyvinvointialueen virkaehtosopimuksista 669/1970, 3 §; Työmarkkinasanasto (2005)
Määritelmä: virkaehtosopimusasioiden neuvottelumenettelyjä koskeva sopimus
Katso myös: *yleissopimus*

sv huvudavtal

Lähde: Lag om kommunernas och välfärdsområdenas tjänstekollektivavtal 669/1970, 3 §; Työmarkkinasanasto (2005)

**

päätöksenteko- ja hallintomenettely

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 12 luku

sv besluts- och förvaltningsförfarande

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 12 kap

**

päätösvalta

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 22 §; Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 4 §

sv beslutanderätt

Lähde: Lag om välfärdsområdena 611/2021, 22 §

sv rätt att beslut

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 611/2021, 4 §

**

päätösvaltainen

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 108 §

sv beslutför

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 108 §

**

päätösvaltaisuus

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 108 §; Kuntasanasto (2013)
Määritelmä: tilanne, jossa kokouksen koollekutsumisen ja läsnä olevien jäsenten määrää koskevat ehdot täyttyvät siten, että kokous voi käsitellä asioita ja tehdä päätöksiä

sv beslutförhet

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 108 §; Kuntasanasto (2013)

**

rahankeräyslaki

Lähde: Laki 863/2019, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2019/20190863>
sv lag om penninginsamlingar

Lähde: Lag 863/2019, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2019/20190863>
**

rahoittaminen

Lähde: Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitukseen liittyvä sanasto, <http://alueuudistus.fi/rahoitussanasto> (2015)

Selite: Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoittaminen voidaan nähdä kaksivaiheisena prosessina. Ensin kerätään rahat eri rahoituslähteistä. Saatu rahoitus kohdennetaan palvelujen järjestämistä vastaavalle tai suoraan tuottajalle palvelujen saamiseksi. Rahoittamisen suhteen on tärkeää tehdä ero rahoituslähteen ja institutionaalisen rahoittajan välillä. Tämä korostuu puhuttaessa esimerkiksi kotitalouksien rahoitusosuudesta: asiakasmaksuja maksaessaan kotitaloudet määrittävät rahoittajiksi, veroja maksaessaan rahoituslähteeksi. Suomessa sosiaali- ja terveyspalveluja rahoittavia instituutioita ovat kunnat, valtio, vakuutuslaitokset (Kela, yksityiset vakuutusyhtiöt), kotitaloudet ja työnantajat. Rahoittaja on siten rahaa tuottajille (suoraan tai välillisesti) kohdentava taho riippumatta siitä, kuinka rahoittaja on kohdennettavan rahavarantonsa kerännyt.

sv finansiering

Lähde: Ordlista med anknytning till finansieringen av social- och hälsovården, <http://alueuudistus.fi/sv/ordlista-med-anknytning-till-finansieringen> (2015)

**

rahoituksen kohdentaminen

Lähde: Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitukseen liittyvä sanasto, <http://alueuudistus.fi/rahoitussanasto> (2015)

Selite: Rahoituksen kohdentamisella tarkoitetaan sitä, mille tahoille institutionaaliset rahoittajat suuntaavat palvelujen rahoittamiseksi keräämänsä varat. Rahoitus voidaan ohjata palvelujen käyttäjille, palvelujen tuottajille tai palvelujärjestäjille. Rahoituksen kohdentaminen voi olla kaksiosainen prosessi: ensin kohdennetaan kerättyjä rahoja palvelujen järjestämistä vastaaville, ja sitten järjestämistä vastaavalla kohdentavat rahaa palvelujen tuottajille.

sv riktande av finansiering

Lähde: Ordlista med anknytning till finansieringen av social- och hälsovården, <http://alueuudistus.fi/sv/ordlista-med-anknytning-till-finansieringen> (2015)

**

rahoituksen kohdentamisen perusteet

Lähde: Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitukseen liittyvä sanasto, <http://alueuudistus.fi/rahoitussanasto> (2015)

Selite: Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoittajille on useita perusteita (kriteereitä), joiden mukaan rahoitusta voidaan kohdentaa palveluiden

järjestäjille tai tuottajille. Yleisesti käytetyssä suoritemallissa rahoitus kohdennetaan palvelujen järjestäjälle tai tuottajalle suoritemäärien mukaisesti. Suoritteet voivat olla esimerkiksi asiakaskäyntejä, asumis- tai hoitopäiviä tai kustannuspainotettuina hoitopaketteja. Kapitaatiomallissa eli väestömääräpohjaisessa mallissa palvelujenjärjestäjä tai tuottaja saa rahoituksen sille osoitetun vastuuväestön määrän mukaan. Tarvepainotetussa kapitaatiomallissa huomioidaan väestön määrän lisäksi muita palvelutarpeeseen vaikuttavia tekijöitä kuten esimerkiksi väestön ikärakenne, sairastavuus tai sosioekonominen rakenne. Suorite- ja kapitaatiomallien lisäksi on myös muita rahoituksen kohdentamisen perusteita (esim. Kainuussa käytetty tulo-osuusmalli).

sv grunderna för riktande av finansieringen

Lähde: Ordlista med anknytning till finansieringen av social- och hälsovården, <http://alueuudistus.fi/sv/ordlista-med-anknytning-till-finansieringen> (2015)

**

rahoituksen kohdentuminen hyvinvointialueille

Lähde: HE 241/2020

rahoituksen kohdentuminen hyvinvointialuekohtaisesti

Lähde: HE 241/2020

sv tilldelningen av finansiering till välfärdsområdena

Lähde: HE 241/2020

sv fördelning av finansieringen mellan välfärdsområdena

Lähde: VNK, kieliassiantuntijat 2021

**

rahoituksen käyttö

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 4 §; Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitukseen liittyvä sanasto, <http://alueuudistus.fi/rahoitussanasto> (2015)

Selite: Rahoituksen käytössä on kyse siitä, mihin tarkoituksiin institutionaalisten rahoittajien keräämät varat käytetään. Sosiaali- ja terveydenhuoltoon kerätty rahoitus käytetään sekä julkisiin että yksityisiin terveyspalveluihin, vanhustenpalveluihin ja muihin sosiaalipalveluihin.

sv användning av finansieringen

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 4 §

**

rahoitusjaosto

Lähde: <https://soteuudistus.fi/sote-valmistelun-johtoryhman-alaiset-jaostot> 27.7.2021

Selite: sote-uudistuksen johtoryhmän alainen jaosto; Maakuntien rahoitus perustuu pääosin valtion rahoitukseen ja tehtävän siirto merkitsee muutoksia kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen sekä

tuloverotukseen. Rahoitusjaosto valmistelee ehdotuksen sote-järjestämisen rahoituksesta, uudistukseen liittyvistä kunnan peruspalvelujen valtionosuuksien muutoksista sekä verotukseen liittyvät muutokset.

sv finansieringssektionen Katso myös: *järjestämisaosto, henkilöstöjaosto, alueellisen valmistelun jaosto*

Lähde: <https://soteuudistus.fi/sv/sektioner-som-lyder-under-ledningsgruppen-for-social-och-halsovardsreformen> 27.7.2021

**

rahoitusperiaate

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 12 §
Selite: hyvinvointialueiden rahoituksen riittävyys niiden tehtävien hoitamiseen kokonaisuutena ja hyvinvointialueittain

sv finansieringsprincipen

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 12 §

**

rahoitusratkaisu

Lähde: HE 241/2020

sv finansieringslösning

Lähde: RP 241/2020

**

rahoitustapa

Lähde: Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitukseen liittyvä sanasto, <http://alueuudistus.fi/rahoitussanasto> (2015)

Selite: Rahoitustapa tarkoittaa sitä, miten ja mistä lähteistä sosiaali- ja terveyspalvelujen rahoittamiseen tarvittavat varat kerätään. Suomessa palvelut rahoitetaan pääasiallisesti verotuksella, pakollisilla (lakisääteisillä) ja vapaaehtoisilla vakuutusmaksuilla, asiakasmaksuilla sekä työnantajien maksuilla.

sv finansieringssätt

Lähde: Ordlista med anknytning till finansieringen av social- och hälsovården, <http://alueuudistus.fi/sv/ordlista-med-anknytning-till-finansieringen> (2015)

**

rahoitusvastuu

Lähde: HE 241/2020

sv finansieringsansvar

Lähde: RP 241/2020

**

rakennusomaisuus

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021, 20 §

sv [byggnadsegendom](#)

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 20 §

**

rakentamispalvelu

Lähde: Arvonlisäverolaki 1501/1993, 33 §

sv [bygg tjänst](#)

Lähde: Mervärdesskattelag 1501/1993, 33 §

**

raueta

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rajoituksesta 617/2021, 29 §

sv [upphör](#)

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 29 §

**

reseptikeskus *FIN-säädöksissä*

Lähde: Laki sähköisestä lääkemääräyksestä 61/2007
Määritelmä: tietokanta, joka koostuu lääkkeen määrääjien lähettämistä sähköisistä lääkemääräyksistä, apteekkien tallentamista lääkemääräyksistä ja terveydenhuollon palvelujen antajien potilaille luovutettuja lääkkeitä koskevista tiedoista sekä lääkemääräykseen liitetystä toimitustiedoista

Reseptikeskus

Lähde: THL:n Kanta-sanasto, <https://sotesanastot.thl.fi/termed-publish-server/vocabularies> (4.11.2021)

sv [receptcenter](#) *FIN-säädöksissä*

Lähde: Lag om elektroniska recept 61/2007

sv [Receptcentret](#)

Lähde: THL:n Kanta-sanasto, <https://sotesanastot.thl.fi/termed-publish-server/vocabularies> (4.11.2021)

**

rikoslaki

Lähde: Laki 39/1889, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1889/18890039001>

sv [strafflag](#)

Lähde: Lag 39/1889, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1889/18890039001>

**

rintamasotilaseläkelaki

Lähde: Laki 119/1977, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1977/19770119>

sv [lag om frontmannapension](#)

Lähde: Lag 119/1977, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1977/19770119>

**

riskienhallinta

Lähde: Kokonaisturvallisuuden sanasto (TSK 50, 2017); HE 241/2020
Määritelmä: järjestelmällinen toiminta, joka sisältää riskianalyysin sekä tarvittavien toimenpiteiden suunnittelun, toteutuksen, seurannan ja korjaavat toimenpiteet

Esimerkki: hyvinvointialueen riskienhallinta

sv riskhantering

Lähde: Kokonaisturvallisuuden sanasto (TSK 50, 2017); RP 241/2020

Esimerkki: välfärdsområdets riskhantering

**

riskikerroin

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 23 §

Selite: Hyvinvointialueen pelastustoimen riskikerroin perustuu pelastustoimen palvelutasoa määrittäviin kansallisiin, alueellisiin ja paikallisiin tarpeisiin ja onnettomuus- tai muihin uhkiin.

pelastustoimen riskikerroin *pitempi muoto*

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 23 §

sv riskkoefficient

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 23 §

sv riskkoefficient för räddningsväsendet *pitempi muoto*

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 23 §

**

riskiruutu

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 23 §

Lisätieto: Pelastustoimen *riskikertoimen* määrittämiseksi hyvinvointialue jaetaan yhden neliökilometrin suuruiseksi ruuduiksi, joille kullekin Tilastokeskus laskee riskitason. *Riskitason* perusteella riskiruudut jaetaan neljään riskiluokkaan I, II, III ja IV.

sv riskruta

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 23 §

Lisätieto: För fastställande av riskkoefficienten för räddningsväsendet delas välfärdsområdet in i rutor på en kvadratkilometer och för varje ruta beräknar Statistikcentralen en risknivå. På grundval av risknivån delas riskrutorna in i de fyra riskklasserna I, II, III och IV.

**

riskiruututiheys

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 23 §

Lisätieto: Pelastustoimen *riskikerroin* lasketaan jakamalla koko maan riskiruututiheys hyvinvointialueen riskiruututiheydellä.

hyvinvointialueen riskiruututiheys *pitempi muoto*

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 23 §
sv **täthet i fråga om riskrutor för välfärdsområdet**

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 23 §
**

riskitaso

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 23 §
Lisätieto: Pelastustoimen *riskikertoimen* määrittämiseksi hyvinvointialue jaetaan yhden neliökilometrin suuruiseksi ruuduiksi, joille kullekin Tilastokeskus laskee riskitason. Riskitason perusteella *riskiruudut* jaetaan neljään riskiluokkaan I, II, III ja IV.

sv **risknivå**

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 23 §
**

riskitekijät

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 3 §
Lisätieto: yksi valtion rahoituksen määräytymistekijöistä

pelastustoimen riskitekijät *pitempi muoto*

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 3 §
sv **riskfaktorer**

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 3 §
sv **riskfaktorer inom räddningsväsendet** *pitempi muoto*

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 3 §
**

rokotusbussi

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv **vaccinationsbuss**

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

saamatta jäänyt etuus

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 27 §

saamatta jäänyt valtionrahoitus

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 27 §
sv **utebliven förmån**

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 27 §
sv **utebliven statlig finansiering**

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 27 §
**

saamelaisten kotiseutualueen kunta

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 4 §
sv **kommun inom samernas hembygdsområde**

Lähde: Lag om statsandel för kommunal basservice 618/2021, 4 §
**

saamen kielen lautakunta

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 33 §
Lisätieto: hyvinvointialueella, johon kuuluu *saamelaisten kotiseutualueeseen kuuluva kunta*

sv **samiska språknämnden**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 33 §
**

saamen kielilaki

Lähde: Laki 1086/2003, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20031086>
sv **samiska språklag**

Lähde: Lag 1086/2003, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2003/20031086>
**

saamenkielinen henkilö

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 1 §; Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 4 §
Selite: Henkilö, joka on ilmoittanut väestötietojärjestelmään äidinkielekseen saamen kielen.

sv **samiskspråkig**

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 1 §
**

saamenkielisyyys

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 20 §
Selite: Saamenkielisyyden perusteella määräytyvät hyvinvointialueen laskennalliset kustannukset lasketaan kertomalla sen hyvinvointialueen, jossa sijaitsee *saamelaisten kotiseutualueen kuntia*, saamenkielisten asukkaiden määrä saamenkielisyyden perushinnalla.
Lisätieto: yksi valtion rahoituksen määräytymistekijöistä

sv **samiskspråkighet**

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 20 §
**

saaristoisuus

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 19 §
Selite: Saaristoisuuden perusteella määräytyvät hyvinvointialueen laskennalliset kustannukset lasketaan kertomalla hyvinvointialueen saaristossa asuvien asukkaiden määrä saaristoisuuden perushinnalla.
Lisätieto: yksi valtion rahoituksen määräytymistekijöistä

sv **karaktär av skärgård**

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 19 §

**

saaristokunta

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtiosuudesta 618/2021, 4 §
Selite: Valtioneuvosto määrää saaristokunniksi ne kunnat, joissa saaristo-olot ovat olennaisena esteenä kunnan kehitykselle. Valtioneuvosto voi erityisestä syystä päättää, että saaristokuntaa koskevia säännöksiä sovelletaan myös muun kunnan *saaristo-osaan*.

Lisätieto: Saaristokuntia ja kunnan saaristo-osia määrättäessä on perusteena pidettävä saariston vakinaisen väestön määrää ja sen osuutta kunnan väestöstä sekä liikenneoloja ja peruspalvelujen saannin vaikeutta. [L 494/1981, 9 §]

Katso myös: *saaristo-osa; saaristo-osakunta*

sv **skärgårdskommun**

Lähde: Lag om statsandel för kommunal basservice 618/2021, 4 §

**

saaristo-osa

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtiosuudesta 618/2021, 4 §

Katso myös: *saaristokunta; saaristo-osakunta*

sv **skärgårdsdel**

Lähde: Lag om statsandel för kommunal basservice 618/2021, 4 §

**

saaristo-osakunta

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtiosuudesta 618/2021, 4 §
Selite: kunta, jonka *saaristo-osaan* sovelletaan saariston kehityksen edistämiseksi annetun lain 9 §:n mukaan *saaristokuntaa* koskevia säännöksiä

sv **kommun med skärgårdsdel**

Lähde: Lag om statsandel för kommunal basservice 618/2021, 4 §

**

saattajapalvelu

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020); Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista 380/1987, 8 §

Selite: *Liikkumista tukeva palvelu*, jossa sosiaalihuollon asiakas saa avustajan mukaansa asioidessaan kodin ulkopuolella.

sv **följeslagarservice**

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020); Lag om service och stöd på grund av handikapp 380/1987, 8 §

sv **ledsagarservice**

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

**

sairalaahoito

Lähde: Terveystieteiden tutkimuskeskus 1326/2010, 3 §
Katso myös: *perusterveydenhuolto*
sv sjukhusvård

Lähde: Hälsö- och sjukvårdslag 1326/2010, 3 §
**

sairaanhoito

Lähde: Terveystieteiden tutkimuskeskus 1326/2010, 24 §

sairaanhoitopalvelut

Lähde: Terveystieteiden tutkimuskeskus 1326/2010, 24 §
sv sjukvård

Lähde: Hälsö- och sjukvårdslag 1326/2010, 24 §
sv sjukvårdstjänster

Lähde: Hälsö- och sjukvårdslag 1326/2010, 24 §
**

sairaanhoitokorvaus

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuxiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

Määritelmä: sairaudesta, raskaudesta tai synnytyksestä aiheutuneista tarpeellisista sairaanhoidon kustannuksista maksettava sairausvakuutuskorvaus
Lisätieto: Sairaanhoitokorvauksia ovat esimerkiksi lääkekorvaus, matkakorvaus sekä lääkärin, hammaslääkärin tai lääkärin tehtävässä toimimaan oikeutetun lääketieteen tai hammaslääketieteen opiskelijan tekemästä tai määräämästä tutkimuksesta tai antamasta tai määräämästä hoidosta maksettava korvaus.

sairaanhoidon korvaus

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuxiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

Kela-korvaus *hylättävä*

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuxiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

Lisätieto: Kela-korvaus on yleiskielinen ilmaus, ja sitä käytetään vain Kelan maksamista sairaanhoitokorvauksista.

sairausvakuutuskorvaus *hylättävä*

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuxiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

sv sjukvårdsersättning

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuxiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

sv FPA-ersättning *hylättävä*

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuxiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

sv sjukförsäkringsersättning *hylättävä*

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

**

sairaanhoitopiiri

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta 616/2021, 20 §; Kuntasanasto (2013)

Määritelmä: lakisääteinen kuntayhtymä, joka vastaa jäsenkuntiensa asukkaille annettavista erikoissairaanhoidon palveluista

Lisätieto: Sairaanhoitopiirit siirtyvät hyvinvointialueille 1.1.2023.

sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta 616/2021, 20 §

sv sjukvårdsdistrikt

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 20 §

sv samkommun för ett sjukvårdsdistrikt

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 20 §

**

sairaanhoitovakuutus

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

Määritelmä: sairausvakuutuksen osa, joka korvaa sairaudesta, kuntoutuksesta, raskaudesta ja synnytyksestä aiheutuneita tarpeellisia kustannuksia Sairaanhoitovakuutuksesta maksetaan esimerkiksi sairaanhoitokorvauksia ja hoitoetuksia. Sairaanhoitovakuutuksen kulut rahoitetaan ansiotulon perusteella vakuutetuilta perittävän sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun tuotoilla ja valtion rahoitusosuudella.

Katso myös: *sairausvakuutus, työtulovakuutus*

sv sjukvårdsförsäkring

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

**

sairauspäiväraha

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

Määritelmä: työkyvyttömyyden vuoksi maksettava päiväraha, kun vakuutettu on kokonaan tai osittain estynyt tekemästä työtään

Lisätieto: Sairauspäiväraha korvaa alle vuoden kestäväen työkyvyttömyyden aiheuttamaa ansionmenetystä. Sairauspäivärahaa maksetaan omavastuuajan jälkeen. Sairauspäivärahaa maksetaan työkyvyttömyyden perusteella enintään 300 arkipäivältä.
[<https://www.kela.fi/sairauspaivarahat> 23.8.2021]

Lisätieto: Kela turvaa työkyvyttömyydestä aiheutuvaa ansionmenetystä maksamalla erilaisia päivärahoja työstä poissaolon ajalta. Näitä ovat sairauspäiväraha, osasairauspäiväraha, tartuntatautipäiväraha ja luovutuspäiväraha.

sv sjukdagpenning

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuxiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

**

sairausvakuutus

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuxiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

Määritelmä: sosiaalivakuutus, joka korvaa sairaudesta, raskaudesta, synnytyksestä, lapsen hoidosta ja työterveyshuollosta aiheutuneita kustannuksia tai ansionmenetyksiä

Lisätieto: Sairaanhoidovakuutus ja työtulovakuutus ovat sairausvakuutuksen osia. Sairausvakuutus voi olla joko julkista tai yksityistä. Kelan toimeenpanema sairausvakuutus on julkista.

Katso myös: *työtulovakuutus, sairaanhoidovakuutus*

sv sjukförsäkring

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuxiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

**

sairausvakuutuslaki

Lähde: Laki 1224/2004, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2004/20041224>

sv sjukförsäkringslag

Lähde: Lag 1224/2004, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2004/20041224>

**

Satakunnan hyvinvointialue

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoja ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta 616/2021, 7 §

sv Satakunta välfärdsområde

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 7 §

**

Satakunnan maakunta

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021, 6 §

sv **landskapet Satakunta**

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 6 §

**

Satakunta

sv **Satakunta**

**

selvitys

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021, 15 §, 26 §

sv **redogörelse**

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 15 §

sv **sammanställning**

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 26 §

**

sertifiointi

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä 784/2021, 3 §

Määritelmä: menettely, jolla todennetaan tietojärjestelmän tai hyvinvointisovelluksen täyttävän sitä koskevat tuotantokäyttöä varten vaadittavat olennaiset vaatimukset

sv **certifiering**

Lähde: Lag om elektronisk behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården 784/2021, 3 §

**

seulonnat

Lähde: Terveydenhuoltolaki 1326/2010, 14 §

Selite: Kunnan on järjestettävä alueellaan valtakunnallisen seulontaohjelman mukaiset seulonnat. Kunta voi lisäksi järjestää seulontoja ja terveystarkastuksia tietyn taudin tai sen esiasteen toteamiseksi tai taudin aiheuttajan löytämiseksi.

sv **screening**

Lähde: Hälso- och sjukvårdslag 1326/2010, 14 §

**

seuranta- ja arviointivelvollisuus

Lähde: Laki pelastustoimen järjestämisestä 613/2021, 13 §
Selite: Hyvinvointialueen on seurattava järjestämisvastuullaan olevan pelastustoimen palveluiden saatavuutta, laatua ja vaikuttavuutta, kustannuksia ja tuottavuutta.

sv uppföljnings- och bedömningsskyldighet

Lähde: Lag om ordnande av räddningsväsendet 613/2021, 13 §
**

sidonnaisuusilmoitus

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 89 §
Lisätieto: Hyvinvointialueen luottamushenkilön ja viranhaltijan on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään ja luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa.

sidonnaisuuksien ilmoittaminen

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 89 §

ilmoitus *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 89 §

sv redogörelse för bindningar

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 89 §

sv redogörelse

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 89 §
**

siirtymätasaus

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/201, 35 §
Lisätieto: aikaisempien rahoitusuudistusten siirtymätasaukset poistettaisiin järjestelmän yksinkertaistamiseksi

sv övergångsutjämning

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/201, 35 §
**

siirtyvien sopimusten irtisanominen

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021, 29 §

sv uppsägning av avtal som överförs

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 29 §
**

siirtyvien sopimusten mitättömyys

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021, 29 §

sv **ogiltighet för avtal som överförs**

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 29 §

**

siirtyvä henkilöstö

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021, 10 §

Lisätieto: hyvinvointialueille siirtyvä henkilöstö

sv **personal som övergår**

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 10 §

**

siirtyvät kustannukset

Lähde: HE 241/2020; VNK, Sote-rahoitustermejä 2017

sv **kostnader som överförs**

Lähde: RP 241/2020; VNK, Sote-rahoitustermejä 2017

**

siirtyvät tehtävät

Lähde: HE 241/2020

hyvinvointialueille siirtyvät tehtävät

Lähde: HE 241/2020

sv **uppgifter som överförs**

Lähde: RP 241/2020

sv **uppgifter som överförs till välfärdsområden**

Lähde: RP 241/2020

**

siivous

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

siivouspalvelu

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

sv **städning**

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

sijaintikunta

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 38 §
sv **kommun där X finns**

Lähde: Lag om statsandel för kommunal basservice 618/2021, 38 §
sv **kommun där X är belägen**

Lähde: Lag om statsandel för kommunal basservice, 35 § (2015)
**

sisäinen tarkastus

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 51 §
sv **internrevision**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 51 §
**

sisäinen valvonta

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 22 §
sv **intern kontroll**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 22 §
**

sisäministeriön neuvottelut hyvinvointialueen kanssa

Lähde: Laki pelastustoimen järjestämisestä 613/2021, 10 §
Selite: Sisäministeriö neuvottelee erikseen kunkin hyvinvointialueen kanssa vuosittain hyvinvointialueen järjestämisvastuuseen kuuluvien pelastustoimen tehtävien toteuttamisesta.

sv **inrikesministeriets förhandlingar med välfärdsområdena**

Lähde: Lag om ordnande av räddningsväsendet 613/2021, 10 §
**

sitova mitoitus

Lähde: Faktalehti, 5.6.2020,
https://soteuudistus.fi/documents/1271139/22728740/SOTE-factsheet_FI_009.pdf/

sv **bindande dimensionering**

Lähde: Faktablad, 5.6.2020,
https://soteuudistus.fi/documents/1271139/20825107/Faktalehti_+Statsminister+Marins+regering+faststallde+utgangspunkterna+för+social+och+hälsovårdsreformen/

**

sopimuksen rikkomis- ja häiriötilanteet

Lähde: HE 241/2020
sv **avtalsbrott och störningar i avtalets fullgörande**

Lähde: RP 241/2020
**

sopimus viranomaistehtävän hoitamisesta

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 57 §
Selite: Sellainen hyvinvointialueelle tai sen viranomaiselle laissa säädetty tehtävä, jossa toimivaltaa voidaan siirtää viranhaltijalle, voidaan sopimuksella antaa toisen hyvinvointialueen viranhaltijan hoidettavaksi.
Lisätieto: Hyvinvointialueiden julkisoikeudellisen yhteistoiminnan muotoja ovat yhteinen toimielin, yhteinen virka, sopimus viranomaistehtävän hoitamisesta ja hyvinvointiyhtymä.

sv [avtal om skötseln av en myndighetsuppgift](#)

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 57 §

**

[sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöstö](#)

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 8 §

[sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöt](#)

Lähde: HE 241/2020

[sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset](#)

Lähde: HE 241/2020

sv [yrkesutbildad social- och hälsovårdspersonal](#)

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 8 §

sv [yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården](#)

Lähde: RP 241/2020

**

[sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävät](#)

Lähde: HE 241/2020

sv [uppgifter inom social- och hälsovården och räddningsväsendet](#)

Lähde: RP 241/2020

**

[sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistus](#)

Lähde: HE 241/2020

sv [reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet](#)

Lähde: RP 241/2020

**

[sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestäminen](#)

Lähde: HE 241/2020

sv [ordnandet av social- och hälsovården och räddningsväsendet](#)

Lähde: RP 241/2020

**

[sosiaali- ja terveydenhuollon johto- ja koordinaatiovastuu](#)

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 51 §

sv [ansvar för ledning och samordning av social- och hälsovården](#)

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 51 §

**

sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 2 luku
sv **ordnande av social- och hälsovård**

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 2 kap.

**

sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Määritelmä: lakisääteinen velvollisuus vastata tarkoituksenmukaisella tavalla julkisesti rahoitetusta sosiaali- ja terveydenhuollosta

Katso myös: *järjestämisvastuu; pelastustoimen järjestämisvastuu*
sv **ansvar för att ordna social- och hälsovård**

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv **ansvar för ordnandet av social- och hälsovård**

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä

Lähde: HE 241/2020

sv **samkommun för social- och hälsovård**

Lähde: RP 241/2020

**

sosiaali- ja terveydenhuollon laajan ympärivuorokautisen päivystyksen palvelut

Lähde: Sosiaali- ja terveysministeriö, 5.6.2020, <https://soteuudistus.fi/-/1271139/hallitus-linjasi-sote-uudistuksen-valmistelun-lahtokohtat>

sv **omfattande jourtjänster dygnet runt inom social- och hälsovården**

Lähde: Social- och hälsovårdsministeriet, 5.6.2020, <https://soteuudistus.fi/sv/-/1271139/hallitus-linjasi-sote-uudistuksen-valmistelun-lahtokohtat>

**

sosiaali- ja terveydenhuollon neuvottelukunta

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 23 §
Selite: Sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä toimiva neuvottelukunta, joka mm. ennakoi, seuraa ja arvioi sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmää ja kustannuksia sekä väestön hyvinvoinnin ja terveyden väestöryhmittäistä kehittymistä.

sv **delegationen för social- och hälsovård**

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 23 §

**

sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelma

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021 16 §, Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 25 §

Lisätieto: osa hyvinvointialueen *investointisuunnitelmaa*
sv *delplan för social- och hälsovården*

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 25 §

Lisätieto: del av välfärdsområdets investeringsplan

**

sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategia

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet; Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 11 §

Määritelmä: *hyvinvointialuetta koskevan yleisen strategian osa*, joka sisältää keskeiset tavoitteet niille sosiaali- ja terveystalouksille, joista hyvinvointialue on vastuussa

Lisätieto: Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategiassa kuvataan, miten sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuusta huolehditaan. Hyvinvointialue ottaa palvelustrategiassa huomioon alueensa väestön erityiset palvelutarpeet ja paikalliset olosuhteet sekä arvioi tekemiensä palveluratkaisujen vaikutuksia tiettyihin väestöryhmiin.

palvelustrategia *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 11 §

sote-palvelustrategia *sallittava*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv *servicestrategi för social- och hälsovården*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet; Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 11 §

sv *servicestrategi lyhyempi muoto*

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 11 §

**

sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarve

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 36 §

Lisätieto: yksi valtion rahoituksen määräytymistekijä

Katso myös: *palvelutarve*; vrt. edellisen uudistuksen *sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarvekerroin*

sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tarve

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 36 §

sv *behov av social- och hälsovårdstjänster*

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 36 §

sv *servicebehov inom social- och hälsovården*

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 36 §

**

sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen toimintaa tukeva tehtävä

Lähde: HE 241/2020

Katso myös: *tukipalvelu*

sv **uppgifter som stöder verksamheten inom social- och hälsovården eller räddningsväsendet**

Lähde: RP 241/2020

**

sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien rahoitus

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 3 luku

sote-rahoitus *lyhyempi muoto*

sv **finansiering av social- och hälsovårdens uppgifterna**

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 3 kap.

sv **finansiering av social- och hälsovårdsuppgifterna**

Lähde: Landskapslag (2015)

**

sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävät

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 3 luku

sote-tehtävät *lyhyempi muoto*

Lähde: VNK Sote-rahoitustermejä 2017

sv **social- och hälsovårdens uppgifter**

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 3 kap.

sv **social- och hälsovårdsuppgifter**

Lähde: VNK Sote-rahoitustermejä 2017

**

sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskus

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 51 §

Selite: *yllöpistollista sairaalaa ylläpitävän hyvinvointialueen ja HUS-yhtymän keskus, joka luo ja ylläpitää yhteistyöalueen tilannekuvaa*

sv **beredskapscenter för social- och hälsovård**

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 51 §

**

sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 22 §

Selite: valtionneuvoston joka neljäs vuosi vahvistamat valtakunnalliset strategiset tavoitteet yhdenvertaisen, laadukkaan ja kustannusvaikuttavan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiselle

valtakunnalliset tavoitteet sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiselle *pitempi muoto*

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 22 §

valtakunnalliset strategiset tavoitteet *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 22 §

sv riksomfattande mål för social- och hälsovården

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 22 §

sv riksomfattande mål för ordnandet av social- och hälsovård *pitempi muoto*

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 22 §

sv riksomfattande strategiska mål *lyhyempi muoto*

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 22 §

**

sosiaali- ja terveydenhuollon yhteinen palvelu

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Määritelmä: palvelu, jonka tarkoituksena on edistää samanaikaisesti sekä asiakkaan sosiaalista hyvinvointia että hänen terveyttään ja toimintakykyään sekä ehkäistä, vähentää ja poistaa sosiaalisia ja terveysongelmia

Lisätieto: Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisen palvelun tuottamiseen osallistuu sekä sosiaalihuollon että *terveydenhuollon ammattihenkilöitä*. *Kotihoito* on esimerkki sosiaalihuoltolain mukaisesta palvelusta, jossa huomioidaan asiakkaan sosiaalinen hyvinvointi, terveys ja *toimintakyky*.

sv socialvårdens och hälso- och sjukvårdens gemensamma service

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: I första hand används termen socialvårdens och hälso- och sjukvårdens gemensamma service, men termen gemensam tjänst för socialvården och hälso- och sjukvården används när det är fråga om en enskild tjänst.

sv gemensam tjänst för socialvården och hälso- och sjukvården

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv socialvårdens och hälso- och sjukvårdens gemensamma tjänster

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalue

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet; Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 35 §

Määritelmä: alue, jonka *hyvinvointialueet* yhteistoimin muodostavat sosiaali- ja terveydenhuollon alueellista yhteensovittamista, kehittämistä, yhteistyötä ja vastuunjakoa varten

Lisätieto: Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueiden muodostamisen perusteista säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetulla lailla ja valtioneuvoston asetuksella. Jokaisella sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueella on yliopistollinen sairaala (Helsinki, Turku, Tampere, Oulu ja Kuopio). Sosiaali- ja terveydenhuollon

yhteistyöalueet muodostetaan nykyisten erikoissairaanhoidon erityisvastuualueiden pohjalta.

yhteistyöalue *Laajempi käsite*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet; Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 35 §

sv *samarbetsområde för social- och hälsovården*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet; Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 35 §

sv *samarbetsområde* *Laajempi käsite*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet; Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 35 §

**

sosiaali- ja terveydenhuolto

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)
Määritelmä: organisoitu toiminta, jonka tarkoituksena on järjestää *sosiaalipalvelut, terveystalvelut ja sosiaali- ja terveydenhuollon yhteiset palvelut* tai edistää tietyn väestön tai väestöryhmän *hyvinvointia ja terveyttä sosiaali- ja terveystalvelut*
Katso myös:

sote *hylättävä, lyhenne*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet
Lisätieto: Sote-lyhennettä ei suositella käytettäväksi yksiköiden tai palvelujen nimissä eikä virallisimmissa teksteissä. Yleisviestinnässä sitä on syytä käyttää vain poikkeuksellisesti ja selitettynä. Lyhenteen tarkka merkitys ei vaihtelevan käytön vuoksi ole selvä, ja muunkielisten vastineiden muodostaminen sille on hankalaa.

sv *social- och hälsovård*

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

**

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Lähde: <https://www.valvira.fi/> 10.9.2021

Valvira *lyhenne*

Lähde: <https://www.valvira.fi/> 10.9.2021

sv *Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården*

Lähde: <https://www.valvira.fi/web/sv/framsida> 10.9.2021

sv *Valvira* *lyhenne*

Lähde: <https://www.valvira.fi/web/sv/framsida> 10.9.2021

**

sosiaali- ja terveystakeskus

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet
Määritelmä: sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksikkö, joka laaja-alaisesti tarjoaa julkisesti rahoitettuja sosiaalihuollon peruspalveluja ja perusterveydenhuollon palveluja sekä mahdollisesti joitain näitä täydentäviä palveluja
Lisätieto: Sosiaali- ja terveystieteisiin kootaan esimerkiksi *perusterveydenhuollon avosairaanhoidon* kiireellisiä ja kiireettömiä palveluja, *suun terveydenhuollon* palveluja, sosiaalihuollon avopalveluja, *kotihoidon* palveluja, *mielenterveys-* ja *päihdetyön* sekä mielenterveys- ja päihdehoidon palveluja, avokuntoutuspalveluja, kansansairauksien ehkäisyä, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluja, *neuvolapalveluja* sekä muita *ehkäiseviä palveluja*.

sote-keskus *lyhenne, sallittava*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv *social- och hälsocentral*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: Använd inte sote-central.

sv *social- och hälsovårdcentral hylättävä*

Lähde: VNK, kieliasiantuntijat 2016

**

sosiaali- ja terveysministeriön vuosittainen selvitys

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 31 §
Selite: Sosiaali- ja terveysministeriö laatii vuosittain valtakunnallisen selvityksen, jossa arvioidaan sosiaali- ja terveydenhuollon yhdenvertaista toteutumista ja rahoituksen tason riittävyyttä

sv *social- och hälsovårdsministeriets årliga redogörelse*

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 31 §

**

sosiaali- ja terveyspalveluiden rakenneuudistus

Lähde: Pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelma 10.12.2019, <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/161931>

rakenneuudistus *lyhyempi muoto*

Lähde: Sosiaali- ja terveysministeriö, 5.6.2020, <https://soteuudistus.fi/-/1271139/hallitus-linjasi-sote-uudistuksen-valmistelun-lahtokohdat>

sv *strukturen av social- och hälsovårdstjänsterna*

Lähde: Regeringsprogrammet för statsminister Sanna Marins regering 10.12.2019, <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/161932>

sv *strukturen av social- och hälsovårdstjänsterna lyhyempi muoto*

Lähde: Social- och hälsovårdsministeriet, 5.6.2020, <https://soteuudistus.fi/sv/-/1271139/hallitus-linjasi-sote-uudistuksen-valmistelun-lahtokohtat>

**

sosiaali- ja terveyspalvelujen antaja

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet
Määritelmä: toimija, joka järjestää, tuottaa tai toteuttaa sosiaalipalveluja, terveyspalveluja tai sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisiä palveluja
Lisätieto: Sosiaali- ja terveyspalvelujen antajia ovat *sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäjät*, sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottajat ja sosiaali- ja terveyspalvelujen toteuttajat. Nämä voivat olla eri toimijoita, tai samalla toimijalla voi olla eri rooleja samanaikaisesti.
Lisätieto: Termiä sosiaali- ja terveyspalvelujen antaja käytetään silloin, kun toimijan roolia ei ole tarpeen eritellä tarkemmin.
Katso myös: *palvelunantaja*

sote-palvelunantaja *sallittava*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv *tillhandahållare av social- och hälsovårdstjänster*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv *tillhandahållare av social- och hälsovårdsservice*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv *tillhandahållare av social- och hälsotjänster* *sallittava*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: Termen social- och hälsotjänster rekommenderas inte, eftersom den kan uppfattas som ett bredare begrepp än termen social- och hälsovårdstjänster.

**

sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäjä

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Määritelmä: sosiaali- ja terveyspalvelujen antaja, jolla on *sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämismvastuu*

Lisätieto: Kullakin *hyvinvointialueella* on sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämismvastuu omalla alueellaan.

Katso myös: *palvelunjärjestäjä*

sote-palvelunjärjestäjä *sallittava*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv *den som ordnar social- och hälsovårdstjänster*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv den som ordnar social- och hälsovårdsservice

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv anordnare av social- och hälsovårdstjänster

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv den som ordnar social- och hälsotjänster *sallittava*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: Termen social- och hälsotjänster rekommenderas inte, eftersom den kan uppfattas som ett bredare begrepp än termen social- och hälsovårdstjänster.

**

sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämiskyky

Lähde: HE 241/2020

järjestämiskyky

Lähde: HE 241/2020

sv förmåga att ordna social- och hälsovårdstjänster

Lähde: HE 241/2020

**

sosiaali- ja terveystalvelujen saatavuus

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Määritelmä: tila, jossa asiakkaan tarpeisiin vastaavia sosiaali- ja terveystalveluja on riittävästi tarjolla ja oikea-aikaisesti käytettävissä

Lisätieto: Sosiaali- ja terveystalvelujen saatavuutta voidaan arvioida sen perusteella, mitä talveluja on tarjolla, kuinka paljon niitä on, vastaavatko ne asiakkaan tarpeisiin ja ovatko ne käytettävissä silloin, kun asiakas niitä tarvitsee.

Katso myös: *talvelujen saatavuus; sosiaali- ja terveystalvelujen saavutettavuus*

sv tillgång till social- och hälsovårdstjänster

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv tillgång till social- och hälsovårdsservice

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv tillgång till social- och hälsotjänster *sallittava*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: Termen social- och hälsotjänster rekommenderas inte, eftersom den kan uppfattas som ett bredare begrepp än termen social- och hälsovårdstjänster.

**

sosiaali- ja terveystilvelujen saavutettavuus

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Määritelmä: tila, jossa asiakkaan pääsy sosiaali- ja terveystilveluihin on varmistettu ja asiakas pystyy hyödyntämään tilveluja

Lisätieto: Sosiaali- ja terveystilvelujen saavutettavuuteen vaikuttaa se, missä tilvelua tarjotaan (esim. välimatkat) ja kuinka helposti asiakas pääsee tilvelua tarjoavaan paikkaan (digitaaliset tilvelut, liikkumismahdollisuudet, elämäntilanne ja liikennetilvelujen tarjonta). Tilvelujen osalta tulee huomioida myös tekninen ja kognitiivinen saavutettavuus. Tilvelun kognitiivista saavutettavuutta voidaan parantaa ymmärrettävällä viestinnällä, esimerkiksi käyttämällä selkokieltä. Julkisia sosiaali- ja terveystilveluja pyritään tarjoamaan yhdenvertaisesti kaikille väestöryhmille.

Katso myös: *tilvelujen saavutettavuus; yhdenvertainen saavutettavuus; sosiaali- ja terveystilvelujen saatavuus*

sv tillgänglighet till social- och hälsovårdstjänster

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv social- och hälsovårdstjänsternas tillgänglighet

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv tillgänglighet till social- och hälsovårdsservice

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv social- och hälsovårdsservicens tillgänglighet

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv tillgänglighet till social- och hälsotjänster *sallittava*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: Termen social- och hälsotjänster rekommenderas inte, eftersom den kan uppfattas som ett bredare begrepp än termen social- och hälsovårdstjänster.

**

sosiaali- ja terveystilvelujen toteuttaja

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Määritelmä: *sosiaali- ja terveystilvelujen antaja*, joka käytännössä antaa sovitut sosiaalipalvelut, terveystilvelut tai sosiaali- ja terveydenhuollon yhteiset tilvelut asiakkaalle

Katso myös: *palveluntoteuttaja; sosiaalipalvelujen toteuttaja; terveyspalvelujen toteuttaja*

sote-palveluntoteuttaja *sallittava*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv *givare av social- och hälsovårdstjänster*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv *givare av social- och hälsovårdsservice*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv *givare av social- och hälsotjänster* *sallittava*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: Termen social- och hälsotjänster rekommenderas inte, eftersom den kan uppfattas som ett bredare begrepp än termen social- och hälsovårdstjänster.

**

sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottaja

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Määritelmä: *sosiaali- ja terveyspalvelujen antaja, joka saa aikaan sosiaalipalveluja, terveyspalveluja tai sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisiä palveluja joko toimimalla itse sosiaali- ja terveyspalvelujen toteuttajana tai tilaamalla ne muulta palveluntoteuttajalta*

Katso myös: *palveluntuottaja; sosiaalipalvelujen tuottaja; terveyspalvelujen tuottaja*

sote-palveluntuottaja *sallittava*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv *producent av social- och hälsovårdstjänster*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv *producent av social- och hälsovårdsservice*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv *producent av social- och hälsotjänster* *sallittava*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: Termen social- och hälsotjänster rekommenderas inte, eftersom den kan uppfattas som ett bredare begrepp än termen social- och hälsovårdstjänster.

**

sosiaali- ja terveystalvelujen yhdenvertainen saavutettavuus

Lähde:	TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet
Määritelmä:	tila, jossa eri väestöryhmien yhdenvertainen pääsy sosiaali- ja terveystalveluihin on turvattu ja eri väestöryhmät pystyvät hyödyntämään palveluja yhdenvertaisesti
Katso myös:	<i>sosiaali- ja terveystalvelujen saavutettavuus; yhdenvertainen saatavuus</i>

yhdenvertainen saavutettavuus

Lähde:	TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet
--------	--

sv tillgänglighet till social- och hälsovårdstjänster på lika villkor

Lähde:	TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet
--------	--

**

sosiaali- ja terveystalvelujen yhteensovittaminen

Lähde:	TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet
Määritelmä:	toiminta, jossa sosiaali- ja terveystalvelujen järjestäjä tai sosiaali- ja terveystalvelujen tuottaja huolehtii asiakkaan tarvitseman palvelukokonaisuuden muodostamisesta

sosiaali- ja terveystalvelujen integraatio

sv samordning av social- och hälsovårdstjänster

Lähde:	TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet
--------	--

Lisätieto:	Ruotsiksi voi aiheyhteydestä riippuen käyttää termin social- och hälsovårdstjänster sijaan termiä social- och hälsovårdsservice. Termin social- och hälsotjänster käyttöä ei suositella, koska sen voidaan katsoa viittaavan laajempaan käsitteeseen kuin social- och hälsovårdstjänster.
Lisätieto:	hellre än: < samordning av social- och hälsotjänster; < integration av social- och hälsotjänster; < samordna verb social- och hälsotjänster; < integrera verb social- och hälsotjänster

sv samordning av social- och hälsovårdsservice

Lähde:	TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet
--------	--

sv integration av social- och hälsovårdstjänster

Lähde:	TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet
--------	--

sv samordna social- och hälsovårdstjänster

Lähde:	TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet
--------	--

sv integrera social- och hälsovårdstjänster

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

sosiaali- ja terveyspalvelut

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Määritelmä: *sosiaalihuollossa ja terveydenhuollossa annettavat sosiaalipalvelut, terveyspalvelut sekä sosiaali- ja terveydenhuollon yhteiset palvelut*

sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sote-palvelut *sallittava*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

terveys- ja sosiaalipalvelut

Lähde: Tilastokeskus, <http://www.stat.fi/meta/luokitukset/toimiala/001-2008/q.html> 4.1.2016)

Lisätieto: Tilastokeskuksen toimialaluokituksessa ”terveys- ja sosiaalipalvelut” - pääluokka sisältää sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottamisen. Tähän pääluokkaan kuuluvia palveluja tuottavat sekä julkisen että yksityisen sektorin yksiköt.

sv social- och hälsovårdstjänster

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: Termen social- och hälsovårdstjänster används i pluralis, medan termen social- och hälsovårdsservice uppfattas som ett kollektivt ord för tjänster.

sv social- och hälsovårdsservice

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: Termen social- och hälsovårdstjänster används i pluralis, medan termen social- och hälsovårdsservice uppfattas som ett kollektivt ord för tjänster.

sv social- och hälsotjänster *sallittava Laajempi käsite*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: Termen social- och hälsotjänster rekommenderas inte, eftersom den kan uppfattas som ett bredare begrepp än termen social- och hälsovårdstjänster.

**

sosiaalihuollon ammattihenkilö

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv yrkesutbildad person inom socialvården

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

sosiaalihuollon asiakas

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Määritelmä: henkilö, joka hakee tai saa *sosiaalipalveluja* tai jonka asiaa muuten käsitellään *sosiaalihuollossa*

Katso myös: *asiakas*

sv klient inom socialvården

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: I och med social- och hälsovårdsreformen har termen *kund* börjat användas som överbegrepp när såväl klienter inom socialvården som kunder inom hälso- och sjukvården och patienter avses. På finska används termen *asiakas* inom både socialvården och hälso- och sjukvården. På svenska används termen *klient* när det enbart är fråga om *socialvård*. Tidigare har termen *klient* i vissa sammanhang använts som överbegrepp när både klienter inom socialvården och kunder inom hälso- och sjukvården avsetts.

sv socialvårdsklient

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv klient

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

sosiaalihuollon asiakastieto

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä 784/2021, 3 §

Määritelmä: asiakasta koskeva henkilötieto, joka sisältyy asiakaslaissa ja asiakasasiakirjalaisissa tarkoitettuun asiakirjaa

Katso myös: *asiakastieto; potilastieto*

sv klientuppgift inom socialvården

Lähde: Lag om elektronisk behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården 784/2021, 3 §

**

sosiaalihuollon avopalvelut

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Katso myös: *sosiaali- ja terveystakeskus*

sv socialvårdens öppenvårdstjänster

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

sosiaalihuollon peruspalvelut

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Katso myös: *sosiaali- ja terveyskeskus; perustaso*

sv *basservice inom socialvården*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

sosiaalihuolto

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Määritelmä: organisoitu toiminta, jonka tarkoituksena on tarjota yhteiskunnan jäsenille riittävät *sosiaalipalvelut* ja niihin kuuluva taloudellinen tuki sekä edistää heidän sosiaalista hyvinvointiaan ja osallisuuttaan

Lisätieto: Yksityiset palveluntuottajat tekevät sosiaalihuollon tehtäviä silloin, kun ne tuottavat sosiaalihuollon asiakkaalle sellaisia sosiaalipalveluja, jotka perustuvat palvelunjärjestäjän asiakkaalle antamaan päätökseen.

sv *socialvård* *suositettava, svFI*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: I Finland rekommenderas termen *socialvård* som motsvarighet till *sosiaalihuolto*, medan man i Sverige använder termen *socialtjänst*.

sv *socialtjänst* *sallittava, svSE*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: I Finland rekommenderas termen *socialvård* som motsvarighet till *sosiaalihuolto*, medan man i Sverige använder termen *socialtjänst*.

sv *socialservice (2)* *hylättävä*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: Termen *socialservice* motsvarar finskans *sosiaalipalvelu*.

**

sosiaalihuoltolaki

Lähde: Laki 1301/2014, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2014/20141301>

Lisätieto: Vanhentunut laki 710/1982, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/kumotut/1982/19820710>

sv *socialvårdslag*

Lähde: Lag 1301/2014, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2014/20141301>

Lisätieto: Föråldrad lag 710/1982, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/kumotut/1982/19820710>

**

sosiaalimenojen kehityksen pitkän aikavälin ennustemalli

Lähde: HE 241/2020

some-malli

Lähde: HE 241/2020

Lisätieto: myös: SOME-malli

sosiaalimenojen analyysimalli *vanhentunut*

Lähde: VNK Sote-rahoitustermejä 2017

sv *långsiktig prognosmodell för utvecklingen av socialutgifterna*

Lähde: RP 241/2020

sv *socialutgiftsmodellen*

Lähde: RP 241/2020

sv *analysmodell för socialutgifterna vanhentunut*

Lähde: VNK Sote-rahoitustermejä 2017

**

sosiaalinen kuntoutus

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)
Määritelmä: *sosiaalipalvelu*, jossa *sosiaalihuollon asiakkaalle* annetaan tehostettua tukea sosiaalisen toimintakyvyn vahvistamiseksi, syrjäytymisen torjumiseksi ja osallisuuden edistämiseksi

Lisätieto: Sosiaalista kuntoutusta annetaan *sosiaalityön* ja *sosiaaliohjauksen* keinoin. Sosiaaliseen kuntoutukseen kuuluu sosiaalisen toimintakyvyn ja kuntoutustarpeen selvittäminen, kuntoutusneuvonta ja -ohjaus sekä tarvittaessa kuntoutuspalvelujen yhteensovittaminen, valmennus arkipäivän toiminnoista suoriutumiseen ja elämänhallintaan, ryhmätoiminta ja tuki sosiaalisiin vuorovaikutussuhteisiin tai muut tarvittavat sosiaalista kuntoutumista edistävät toimenpiteet.

sv *social rehabilitering*

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

**

sosiaaliohjaus

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)
Määritelmä: *sosiaalipalvelu*, jossa arvioidaan sosiaalihuollon asiakkaan palvelutarpeita, ohjataan asiakas palveluihin, tuetaan häntä palvelujen käytössä ja elämänhallinnassa ja tehdään yhteistyötä eri tukimuotojen yhteensovittamiseksi

Katso myös: *palveluohjaus; asiakasohjaus*

sv *social handledning*

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

**

sosiaalipalvelu

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Määritelmä: *palvelu*, jonka tarkoituksena on edistää *asiakkaan* sosiaalista hyvinvointia, toimintakykyä ja osallisuutta sekä ehkäistä, vähentää ja poistaa sosiaalisia ongelmia

sosiaalihuollon palvelu *sallittava*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv socialservice

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: I första hand används termen socialservice.

sv socialvårdstjänst

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: Socialvårdstjänst förekommer vanligen i sammansättningen social- och hälsovårdstjänster.

sv sociala tjänster *sallittava*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv socialtjänst (2) *hylättävä*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: Termen socialtjänst bör inte användas i denna betydelse, eftersom den felaktigt kan uppfattas kollektivt som hela verksamheten (socialvården) eller som organisationen (jfr Socialtjänsten i Sverige).

**

sosiaalipalvelujen toteuttaja

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Katso myös: *sosiaali- ja terveysten palvelujen toteuttaja; palveluntoteuttaja; terveysten palvelujen toteuttaja*

sv givare av socialservice

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

sosiaalipalvelujen tuottaja

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Katso myös: *sosiaali- ja terveysten palvelujen tuottaja; palveluntuottaja; terveysten palvelujen tuottaja*

sv producent av socialservice

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

sosiaalipäivystys

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 36 §
Määritelmä: sosiaalipalvelu, jossa annetaan sosiaalihuollon asiakkaalle välitön apu kriisitilanteessa ja järjestetään hänen kiireellisesti tarvitsemansa muut sosiaalipalvelut

Selite: Sosiaalipäivystyksellä tarkoitetaan välttämättömien ja kiireellisten sosiaalipalvelujen ja muiden tukitoimien järjestämistä erilaisissa sosiaalisissa hätä- ja kriisitilanteissa kaikkina vuorokauden aikoina.

sv socialjour

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 36 §

**

sosiaaliturva

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)
Määritelmä: keinot, joilla yhteiskunta pyrkii takaamaan jäsenilleen ihmisarvoisen elämän edellyttämän toimeentulon ja huolenpidon

Lisätieto: Sosiaaliturvan avulla taataan kohtuullinen toimeentulo silloin, kun se on uhattuna työttömyyden, sairauden, työkyvyttömyyden ja vanhuuden aikana sekä lapsen syntymän ja huoltajan menetyksen takia. Yhteiskunnan on myös turvattava jokaiselle riittävät sosiaali- ja terveystalvet. Oikeudesta sosiaaliturvaan on määrätty Suomen perustuslaissa (731/1999). Sosiaaliturva koostuu *toimeentuloturvasta* sekä *sosiaali- ja terveydenhuollosta*.

sv social trygghet

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)
Lisätieto: Undvik helst "socialskydd" som används i äldre lagstiftning [Svenskt lagspråk i Finland, 2010]

**

sosiaalityö

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)
Määritelmä: *sosiaalipalvelu*, jossa otetaan kokonaisvastuu *sosiaalihuollon asiakkaan palvelutarpeiden arvioimisesta*, tarvittavien sosiaalipalvelujen ja tuen myöntämisestä, kokonaisuuden yhteensovittamisesta muiden toimijoiden tarjoaman tuen kanssa sekä ohjataan ja seurataan tuen ja palvelujen toteutumista ja vaikuttavuutta

Lisätieto: Sosiaalityötä ei saa hankkia ostopalveluna. [HE 241/2020]
Lisätieto: Sosiaalityöhön kuuluu muun muassa yksilöiden, perheiden tai yhteisöjen sosiaalisten ongelmien selvittämistä ja ratkaisujen etsimistä. Asiakastasolla sosiaalityö sisältää erilaisia sosiaalihuollon palveluprosesseja. Yleensä työskentely lähtee liikkeelle sosiaalihuollon asiakkaan kanssa yhdessä tehdystä palvelutarpeen arvioinnista ja sen pohjalta laaditusta asiakassuunnitelmasta. Tavoitteiden saavuttamiseksi sosiaalihuollon ammattihenkilö käyttää erilaisia menetelmiä.

sv socialt arbete

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

**

sote-100

Lähde: STM:n viestintäasiantuntija 2020
Selite: sote-100 tarkoittaa soten yhteydessä n. sataan lakiin vaadittavia lakimuutoksia

**

sote-johtoryhmä

Lähde: HE 241/2020

sote-uudistuksen johtoryhmä

Lähde: <https://soteuudistus.fi/sote-uudistuksen-johtoryhma> 27.7.2021
Selite: Sote-uudistukselle on asetettu johtoryhmä ja seurantaryhmä, sekä johtoryhmälle neljä jaostoa. Sote-uudistuksen johtoryhmä toimii myös tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus –ohjelman ohjausryhmänä. Sote-uudistuksen johtoryhmän tehtävänä on johtaa uudistuksen virkavalmistelua ja koordinoida valmistelutyötä. Johtoryhmän on valmistelun aikana kuultava kuntia, henkilöstöjärjestöjä ja muita sidosryhmiä.

sote-valmistelun johtoryhmä

Lähde: <https://soteuudistus.fi/sote-valmistelun-johtoryhman-alaiset-jaostot> 27.7.2021

sv ledningsgruppen för social- och hälsovårdsreformen

Lähde: RP 241/2020; <https://soteuudistus.fi/sv/ledningsgruppen-for-social-och-halsovardsreformen> 27.7.2021

**

sote-ministerityöryhmä

Lähde: <https://soteuudistus.fi/sote-ministerityoryhma> 27.7.2021
Selite: Sote-ministerityöryhmä ohjaa sote-rakennemuutoksen toteuttamista. Ministerityöryhmä käsittelee myös perhe- ja peruspalveluministerin toimialaan kuuluvia sosiaali- ja terveyspalvelujen rakennemuutokseen liittyviä hankkeita.

sv ministerarbetsgruppen för social- och hälsovård

Lähde: <https://soteuudistus.fi/sv/ministerarbetsgruppen-for-social-och-halsovard> 27.7.2021

**

sote-perusteinen osa

Lähde: Valtiovarainministeriö, 10.6.2020, https://vm.fi/artikkeli/-/asset_publisher/kuntien-henkilostomaara-puoliintuu-ja-tehtavat-vahenevat-sote-uudistuksen-myota

sv social- och hälsovårdsbaserad del

Lähde: Finansministeriet, 10.6.2020, https://vm.fi/sv/artikel/-/asset_publisher/kuntien-henkilostomaara-puoliintuu-ja-tehtavat-vahenevat-sote-uudistuksen-myota

**

sote-seurantaryhmä

Lähde: HE 241/2020

sote-uudistuksen seurantaryhmä

Lähde: Sote-uudistus, <https://soteuudistus.fi/sote-uudistuksen-seurantaryhma> 2.2.2021

sv uppföljningsgruppen för social- och hälsovårdsreformen

Lähde: RP 241/2020

**

sote-uudistus

Lähde: HE 241/2020

sv social- och hälsovårdsreformen

Lähde: RP 241/2020; STM, viestintäasiantuntija 5.6.2020

sv vårdreformen *hylättävä*

Lähde: VNK, kieliassiantuntijat 2020

**

sotilasavustuslaki

Lähde: Laki 781/1993, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1993/19930781>

sv militärunderstödslag

Lähde: Lag 781/1993, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1993/19930781>

**

sotilasvammalaki

Lähde: Laki 404/1948, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1948/19480404>

sv lag om skada, ådragen i militärtjänst

Lähde: Lag 404/1948, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1948/19480404>

**

strategiset linjaukset

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 13 §

sv strategiska riktlinjer

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 13 §

**

strategiset tavoitteet nelivuotiskaudeksi

Lähde: Hallituksen sote-info 15.6.2020, diasetti

sv strategiska mål för en fyraårsperiod

Lähde: VNK, kieliassiantuntija

**

suun terveydenhuolto

Lähde: Terveystieteiden tutkimuskeskus 1326/2010
Selite: suun ja hampaiden terveyttä ylläpitävä ja edistävä toiminta sekä suun ongelmien ja sairauksien hoitamiseksi järjestetyt palvelut
Lisätieto: Suun terveydenhuolto voi olla päivystysluonteista tai ennalta sovittua.
Katso myös: *perusterveydenhuolto*

suun terveydenhuollon palvelut

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv mun- och tandvård

Lähde: Hälso- och sjukvårdslag 1326/2010

sv mun- och tandvårdstjänster

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

synnytystoiminta

Lähde: HE 241/2020

sv förlossningsverksamhet

Lähde: RP 241/2020

**

syRJäisyyden lisäosa

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 5 §, 13 §

sv tilläggsdel för fjärrort

Lähde: Lag om statsandel för kommunal basservice 618/2021, 5 §, 13 §

**

syRJäisyys

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 5 §

sv fjärrort

Lähde: Lag om statsandel för kommunal basservice 618/2021, 5 §

**

sähköinen kokous

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 104 §
Selite: kokous, joka tapahtuu sähköisessä toimintaympäristössä

sv elektroniskt sammanträde

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 104 §

**

sähköinen päätöksentekomenettely

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 105 §
Selite: toimielimelle kuuluvista asioista päätetään sähköisesti ennen kokous

sv elektroniskt beslutsfattande

** Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 105 §

säteilylaki

Lähde: Laki 859/2018, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2018/20180859>
sv strålsäkerhetslag

Lähde: Lag 859/2018, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2018/20180859>
**

tahdonilmaisupalvelu

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä 784/2021, 3 §
Määritelmä: valtakunnallinen tietojärjestelmäpalvelu, jolla ylläpidetään informointi-, suostumus- ja kieltoasiakirjoja, muita terveyden ja sairaudenhoitoon ja sosiaalipalveluihin liittyviä tahdonilmauksia sekä muita sosiaali- ja terveysalan palveluihin ja asiakastietojen käsittelyyn liittyviä tahdonilmauksia

sv viljeyttringstjänst

Lähde: Lag om elektronisk behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården 784/2021, 3 §

**

takaus

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 17 §
Määritelmä: vakuus, joka koostuu sitoumuksesta ottaa vastuu jonkun toisen velasta

sv borgensförbindelse

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 17 §

**

takauskorvaus

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 20 §
Selite: Valtiokonttori maksaa valtion varoista lainanmyöntäjälle takauskorvauksen, kun *valtiantakauksen* kohteena oleva laina on erääntynyt ja eräännyttämistoimi on kohdistettu sekä velalliseen että takaajaan.

sv borgenersättning

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 20 §

**

takautumisoikeus

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 20 §
Selite: Valtiokonttorilla on oikeus periä lainansaajalta lainanmyöntäjälle maksettu *takauskorvaus* korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkoineen takaisin.

sv regressrätt

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 20 §

**

talkootyö

- Lähde: Puoluelaki 10/1969, 8 §
sv frivilligarbete
- Lähde: Partilag 10/1969, 8 §
**

taloudelliset ja toiminnalliset vaikutukset

- Lähde: Valtiovarainministeriö, 10.6.2020, <https://vm.fi/-/kuntien-henkilostomaara-puoliintuu-ja-tehtavat-vahenevat-sote-uudistuksen-myota>
- sv konsekvenser för ekonomin och verksamheten
- Lähde: VNK, kieliasiantuntijat 2020
sv ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenser
- Lähde: VNK, kieliasiantuntijat 2020
sv ekonomiska och verksamhetsrelaterade konsekvenser
- Lähde: VNK, kieliasiantuntijat 2020; Finansministeriet, 10.6.2020, <https://vm.fi/sv/-/kommunernas-personalstyrka-halveras-och-uppgifterna-minskar-i-och-med-social-och-halsovardsreformen>
**

talouden eriyttäminen

- Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla 615/2021, 19 §
- Selite: Helsingin kaupungin on eriytettävä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäminen kaupungin talousarviossa ja kirjanpidossa.

taloudellinen eriyttäminen

- Lähde: Maakuntalaki, 114 § (2015)
sv särredovisning
- Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland 615/2021, 19 §
**

talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut

- Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet
sv ekonomi- och personalförvaltningstjänster
- Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet
**

talousarvion toteutumisvertailu

- Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 116 §
sv tablå över budgetutfallet
- Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 116 §

**

taloussuunnitelma

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 115 §; Kuntasanasto (2013)
Määritelmä: suunnittelukaudeksi tehty asiakirja, joka sisältää suunnitelman talouden hoitamisesta

sv ekonomiplan

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 115 §; Kuntasanasto (2013)

**

tarkastaja

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 46 §
Lisätieto: Valvontaviranomainen voi tarkastaa hyvinvointialueen tässä laissa tarkoitettun toiminnan sekä toiminnassa käytettävät toimitilat.

sv inspektör

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 46 §

**

tarkastuslautakunta

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 125 §; Kuntasanasto (2013)
Määritelmä: lautakunta, joka valmistelee aluevaltuustolle hyvinvointialueen hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko aluevaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet

sv revisionsnämnd

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 125 §; Kuntasanasto (2013)

**

tarkastusoikeus

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 49 §

sv inspektionsrätt

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 49 §

**

tarkastusoikeus

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 128 §

sv granskningsrätt

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 128 §

**

tarkistusoikeus

Lähde: Arvonlisäverolaki 1501/1993, 121 e §
Selite: kiinteistönluovutuksissa luovuttajan oikeus tarkistaa kiinteistöinvestointia koskevan hankintaan sisältyvän veron vähennystä

sv rättighet att justera avdrag

Lähde: Mervärdesskattelag 1501/1993, 121 e §

**

tarkistusvelvollisuus

Lähde: Arvonlisäverolaki 1501/1993, 121 e §
Selite: kiinteistöluovutuksissa luovuttajan velvollisuus tarkistaa kiinteistöinvestointia koskevan hankintaan sisältyvän veron vähennystä

sv skyldighet att justera avdrag

Lähde: Mervärdesskattelag 1501/1993, 121 e §
**

tartuntatautien torjunta

Lähde: Tartuntatautilaki 1227/2016, 7 §

sv bekämpningen av smittsamma sjukdomar

Lähde: Lag om smittsamma sjukdomar 1227/2016, 7 §
**

tartuntatautilaki

Lähde: Laki 1227/2016, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2016/20161227>

sv lag om smittsamma sjukdomar

Lähde: Lag 1227/2016, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2016/20161227>
**

tarvetekijä

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 14 §

sv behovsfaktor

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 14 §
**

tasa-arvoinen kohtelu

Lähde: Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella 2007/449, 4 §

sv likvärdigt bemötande

Lähde: Lag om samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare i kommuner och välfärdsområden 2007/449, 4 §
**

tasapuolisuusvaatimus

Lähde: Puoluelaki 10/1969, 10 §

sv krav på opartiskhet

Lähde: Partilag 10/1969, 10 §
**

tasasuuruinen tuloveroprosenttien alentaminen

Lähde: VNK Sote-rahoitustermejä 2017

alentaa kuntien tuloveroprosentteja tasasuuruisesti

Lähde: Valtiovarainministeriö, 10.6.2020, <https://vm.fi/-/kuntien-henkilostomaara-puoliintuu-ja-tehtavat-vahenevat-sote-uudistuksen-myota>

sv lika stor sänkning av inkomstskattesatsen

Lähde: VNK Sote-rahoitustermejä 2017

sv sänka kommunernas inkomstskattersatser jämt

Lähde: Finansministeriet, 10.6.2020, <https://vm.fi/sv/-/kommunernas-personalstyrka-halveras-och-uppgifterna-minskar-i-och-med-social-och-halsovardsreformen>

**

tasauselementti

Lähde: Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö, 5.6.2020, <https://soteuudistus.fi/-/1271139/hallitus-linjasi-sote-uudistuksen-valmistelun-lahtokohtat>

sv utjämningselement

Lähde: Social- och hälsovårdsministeriet, 5.6.2020, <https://soteuudistus.fi/sv/-/1271139/hallitus-linjasi-sote-uudistuksen-valmistelun-lahtokohtat>

**

tasauslisä

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 26 §
Selite: kunnalle myönnettävä verotuloihin perustuva valtionosuuden lisäys

sv utjämningsstillägg

Lähde: Lag om statsandel för kommunal basservice 618/2021, 26 §

**

tasausmaksu

Lähde: Laki Kevasta 66/2016, 19 c §
Selite: Kunnat ja hyvinvointialueet maksavat tasausmaksua vuoden 2023 alusta alkaen, kun eläkemenoperusteinen maksu poistuu. Tasausmaksu jaetaan kuntien ja hyvinvointialueiden osuuksiin vuoden 2022 toteutuvien palkkasummien suhteessa.

sv utjämningsavgift

Lähde: Lag om Keva 66/2016, 19 c §

**

tasausraja

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 26 §
Selite: kaikkien kuntien yhteenlasketut laskennalliset verotulot jaettuna kuntien yhteenlasketulla asukasmäärällä

Lisätieto: Mikäli laskennallinen verotulo on pienempi kuin tasausraja, kunta saa *tasauslisää*. Tuolloin kunnan valtionosuutta lisätään 80 prosentin osuudella kunnan laskennallisen verotulon ja tasausrajan erotuksesta. Kunnan valtionosuuksiin tehdään puolestaan *tasausvähennys*, mikäli sen laskennalliset verotulot ovat suuremmat kuin tasausraja. [<https://vm.fi/-/verotuloihin-perustuva-valtionosuuden-tasaus-mita-tasataan-ja-miten-3.11.2021>]

sv utjämningsgräns

Lähde: Lag om statsandel för kommunal basservice 618/2021, 26 §

**

tasausvähennys

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 26 §
Selite: kunnan valtionosuuden vähennys, jos kunnan laskennallinen verotulo asukasta kohden ylittää tasausrajan

sv utjämningsavdrag

Lähde: Lag om statsandel för kommunal basservice 618/2021, 26 §
**

tehostettu palveluasuminen

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)
Määritelmä: *sosiaalipalvelu*, jossa *palvelunantaja* järjestää *sosiaalihuollon asiakkaalle* palveluasunnon ja sinne asiakkaan tarvitsemaa hoitoa ja huolenpitoa sekä asumiseen liittyviä palveluja asiakkaan ympärivuorokautiseen hoidon ja huolenpidon tarpeeseen
Lisätieto: Tehostettua palveluasumista on kutsuttu myös ympärivuorokautiseksi palveluasumiseksi. Kehitysvammaisille henkilöille annettavissa palveluissa tehostettua palveluasumista kutsutaan usein autetuksi asumiseksi.

Katso myös: *palveluasuminen*

sv serviceboende med heldygnsomsorg

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)
**

tehtäväala

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 8 §

sv uppgiftsområde

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 8 §
**

tehtäväkohtaiset painotukset

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 13 §

sv uppgiftsspecifika viktningar

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 13 §
**

tehtäväsiirto

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 8 §
Lisätieto: Hyvinvointialue voi sopimuksen perusteella hoitaa sellaisia kuntien tehtäviä, joita ei ole laissa erikseen säädetty kunnan tehtäväksi. Hyvinvointialue voi myös sopia tehtävänsä järjestämisvastuun siirtämisestä yhdelle tai useammalle kunnalle.

sv överföring av uppgifter

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 8 §
**

tekninen tallenne

Lähde: Laki kunnan ja hyvinvointialueen työehtosopimuksista 670/1970, 28 §

sv teknisk upptagning

Lähde: Lag om kommunernas och välfärdsområdenas arbetskollektivavtal 670/1970, 28 §

**

tekniset välineet

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 95 §

sv teknisk utrustning

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 95 §

**

tervehdyttää

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 122 §

sv sanera

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 122 §

**

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntija-arvio

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 30 §
Selite: arvio väestön hyvinvoinnin ja terveyden sekä sosiaali- ja terveydenhuollon tilasta

THL:n asiantuntija-arvio *lyhyempi muoto*

asiantuntija-arvio *Laajempi käsite*

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 30 §

sv Institutet för hälsa och välfärds expertbedömning

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 30 §

sv expertbedömning *Laajempi käsite*

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 30 §

**

terveyden-, vanhusten- ja sosiaalihuollon palvelutarvekertoimet

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 14 §
Katso myös: *sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarvekerroin (2015)*

palvelutarvekerroin *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 14 §

sv servicebehovskoefficienter för hälso- och sjukvården, äldreomsorgen och socialvården

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 14 §

sv servicebehovskoefficient *lyhyempi muoto*

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 14 §

**

terveydenhuollon ammattihenkilö

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

terveydenhuollon asiakas

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Määritelmä: henkilö, joka hakee tai saa *terveyspalveluja* tai jonka asiaa muuten käsitellään *terveydenhuollossa*

Katso myös: *asiakas; potilas; sosiaalihuollon asiakas*

sv kund inom hälso- och sjukvården

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: I och med social- och hälsovårdsreformen har termen kund börjat användas som överbegrepp när såväl klienter inom socialvården som kunder inom hälso- och sjukvården och patienter avses. På finska används termen *asiakas* inom både socialvården och hälso- och sjukvården. På svenska används termen *klient* när det enbart är fråga om socialvård. Tidigare har termen *klient* i vissa sammanhang använts som överbegrepp när både klienter inom socialvården och kunder inom hälso- och sjukvården avsetts.

sv hälso- och sjukvårdskund

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

terveydenhuollon päivystys

Lähde: Terveydenhuoltolaki 1326/2010, 50 a §; Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 36 §

sv hälso- och sjukvårdens jour

Lähde: Hälso- och sjukvårdslagen 1326/2010, 50 a §

sv jour inom hälso- och sjukvården

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 36 §

**

terveydenhuollon ympärivuorokautinen päivystys

Lähde: HE 241/2020

sv hälso- och sjukvårdsjour dygnet runt

Lähde: RP 241/2020

**

terveydenhuolto

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 2 §; TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Määritelmä: organisoitu toiminta, jonka tarkoituksena on tarjota yhteiskunnan jäsenille riittävät *terveyspalvelut* sekä edistää heidän *terveyttään ja hyvinvointiaan*

terveydenhoito *hylättävä*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: Terveysdenhoito tarkoittaa oikeasti ehkäiseviä terveyspalveluja, mutta usein sitä käytetään virheellisesti kun tarkoitetaan terveydenhuoltoa.

sv *hälso- och sjukvård*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: I den svenska termen nämns både hälsovård och sjukvård, eftersom hälsovård är ett snävare begrepp som motsvarar finskans terveydenhoito och omfattar främjande av ett gott hälsotillstånd och förebyggande av sjukdomar.

sv *hälsovård* *hylättävä*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: I den svenska termen nämns både hälsovård och sjukvård, eftersom hälsovård är ett snävare begrepp som motsvarar finskans terveydenhoito och omfattar främjande av ett gott hälsotillstånd och förebyggande av sjukdomar.

**

terveydenhuoltolaki

Lähde: Laki 1326/2010, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20101326>

sv *hälso- och sjukvårdslag*

Lähde: Lag 1326/2010, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2010/20101326>

**

terveydensuojelulaki

Lähde: Laki 763/1994, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1994/19940763>

sv *hälsoskyddslag*

Lähde: Lag 763/1994, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1994/19940763>

**

terveydentila

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv *hälsotillstånd*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

terveys ja hyvinvointi

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

hyvinvointi ja terveys

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

sv **hälsa och välbefinnande**

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv **hälsa och välfärd**

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

**

terveysneuvonta

Lähde: Terveydenhuoltolaki 1326/2010

Katso myös: *perusterveydenhuolto*

sv **hälsorådgivning**

Lähde: Hälso- och sjukvårdslag 1326/2010

**

terveyspalvelu

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Määritelmä: *terveydenhuollon ammattihenkilön tarjoama tai antama palvelu, jonka tarkoituksena on määrittää henkilön terveydentila ja palauttaa hänen terveytensä tai ylläpitää sitä*

Lisätieto: Terveyspalvelut kattavat myös *ennaltaehkäisevät palvelut* sekä *toimintakykyä* parantavat ja ylläpitävät toimet

Lisätieto: Julkisesti rahoitetut terveyspalvelut voidaan jakaa *perustason* ja *erityistason* terveyspalveluihin. Terveyspalvelut voivat kuulua *perusterveydenhuoltoon* tai *erikoissairaanhoidon*.

terveydenhuollon palvelu

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

terveydenhuoltopalvelu **sallittava**

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv **hälso- och sjukvårdstjänst** **suositettava**

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: Förleden hälso- och sjukvårds- används i motsvarigheterna till både terveyspalvelu och terveydenhuollon palvelu. I motsvarigheten till terveydenhuolto nämns både hälsovård och sjukvård, eftersom hälsovård är ett snävare begrepp som motsvarar finskans

terveydenhoito och omfattar främjande av ett gott hälsotillstånd och förebyggande av sjukdomar.

sv **hälso- och sjukvårdsservice**

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv **hälsovårdstjänst** *sallittava* *Suppeampi käsite*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: Förleden hälso- och sjukvårds- används i motsvarigheterna till bådeerveyspalvelu och terveydenhuollon palvelu. I motsvarigheten till terveydenhuolto nämns både hälsovård och sjukvård, eftersom hälsovård är ett snävare begrepp som motsvarar finskans terveydenhoito och omfattar främjande av ett gott hälsotillstånd och förebyggande av sjukdomar.

sv **hälsovårdsservice** *sallittava* *Suppeampi käsite*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv **hälsotjänst** *sallittava* *Laajempi käsite*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

terveyspalvelujen toteuttaja

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Katso myös: *sosiaali- jaerveyspalvelujen toteuttaja; palveluntoteuttaja; sosiaalipalvelujen toteuttaja*

sv **givare av hälso- och sjukvårdstjänster**

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

terveyspalvelujen tuottaja

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Katso myös: *sosiaali- jaerveyspalvelujen tuottaja; palveluntuottaja; sosiaalipalvelujen tuottaja*

sv **producent av hälso- och sjukvårdstjänster**

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

terveystarkastus

Lähde: Terveystarkastuslaki 1326/2010; Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

Määritelmä: tarkastus, jonka tavoitteena on henkilön terveydentilan tai työ- tai toimintakyvyn tutkiminen

Katso myös: *perusterveydenhuolto*
sv **hälsoundersökning**

Lähde: Hälso- och sjukvårdslag 1326/2010; Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

sv **hälsokontroll**

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

**

tiedonantotehtävä

Lähde: Laki ehdokkaan vaalirahoituksesta 273/2009, 9 §

sv **uppdrag att lämna information**

Lähde: Lag om kandidaters valfinansiering 273/2009, 9 §

**

tiedonantovelvollisuus

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 121 §; Laki verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta 624/2021, 18 §

Lisätieto: tytäryhteisön ja hyvinvointiyhteisön on annettava aluehallitukselle hyvinvointialuekonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen tarvittavat tiedot [121 §]

Lisätieto: viranomaisen on toimitettava Verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot kiinteistöistä jne. [18 §]

sv **informationsskyldighet**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 121 §

sv **skyldighet att lämna uppgifter**

Lähde: Lag om ändring och temporär ändring av lagen om beskattningsförfarande 624/2021, 18 §

**

Tiedonhallintapalvelu

Lähde: THL:n Kanta-sanasto, [https://sotesanastot.thl.fi/\(4.11.2021\)](https://sotesanastot.thl.fi/(4.11.2021)); laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä 784/2021, 3 §

Määritelmä: Kanta-palveluihin kuuluva tietojärjestelmäpalvelu, jonka avulla arkistoiduista potilastiedoista koostetaan potilaan hoidon kannalta keskeiset senhetkiset tiedot sekä säilytetään potilaan hoidossa syntyvät, ylläpidettävät asiakirjat

Lisätieto: Kirjoitetaan säädösteksteissä pienellä 'tiedonhallintapalvelu'.

sv **Informationshanteringstjänst**

Lähde: THL:n Kanta-sanasto, [https://sotesanastot.thl.fi/\(4.11.2021\)](https://sotesanastot.thl.fi/(4.11.2021)); lag om elektronisk behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården 784/2021, 3 §

Lisätieto: Kirjoitetaan säädösteksteissä pienellä 'informationshanteringstjänst'.

**

tiedottaminen

Lähde: Laki hyvinvointialueilla ja kunnissa toimitettavissa neuvoo-antavissa kansanäänestyksissä noudatettavasta menettelystä 656/1990, 7 §, 14 §

sv information

Lähde: Lag om förfarandet vid rådgivande folkomröstningar i välfärdsområden och kommuner 656/1990, 7 §

sv tillkännagivande

Lähde: Lag om förfarandet vid rådgivande folkomröstningar i välfärdsområden och kommuner 656/1990, 14 §

**

tietohallinto

Lähde: HE 241/2020

sv informationsförvaltning

Lähde: RP 241/2020

**

tietojen antaminen

Lähde: Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella 2007/449, 6 §

Lisätieto: Kunnan ja hyvinvointialueen tulee kerran vuodessa antaa henkilöstölle tiedot kunnan tai hyvinvointialueen työllisyystilanteesta, toiminnan ja talouden tilasta sekä niiden todennäköisestä kehityksestä.

sv lämnande av uppgifter

Lähde: Lag om samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare i kommuner och välfärdsområden 2007/449, 6 §

**

tietojensaantioikeus

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 88 §

sv rätt till upplysningar

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 88 §

sv rätt att få uppgifter

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 13 §

**

tietojärjestelmien yhteentoimivuus

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä 784/2021, 14 §, 36 §

sv informationssystemens interoperabilitet

Lähde: Lag om elektronisk behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården 784/2021, 14 §, 36 §

**

tietojärjestelmä

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä 784/2021, 3 §
Määritelmä: tietojenkäsittelylaitteista, ohjelmistoista ja muusta tietojenkäsittelystä koostuva kokonaisjärjestely, jota valmistajan suunnittelemien ominaisuuksien mukaisesti on tarkoitettu käytettäväksi *asiakastietojen* sähköiseen käsittelyyn, *asiakasasiakirjojen* tallentamiseen ja ylläpitoon tai valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin liittämiseen tai jolla *sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilö* voi hyödyntää *hyvinvointitietoja*

sv informationssystem

Lähde: Lag om elektronisk behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården 784/2021, 3 §

**

tietojärjestelmän käyttöympäristö

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä 784/2021, 27 §

sv informationssystemets driftsmiljö

Lähde: Lag om elektronisk behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården 784/2021, 27 §

**

tietojärjestelmän valmistaja

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä 784/2021, 3 §
Määritelmä: taho, joka on vastuussa sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmän suunnittelusta ja valmistuksesta

sv tillverkare av ett informationssystem

Lähde: Lag om elektronisk behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården 784/2021, 3 §

**

tietojärjestelmäpalvelun tuottaja

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä 784/2021, 3 §
Määritelmä: taho, joka tarjoaa tai toteuttaa *palvelunantajalle tietojärjestelmää*, jossa käsitellään *asiakas-* tai *hyvinvointitietoja*, ja joka vastaa *tietojärjestelmän valmistajana*, valmistajan lukuun tai yhden tai useamman valmistajan puolesta tietojärjestelmälle asetetuista vaatimuksista

sv producent av en informationssystemtjänst

Lähde: Lag om elektronisk behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården 784/2021, 3 §

**

tietosisältö

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä 784/2021, 4 §

sv datainnehåll

Lähde: Lag om elektronisk behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården 784/2021, 4 §

**

tietosuojalaki

Lähde: Laki 1050/2018, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2018/20181050>

sv dataskyddslag

Lähde: Lag 1050/2018, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2018/20181050>

**

tietoturvallisuuden arviointilaitos

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä 784/2021, 3 §

Määritelmä: sellainen yritys, yhteisö ja viranomainen, jonka Liikenne- ja viestintävirasto on hyväksynyt tietoturvallisuuden arviointilaitoksista annetun lain (1405/2011) perusteella suorittamaan tietoturvallisuuden arviointeja

sv bedömningsorgan för informationssäkerhet

Lähde: Lag om elektronisk behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården 784/2021, 3 §

**

tietoturvallisuus

Lähde: Kyberturvallisuuden sanasto (TSK 52, 2018)

Määritelmä: järjestelyt, joilla pyritään varmistamaan tiedon saatavuus, eheys ja luottamuksellisuus

Lisätieto: Tietoturvalta ja tietoturvallisuudella voidaan tarkoittaa myös oloja, joissa tietoturvariskit ovat hallinnassa.

tietoturva

Lähde: Kyberturvallisuuden sanasto (TSK 52, 2018)

sv informationssäkerhet

Lähde: Kyberturvallisuuden sanasto (TSK 52, 2018)

sv datasäkerhet *Suppeampi käsite*

Lähde: Kyberturvallisuuden sanasto (TSK 52, 2018)

Lisätieto: datamängder (tietoaineistoturvallisuudesta)

**

tilapäinen valiokunta

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 40 §

Selite: aluevaltuuston asettama valiokunta, joka valmistelee luottamushenkilöiden erottamista tai hyvinvointialuejohtajan irtisanomista koskevat asiat; tilapäinen valiokunta voidaan asettaa myös lausunnon antamista ja hallinnon tarkastamista varten

sv tillfälligt utskott

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 40 §

**

tilat

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 10 §

toimitilat

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 8 §

sv lokaler och utrymmen

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 10 §

sv lokaler

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 8 §

**

tilat ja laitteet

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 10 §

sv lokaler och utrustning

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 10 §

**

tilatietojärjestelmä

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 21 §

Selite: toimitila- ja kiinteistöhallinnon osaamiskeskuksen ylläpitämä järjestelmä

Lisätieto: Tilatietojärjestelmä sisältäisi tiedot hyvinvointialueen hallinnassa olevista toimitiloista. Järjestelmän avulla ylläpidettäisiin kiinteistökohtaisia tietoja esimerkiksi toimitilojen laajuudesta ja kuntoluokasta. [HE 241/2020]

hyvinvointialueiden yhteinen tilatietojärjestelmä *pitempi muoto*

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 21 §

sv lokaldatasystem

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 21 §

sv välfärdsområdenas gemensamma lokaldatasystem *pitempi muoto*

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 21 §

**

tilittää

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 87 §

sv redovisa

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 87 §

**

tilivelvollinen

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 22 §

sv redovisningsskyldig

** Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 22 §

toimeentulotuki

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)
Määritelmä: viimesijainen etuus, jolla turvataan henkilön ja hänen perheensä toimeentulo silloin, kun näiden tulot tai varallisuus on katsottu riittämättömiksi välttämättömään toimeentuloon
Lisätieto: Toimeentulotuki muodostuu perustoimeentulotuesta, täydentävästä toimeentulotuesta ja ehkäisevästä toimeentulotuesta. Kela vastaa perustoimeentulotuesta. Täydentävästä ja ehkäisevästä toimeentulotuesta vastaa kunnan sosiaalitoimi.

sv utkomststöd

** Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

toimeentuloturva

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)
Määritelmä: *sosiaaliturvan* osa, jonka tarkoituksena on taata henkilölle riittävä toimeentulo
Selite: Toimeentuloturvaetuudet voidaan jakaa kahteen ryhmään: toiset perustuvat työskentelyyn ja toiset Suomessa asumiseen. Työnteko oikeuttaa etuuksiin, joiden taso määräytyy ansioiden mukaan (esim. työeläkkeet ja ansiosidonnainen työttömyysturva). Suomessa asumiseen perustuvia etuuksia ovat puolestaan kansaneläke ja takuueläke sekä vähimmäismääräiset sairauspäivärahat, vanhempainpäivärahat ja työttömyysetuudet. Toimeentuloturvaa täydentävät lisäksi eri syistä maksettavat tuet ja avustukset. Kunnalta haettava toimeentulotuki on viimesijainen, tilapäiseksi tarkoitettu turva.

sv utkomstskydd

** Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

toimikausi

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 23 §; Laki sosiaali- ja terveydenhuolto- ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021, 10 §

sv mandattid

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 22 §

sv mandatperiod

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 10 §

**

toimikunta

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 35 §

Selite: Hyvinvointialueen toimielin, joka hoitaa yleensä projektiluonteisia tai tilapäisiä tehtäviä. Toimikunnan voi asettaa aluehallitus. Lautakunta voi asettaa toimikunnan vain aluevaltuuston päätöksellä.

sv **kommitté**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 35 §
Lisätieto: Används i kommunala sammanhang, när det är fråga om ett organ som sköter ärenden av projektnatur eller av tillfällig karaktär. [Svenskt lagspråk i Finland (2018)]

**

toiminnanharjoittaja

Lähde: Svenskt lagspråk i Finland (2018)

toiminnan harjoittaja

Lähde: Arvonlisäverolaki 1501/1993, 130 a §

sv **verksamhetsutövare**

Lähde: Svenskt lagspråk i Finland (2018)

sv **verksamhetsidkare** *hylättävä*

Lähde: Svenskt lagspråk i Finland (2018); mervärdesskattelag 1501/1993, 130 a §

**

toiminta-alue

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv **verksamhetsområde**

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

toimintakelpoisuus

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 14 §

sv **handlingsbehörighet**

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 14 §

**

toimintakyky

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv **funktionsförmåga**

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

toimintayksikkö

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 38 §; Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitukseen liittyvä sanasto, <http://alueuudistus.fi/rahoitussanasto> (2015)

Selite: Toimintayksikkö on julkisen tai yksityisen palveluntuottajan ylläpitämä toiminnallinen kokonaisuus, jossa tuotetaan sosiaali- ja terveyspalveluja siten, että palvelut toteutetaan palveluntuottajan käyttämissä tiloissa tai viemällä palvelut asiakkaan kotiin.

sv **verksamhetsenhet**

Lähde: Lag om statsandel för kommunal basservice 618/2021, 38 §

**

toimitila- ja kiinteistöhallinnon osaamiskeskus

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 21 §

Selite: Toimitila- ja kiinteistöhallinnon osaamiskeskus on hyvinvointialueiden yhteisesti omistama osakeyhtiö, jossa valtio voi olla osakkaana. Osaamiskeskuksen tehtävänä on ylläpitää hyvinvointialueiden yhteistä tilatietojärjestelmää ja siihen liittyviä palveluja sekä antaa vuosittain hyvinvointialueille ja valtioneuvostolle selvitys hyvinvointialueiden tekemistä toimitiloja koskevista investointipäätöksistä ja niiden vaikutuksista hyvinvointialuelouteen.

osaamiskeskus *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 21 §

valtakunnallinen toimitila- ja kiinteistöhallinnon osaamiskeskus *pitempi muoto*

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 21 §

sv **kompetenscentret för lokal- och fastighetsförvaltning**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 21 §

sv **kompetenscentret** *lyhyempi muoto*

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 21 §

sv **det nationella kompetenscentret för lokal- och fastighetsförvaltning** *pitempi muoto*

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 21 §

**

toimitila- ja kiinteistöpalvelut

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv **lokal- och fastighetsjänster**

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

toimituskirja

Lähde: Kielilaki 423/2003, 20 §

Selite: haastehakemus, tuomio, päätös, pöytäkirja tai muu asiakirja

sv **expedition**

** Lähde: Språklag 423/2003, 20 §

toimitusmenettely

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 96 §
sv **förrättningsförfarande**

** Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 96 §

toimivallan siirtäminen

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 96 §
Lisätieto: Aluevaltuusto voi hallintosäännössä siirtää toimivaltaansa hyvinvointialueen muille toimielimille, luottamushenkilöille ja viranhaltijoille.

sv **delegering**

** Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 96 §

toteutuneet kustannukset

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 10 §
sv **faktiska kostnader**

** Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 10 §

tukipalvelu

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Määritelmä: toisen palvelun tuottamista tukeva tai ensisijaisena tarjottavaa palvelua täydentävä *palvelu*

Lisätieto: Terveydenhuollossa tukipalveluja ovat esimerkiksi *laboratorio- ja kuvantamispalvelut*. Sosiaalihuollossa tukipalveluja ovat esimerkiksi *kotipalveluun* kuuluvat *vaatehuolto, siivous ja ateriapalvelu*. Tukipalvelu-termiä käytetään myös sellaisista hallinnollisista palveluista, jotka eivät liity suoraan asiakkaalle annettavaan palveluun. Näitä ovat esimerkiksi *talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut sekä toimitila- ja kiinteistöpalvelut*.

sv **stödjtjänst**

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv **stödservice**

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Lisätieto: Termen *service* är ofta ett bredare begrepp än termen *tjänst* och uppfattas som ett kollektivt ord för tjänster.

Lisätieto: Termen *stödservice* används ofta i samband med *hemservice*

**

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelma

Lähde: Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus 2020–2022, Ohjelma ja hankeopas, <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162004>

sv **programmet Framtidens social- och hälsocentral**

Lähde: Framtidens social- och hälsocentral 2020–2022. Program och projekthandbok, <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162021>

**

tulojen tasausjärjestelmä

Lähde: Faktalehti, 5.6.2020, https://soteuudistus.fi/documents/1271139/22728740/SOTE-factsheet_FI_009.pdf/

sv **system för utjämning av inkomsterna**

Lähde: Faktablad, 5.6.2020, https://soteuudistus.fi/documents/1271139/20825107/Faktalehti_+Statsminister+Marins+regering+faststallde+utgangspunkterna+för+social+och+hälsovårdsreformen/

**

tulohankinta

Lähde: Tuloverolaki 1535/1992, 31 §

sv **inkomstförvärv**

Lähde: Inkomstskattelag 1535/1992, 31 §

**

tulorahoitus

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 13 §; <https://www.kielitoimistonsanakirja.fi/#/tulorahoitus> 27.8.2021

Määritelmä: toiminnan rahoitus kertyvillä tuloilla

sv **intern finansiering**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 13 §

**

tulosidonnainen asiakasmaksu

Lähde: Faktalehti, 5.6.2020, https://soteuudistus.fi/documents/1271139/22728740/SOTE-factsheet_FI_009.pdf/

tulosidonnainen maksu

Lähde: Sosiaali- ja terveysministeriö, <https://stm.fi/sotehuollon-asiakasmaksut> 27.8.2021

Selite: asiakasmaksu, joka määräytyy tulojen ja perhesuhteiden mukaan

sv **inkomstrelaterade kundavgifter**

Lähde: VNK, kieli-asiatuntijat

Lisätieto: I den gällande lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) heter asiakasmaksu klientavgift, för i den lagen används ordet "klient" för både patienter och klienter.

sv **inkomstrelaterade klientavgifter**

Lähde: Faktablad, 5.6.2020,
https://soteuudistus.fi/documents/1271139/20825107/Faktalehti_+Statsminister+Marins+regering+faststallde+utgangspunkterna+för+social+och+hälsovårdsreformen/

sv inkomstbunden avgift

Lähde: Social- och hälsovårdsministeriet, <https://stm.fi/sv/klientavgifter>
27.8.2021

**

tuloveroasteikko

Lähde: Laki vuoden 2023 tuloveroasteikosta 620/2021

sv inkomstskatteskala

Lähde: Lag om inkomstskatteskalan för 2023 620/2021

**

tuloverolaki

Lähde: Laki 1535/1992, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19921535>

sv inkomstskattelag

Lähde: Lag 1535/1992, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1992/19921535>

**

tunnustuspalkinto

Lähde: Tuloverolaki 1535/1992, 82 §
Selite: tieteellisen, taiteellisen tai yleishyödyllisen toiminnan tunnustukseksi saatu palkinto

sv hederspris

Lähde: Inkomstskattelag, 82 §

**

tuottaa palveluja

Lähde: VNK, kieli-asiatuntijat 2021
Katso myös: *palveluntuottaja, palvelutuotanto*

sv producera tjänster

Lähde: VNK, kieli-asiatuntijat 2021

**

tuottavuus

Lähde: Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitukseen liittyvä sanasto,
<http://alueuudistus.fi/rahoitussanasto> (2015)
Selite: Tuotettujen palveluiden määrän suhde tuotantopanoksiin. Tuottavuus mittaa sitä, kuinka paljon panoksilla saadaan tuotosta.
Lisätieto: Palvelutuotannon panoksia ovat henkilökunnan tekemä työ, rakennukset ja laitteet sekä kulutustavarat kuten lääkkeet. Sosiaali- ja terveydenhuollossa tuotokset ja panokset ovat hyvinmonimuotoisia. Samankin palvelun lopputuotos voidaan määritellä eritavoilla. Perinteisesti tuotoksia on määritely muun muassa asiakaskäynteinä, asumis- tai hoitopäivinä tai kustannuspainotettuina hoitotapoina. Ne

voidaan määritellä esimerkiksi myös palveluilla saavutettuina elinvuosina.

sv produktivitet

Lähde: Ordlista med anknytning til ifinansieringen av social- och hälsovården, <http://alueuudistus.fi/sv/ordlista-med-anknytning-till-finansieringen> (2015)

**

tupakkalaki

Lähde: Laki 549/2016, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2016/20160549>

sv tobakslag

Lähde: Lag 549/2016, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2016/20160549>

**

tutkimuksen painoalueet

Lähde: HE 241/2020

tutkimustoiminnan painoalueet

Lähde: HE 241/2020

sv forskningens insatsområden

Lähde: RP 241/2020

sv insatsområden

Lähde: RP 241/2020

**

työ- ja toimintakyky

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv arbets- och funktionsförmåga

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

työansioihin perustuva eläkemaksu

Lähde: Laki Kevasta 66/2016, 19 a §

sv arbetsinkomstbaserad pensionsavgift

Lähde: Lag om Keva 66/2016, 19 a §

**

työkykykoordinaattori

Lähde: STM (2013) Toimintakonsepti osatyökyisten työllistymiseksi. Osatyökykyiset työssä, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-3625-6>

Selite: Työnantaja tai työ- ja elinkeinotoimisto (TE-toimisto) nimeää osatyökykyisen tueksi työkykykoordinaattorin. Koordinaattori suunnittelee ja räätälöi yhdessä osatyökykyisen kanssa eri keinoista juuri hänelle sopivan kokonaisuuden, jonka avulla hän pääsee mukaan työelämään tai pystyy jatkamaan työelämässä.

sv samordnare för arbetsförmågan

Lähde: STM (2016) Verksamhetskonceptet Partiellt arbetsföra med i arbetslivet - en studie om genomförandet och fördelarna i olika verksamhetsmiljöer, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-3807-6>.

**

työkyvyttömyyseläkekorvausmeno

Lähde: Laki Kevasta 66/2016, 19 b §
Katso myös: *kuntoutusrahakorvausmeno*

sv utgift för invalidpensionsersättningar

Lähde: Lag om Keva 66/2016, 19 b §

**

työkyvyttömyyseläkemaksu

Lähde: Laki Kevasta 66/2016, 19 b §

sv invalidpensionsavgift

Lähde: Lag om Keva 66/2016, 19 b §

**

työmarkkinakelpoisuus

Lähde: Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella 2007/449, 4 a §

sv arbetsmarknadskompetens

Lähde: Lag om samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare i kommuner och välfärdsområden 2007/449, 4 a §

**

työmarkkinatutkimus

Lähde: Laki kuntien ja hyvinvointialueiden työnantajaedunvalvonnan järjestämisestä 630/2021, 3 §

sv arbetsmarknadsforskning

Lähde: Lag om anordnande av intressebevakning för kommunerna och välfärdsområdena som arbetsgivare 630/2021, 3 §

**

työnantajaedunvalvonta

Lähde: Laki kuntien ja hyvinvointialueiden työnantajaedunvalvonnan järjestämisestä 630/2021, 2 §

sv intressebevakning för arbetsgivare

Lähde: Lag om anordnande av intressebevakning för kommunerna och välfärdsområdena som arbetsgivare 630/2021, 2 §

**

työnjako

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 33 §; Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 24 §

sv arbetsfördelning

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 33 §; Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 24 §
Esimerkki: 33 §: avtalet om samarbetet och arbetsfördelningen mellan tvåspråkiga välfärdsområden
Esimerkki: 24 §: arbetsfördelningen mellan välfärdsområdena och samarbetet med andra välfärdsområden

**

työnseisaus

Lähde: Laki kunnan ja hyvinvointialueen virkaehtosopimuksista 669/1970, 8 §; Työmarkkinasanasto (2005)
Määritelmä: työtaistelutoimenpide, jossa palvelussuhteeseen kuuluvien tehtävien hoitaminen keskeytyy
Katso myös: *työtaistelutoimi; työnsulku*

sv **arbetsinställelse**

Lähde: Lag om kommunernas och välfärdsområdenas tjänstekollektivavtal 669/1970, 8 §; Työmarkkinasanasto (2005)

**

työnsulku *FIN-säädöksissä*

Lähde: Laki kunnan ja hyvinvointialueen virkaehtosopimuksista 669/1970, 8 §; Työmarkkinasanasto (2005)
Määritelmä: työtaistelutoimenpide, jossa työnantaja estää palkansaajia hoitamasta palvelussuhteeseen kuuluvia tehtäviä
Katso myös: *työtaistelutoimi; työnseisaus*

työsulku

Lähde: Työmarkkinasanasto (2005)

sv **lockout**

Lähde: Lag om kommunernas och välfärdsområdenas tjänstekollektivavtal 669/1970, 8 §; Työmarkkinasanasto (2005)

**

työntekijän eläkelaki

Lähde: Laki 395/2006, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060395>

sv **lag om pension för arbetstagare**

Lähde: Lag 395/2006, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2006/20060395>

**

työpaikkaomavaraisuus

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 4 §
Selite: Työpaikkaomavaraisuus ilmaisee alueella työssäkäyvien ja alueella asuvan työllisen työvoiman määrän välisen suhteen. Jos työpaikkaomavaraisuus on yli 100 %, on alueen työpaikkojen lukumäärä suurempi kuin alueella asuvan työllisen työvoiman lukumäärä. Jos taas työpaikkaomavaraisuus on alle 100 %, on tilanne päinvastainen.

sv **självförsörjningsgrad i fråga om arbetsplatser**

Lähde: Lag om statsandel för kommunal basservice 618/2021, 4 §

**

työsopimuslaki

Lähde: Laki 55/2001, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2001/20010055>
sv **arbetsavtalslag**

Lähde: Lag 55/2001, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2001/20010055>

**

työsuhdemuoto

Lähde: Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella 2007/449, 4 a §

sv **anställningsform**

Lähde: Lag om samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare i kommuner och välfärdsområden 2007/449, 4 a §

**

työtaistelutoimenpide

Lähde: Laki kunnan ja hyvinvointialueen virkaehtosopimuksista 669/1970, 13 §; Työmarkkinasanasto (2005)

Määritelmä: joukkoluonteinen, tehokkaaksi tarkoitettu painostustoimenpide, joka liittyy palvelussuhteeseen

työtaistelutoimi

Lähde: Työmarkkinasanasto (2005)

työtaistelu

Lähde: <https://www.jhl.fi/toiminta/jarjestotoiminta/yhdistykset/lakkosanasto/9.9.2021>

sv **stridsåtgärd**

Lähde: Lag om kommunernas och välfärdsområdenas tjänstekollektivavtal 669/1970, 13 §; Svenskt lagspråk i Finland (SLAF) 2017; Työmarkkinasanasto (2005)

sv **konfliktåtgärd**

Lähde: Svenskt lagspråk i Finland (SLAF) 2017; Työmarkkinasanasto (2005)
Lisätieto: Främst om strejk och lockout.

**

työtaturma- ja ammattitautilaki

Lähde: Laki 459/2015, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150459>
sv **lag om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar**

Lähde: Lag 459/2015, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2015/20150459>

**

työterveyshuolto

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

Määritelmä: *terveydenhuolto*, jolla edistetään työhön liittyvien sairauksien ja tapaturmien ehkäisyä, työn ja työympäristön terveellisyyttä ja

turvallisuutta, työyhteisön toimintaa sekä työntekijöiden terveyttä ja työ- ja toimintakykyä

sv företagshälsovård

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

**

työterveyshuoltolaki

Lähde: Laki 1383/2001, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2001/20011383>

sv lag om företagshälsovård

Lähde: Lag 1383/2001, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2001/20011383>

**

työttömyysturvalaki

Lähde: Laki 1290/2002, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2002/20021290>

sv lag om utkomstskydd för arbetslösa

Lähde: Lag 1290/2002, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2002/20021290>

**

työtulovakuutus

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

Määritelmä: *sairausvakuutuksen* osa, joka korvaa sairauden, kuntoutuksen, raskauden, synnytyksen ja lapsen hoidon aiheuttamaa ansionmenetystä ja työterveyshuollosta aiheutuneita kustannuksia

Katso myös: *sairausvakuutus, sairaanhoitovakuutus*

sv arbetsinkomstförsäkring

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

**

työturvallisuuslaki

Lähde: Laki 738/2002, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2002/20020738>

sv arbetarskyddslag

Lähde: Lag 738/2002, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2002/20020738>

**

työyhteisö

Lähde: Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella 2007/449, 4 §; Työsuojelusanasto (TSK 35, 2006/2008)

Määritelmä: yhdessä työskentelevä ryhmä, jonka toiminnalla on yhteiset tavoitteet ja jolla on käytettävissään aineelliset voimavarat ja taidot tavoitteiden saavuttamiseksi

sv arbetskollektiv

Lähde: Lag om samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare i kommuner och välfärdsområden 2007/449, 4 §

sv arbetsgemenskap

Lähde: Työsuojelusanasto (TSK 35, 2006/2008)

**

täytetäkaus

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 17 §
Määritelmä: takaus, jossa takaaja vastaa velasta vain siltä osin kuin ensisijainen esinevakuus ei kata sitä

sv fyllnadsborgen

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 17 §

**

uhkasakkolaki

Lähde: Laki 1113/1990, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1990/19901113>

sv viteslag

Lähde: Lag 1113/1990, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1990/19901113>

**

ulkoistamissuunnitelma

Lähde: Faktalehti, 5.6.2020,
https://soteuudistus.fi/documents/1271139/22728740/SOTE-factsheet_FI_009.pdf/

sv utlägningsplan

Lähde: Faktablad, 5.6.2020,
https://soteuudistus.fi/documents/1271139/20825107/Faktalehti_+Statsminister+Marins+regering+faststallde+utgangspunkterna+för+social+och+hälsovårdsreformen/

**

ulkoistussopimus

Lähde: HE 241/2020

sv avtal om utläggning

Lähde: RP 241/2020

**

ulkomaalaislaki

Lähde: Laki 301/2004, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2004/20040301>

sv utlänningslag

Lähde: Lag 301/2004, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2004/20040301>

**

ulkomaantyöskentely

Lähde: Tuloverolaki 1535/1992, 77 §
Selite: Ulkomailla tehdystä työstä saatu palkka (*ulkomaantyötulo*) ei ole veronalaista tuloa, jos verovelvollisen oleskelu ulkomailla johtuu tästä työstä ja kestää yhtäjaksoisesti vähintään kuusi kuukautta (ulkomaantyöskentely).

sv utlandstjänstgöring

Lähde: Inkomstskattelag 1535/1992, 77 §

**

ulkomaantyötulo

Lähde: Tuloverolaki 1535/1992, 77 §

Selite: Ulkomailla tehdystä työstä saatu palkka (ulkomaantyötulo) ei ole veronalaista tuloa, jos verovelvollisen oleskelu ulkomailla johtuu tästä työstä ja kestää yhtäjaksoisesti vähintään kuusi kuukautta (*ulkomaantyöskentely*).

sv utlandsarbetsinkomst

Lähde: Inkomstskattelag 1535/1992, 77 §

**

ulosottokaari

Lähde: Laki 705/2007, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070705>

sv utsökningsbalk

Lähde: Lag 705/2007, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2007/20070705>

**

usean alan erityisosaaminen

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla 615/2021, 5 §; terveydenhuoltolaki 1326/2010, 45 §

Lisätieto: Osa sellaisista tutkimuksista, toimenpiteistä ja hoidoista, jotka harvoin esiintyvinä tai vaativina edellyttävät toistettavuutta tai usean alan erityisosaamista riittävän taidon ja osaamisen saavuttamiseksi ja sen ylläpitämiseksi tai merkittäviä investointeja laitteistoihin ja välineisiin terveydenhuollon laadun ja potilasturvallisuuden, vaikuttavuuden, tuottavuuden ja tehokkuuden takaamiseksi, kootaan suurempiin yksiköihin. [L 1326/2010, 45 §]

sv specialkompetens inom flera områden

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland 612/2021, 5 §; hälso- och sjukvårdslag 1326/2010, 45 §

Lisätieto: En del av de undersökningar, åtgärder och behandlingar som är sällan förekommande eller krävande och därför ska kunna upprepas, eller som kräver specialkompetens inom flera områden för att förvärva och upprätthålla den kunskap och kompetens som krävs eller betydande investeringar i fråga om anordningar och utrustning för att säkerställa kvaliteten, patientsäkerheten, genomslaget, produktiviteten och effektiviteten inom hälso- och sjukvården ska sammanslås till de större enheterna. [L 1326/2020, 45 §]

**

Uudenmaan erillisratkaisu

Lähde: HE 241/2020

sv sÄrlösningen för Nyland

Lähde: RP 241/2020

**

Uudenmaan hyvinvointialueet

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021 1 §; Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä Uudellamaalla 615/2021, 2 §

sv Nylands välfärdsområden

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 1 §; Lag om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland 615/2021, 2 §

**

Uudenmaan maakunta

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021, 6 §

sv landskapet Nyland

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 6 §

**

uudisrakentaminen

Lähde: Arvonlisäverolaki 1501/1993, 33 §; Rakennetun ympäristön sanasto (2020)

Määritelmä: rakentaminen, joka tuottaa uutta tilaa, uuden rakennelman tai uuden rakennuksen

sv nybygge

Lähde: Mervärdesskattelag 1501/1993, 33 §

sv nybyggande

Lähde: Rakennetun ympäristön sanasto (2020)

sv nybyggnad

Lähde: Rakennetun ympäristön sanasto (2020)

**

Uusimaa

Uudenmaan alue

Lähde: HE 241/2020

sv Nyland

Lähde: RP 241/2020

**

uusittavat vaalit

Lähde: Vaalilaki 714/1998, 106 §
Katso myös: *määrätä vaalit uusittavaksi*

sv nyval

Lähde: Vallag 714/1998, 106 §
**

vaaliasiamies

Lähde: Vaalilaki 714/1998, 44 §
sv valombud

Lähde: Vallag 714/1998, 44 §
**

vaalikelpoisuus

Lähde: Vaalilaki 714/1998, 3 §
sv valbarhet

Lähde: Vallag 714/1998, 3 §
**

vaalilaki

Lähde: Laki 714/1998, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980714>
sv vallag

Lähde: Lag 714/1998, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1998/19980714>
**

vaalilautakunta

Lähde: Vaalilaki 714/1998, 15 §
Katso myös: *aluevaalilautakunta*
sv valnämnd

Lähde: Vallag 714/1998, 15 §
**

vaalipiirilautakunta

Lähde: Vaalilaki 714/1998, 31 §
sv valkretsämnd

Lähde: Vallag 714/1998, 31 §
**

vaalitoimikunta

Lähde: Vaalilaki 714/1998, 15 §
sv valbestyrelse

Lähde: Vallag 714/1998, 15 §
**

vaalitoimitsija

Lähde: Vaalilaki 714/1998, 17 §
sv valförrättare

Lähde: Vallag 714/1998, 17 §
**

vaaliviranomainen

Lähde: Vaalilaki 714/1998, 9 a §
sv valmyndighet

Lähde: Vallag 714/1998, 9 a §
**

vaatehuolto

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

vaatehuoltopalvelu

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)
sv klädvård

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet
**

vaativa erikoissairaanhoito

Lähde: HE 241/2020

vaativan erikoissairanhoidon toiminnot

Lähde: Valtiovarainministeriö, 10.6.2020, https://vm.fi/artikkeli/-/asset_publisher/kuntien-henkilostomaara-puoliintuu-ja-tehtavat-vahenevat-sote-uudistuksen-myota (10.6.2020); HE 241/2020

sv krävande specialiserad sjukvård

Lähde: Finansministeriet, 10.6.2020, <https://vm.fi/sv/-/kommunernas-personalstyrka-halveras-och-uppgifterna-minskar-i-och-med-social-och-halsovardsreformen>

Lisätieto: De svenska termalternativen motsvarar helt enkelt ”vaativa erikoissairaanhoito”. Man behöver inte nödvändigtvis något specifikt ord för ”toiminto” på svenska, men det kan säkert variera från fall till fall.
**

vahingonkorvauslaki

Lähde: Laki 412/1974, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1974/19740412>
sv skadeståndslag

Lähde: Lag 412/1974, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1974/19740412>
**

vaikuttamistoimielin

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 32 §
Selite: aluehallitus asettaa vaikuttamistoimielimet eri väestöryhmien vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi
Lisätieto: *nuorisovaltuusto* tai vastaava *nuorten vaikuttajaryhmä*; *vanhusneuvosto*; *vammaisneuvosto*

hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimet *pitempi muoto*

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 32 §
sv påverkansorgan

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 32 §

sv välfärdsområdets påverkansorgan *pitempi muoto*

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 32 §

**

vajaavaltainen

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 76 §; Lainsäädäntösanasto (2017)
Määritelmä: Alaikäinen tai sellainen täysi-ikäinen henkilö, jonka tuomioistuin on henkilön fyysisen tai psyykkisen terveydentilan vuoksi todennut kykenemättömäksi huolehtimaan itsestään tai omaisuudestaan.

sv *omyndig*

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 76 §

**

vakuutettu

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

Määritelmä: henkilö, jolla on sosiaaliturvalainsäädäntöön perustuva oikeus etuuteen

sv *försäkrad*

Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 6. laitos (TSK 55, 2021)

**

vakuutus

Lähde: Vaalilaki 714/1998, 143 e §

sv *försäkran*

Lähde: Vallag 714/1998, 143 e §

**

valiokunnan jäsen

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 40 §
Lisätieto: hyvinvointialueen *tilapäisen valiokunnan* jäsen

sv *utskottets ledamot*

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 40 §

**

valitsijayhdistys

Lähde: Vaalilaki 714/1998, 143 e §

sv *valmansförening*

Lähde: Vallag 714/1998, 143 e §

**

valittaja

Lähde: Vaalilaki 714/1998, 104 §

sv *ändringssökande*

Lähde: Vallag 714/1998, 104 §

**

valmiuslaki

Lähde: Laki 1552/2011, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20111552>
sv beredskapslag

Lähde: Lag 1552/2011, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2011/20111552>

**

valmiussuunnitelma *suositettava*

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 50 §;
Kokonaisturvallisuuden sanasto (TSK 50, 2017)

Määritelmä: valmiussuunnittelun tuloksena syntyvä suunnitelma

Lisätieto: Hyvinvointialueen on varauduttava ennakkoon tehtävillä valmiussuunnitelmilla sekä muilla toimenpiteillä yhteistyössä alueensa kuntien ja sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueensa hyvinvointialueiden kanssa häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin. [L 612/2021]

varautumissuunnitelma *sallittava*

Lähde: Kokonaisturvallisuuden sanasto (TSK 50, 2017)
sv beredskapsplan

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 50 §;
Kokonaisturvallisuuden sanasto (TSK 50, 2017)

**

valtakunnallinen ehdokasrekisteri

Lähde: Vaalilaki 714/1998, 43 §

Selite: Oikeusministeriö perustaa rekisterin, johon otetaan kaikki koko maassa asianomaisissa vaaleissa ehdokaslistojen yhdistelmiin tai presidentinvaalin ehdokasluetteloon otetut ehdokkaat.

sv riksomfattande kandidatregister

Lähde: Vallag 714/1998, 43 §

**

valtakunnallinen perhekeskustoimintamalli

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Selite: Toimintamallin mukaisesti *perhekeskuksessa* sovitetaan yhteen lapsiperheiden sosiaali- ja terveyspalvelut, sivistyspalvelut, kuntien toimet hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi sekä järjestöjen ja seurakuntien toiminta perheitä hyödyttäväksi toimivaksi kokonaisuudeksi. Käytännön toiminta suunnitellaan alueellisesti ja paikallisesti yhdessä kuntien muiden palvelujen sekä järjestöjen ja seurakuntien kanssa.

perhekeskustoimintamalli *lyhyempi muoto*

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

sv riksomfattande familjecentermodell

Lähde: TSK, STM (2021) Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

**

valtakunnalliset ja finanssipoliittiset strategiset tavoitteet

Lähde: Faktalehti, 5.6.2020,
https://soteuudistus.fi/documents/1271139/22728740/SOTE-factsheet_FI_009.pdf/

sv riksomfattande och finanspolitiska strategiska mål

Lähde: Faktablad, 5.6.2020,
https://soteuudistus.fi/documents/1271139/20825107/Faktalehti_+Statsminister+Marins+regering+faststallde+utgangspunkterna+för+social+och+hälsovårdsreformen/

**

valtakunnalliset tavoitteet pelastustoimen järjestämiselle

Lähde: Laki pelastustoimen järjestämisestä 613/2021, 8 §

valtakunnalliset strategiset tavoitteet

Lähde: Laki pelastustoimen järjestämisestä 613/2021, 8 §

sv riksomfattande mål för ordnandet av räddningsväsendet

Lähde: Lag om ordnande av räddningsväsendet 613/2021, 8 §

sv riksomfattande strategiska mål

Lähde: Lag om ordnande av räddningsväsendet 613/2021, 8 §

**

valtion aluehallinnon aluejako

Lähde: Faktalehti, 5.6.2020,
https://soteuudistus.fi/documents/1271139/22728740/SOTE-factsheet_FI_009.pdf/

sv områdesindelningen inom statens regionförvaltning

Lähde: Faktablad, 5.6.2020,
https://soteuudistus.fi/documents/1271139/20825107/Faktalehti_+Statsminister+Marins+regering+faststallde+utgangspunkterna+för+social+och+hälsovårdsreformen/

**

valtion ohjaus

Lähde: HE 241/2020

valtionohjaus

Lähde: HE 241/2020

sv statlig styrning

Lähde: RP 241/2020

**

valtion rahoituksen kohdentaminen

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 4 §

sv fördelning av den statliga finansieringen *suositettava*

Lähde: VNK, kieliasiantuntijat 3/2017

sv riktande av den statliga finansieringen *hylättävä*

Lähde: VNK, kieliasiantuntijat 3/2017

**

valtion rahoituksen tarkistaminen

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 36 §

sv justering av den statliga finansieringen

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 36 §

**

valtion rahoitus hyvinvointialueille

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 3 §

Selite: Hyvinvointialueille myönnetään valtion rahoitusta hyvinvointialueen asukasmäärän, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tarvetta kuvaavien tekijöiden, asukastiheyden, vieraskielisyyden, kaksikielisyyden, saaristoisuuden, saamenkielisyyden, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimien ja pelastustoimen riskitekijöiden perusteella siten kuin jäljempänä tarkemmin säädetään.

valtion rahoitus *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 3 §

valtionrahoitus *lyhyempi muoto*

sv statlig finansiering till välfärdsområdena

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 3 §

sv statlig finansiering *lyhyempi muoto*

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 3 §

**

valtion rahoitusmalli

Lähde: HE 241/2020

sv statlig finansieringsmodell

Lähde: RP 241/2020

sv modell med statlig finansiering

Lähde: RP 241/2020

**

valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 25 §

palvelukeskus *lyhyempi muoto*

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 25 §

sv servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 25 §

sv servicecentret *lyhyempi muoto*

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 25 §

**

valtion televisio- ja radiorahasto

Lähde: Laki valtion televisio- ja radiorahastosta 745/1998

sv statens televisions- och radiofond

Lähde: Lag om statens televisions- och radiofond 745/1998

**

valtionavustuksen maksaminen

Lähde: Valtionavustustoiminnan sanasto (2021),
<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163064>

sv utbetalning av statsunderstöd

Lähde: Valtionavustustoiminnan sanasto (2021),
<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163064>

**

valtionavustus

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 12 §;
Valtionavustustoiminnan sanasto (2021),
<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163064>

Määritelmä: harkinnanvarainen julkinen rahoitus, joka myönnetään valtion talousarvioon otetusta määrärahasta tai talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston varoista muulle kuin valtion virastolle tai laitokselle ilman välitöntä vastiketta

sv statsunderstöd

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 12 §;
Valtionavustustoiminnan sanasto (2021),
<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163064>

**

valtionavustushaku

Lähde: Valtionavustustoiminnan sanasto (2021),
<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163064>

Määritelmä: valtionavustustoimintaan kuuluva, suunnitelmallinen tai säädökseen perustuva toiminta, jossa valtionapuviranomainen tai muu toimivaltainen toimija mahdollistaa tiettyyn yhteiskunnalliseen päämäärään tai käyttötarkoitukseen liittyvien valtionavustusten hakemisen

sv utlysning av statsunderstöd

Lähde: Valtionavustustoiminnan sanasto (2021),
<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163064>

**

valtionavustuslaki

Lähde: Laki 688/2001, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2001/20010688>
sv statsunderstödslag
Lähde: Lag 688/2001, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2001/20010688>
**

valtioneuvoston asetus hyvinvointialueiden rahoituksesta

Lähde: HE 241/2020
sv statsrådets förordning om välfärdsområdenas finansiering
Lähde: RP 241/2020
**

valtioneuvoston asetus kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta

Lähde: HE 241/2020
sv statsrådets förordning om statsandel för kommunal basservice
Lähde: RP 241/2020
**

valtionosuusjärjestelmän muutoksen tasaus

Lähde: HE 241/2020

järjestelmämuutostasaus

Lähde: HE 241/2020

järjestelmämuutoksen tasaus

sv utjämning av ändringen i statsandelssystemet
Lähde: RP 241/2020
**

valtionosuusperuste

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 5 §;
Kuntasanasto (2013)
Määritelmä: kunnalle myönnettävän valtionosuuden laskemisen peruste
sv statsandelsgrund
Lähde: Lag om statsandel för kommunal basservice 618/2021, 5 §
**

valtionosuusprosentti

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 21 §;
Kuntasanasto (2013)
Määritelmä: prosentteina ilmaistu valtionosuuden määrä
sv statsandelsprocent
Lähde: Lag om statsandel för kommunal basservice 618/2021, 21 §
**

valtionosuusrahoitus kunnille

Lähde: Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitukseen liittyvä sanasto, <http://alueuudistus.fi/rahoitussanasto> (2015)
Selite: Valtionosuusrahoitus on kunnalle yleiskatteellista korvamerkitsemätöntä rahaa. Kunta päättää rahoituksen käytöstä itse. Kunnan itse rahoitettava osuus laskennallisista kustannuksista (omarahoitusosuus) on kaikissa kunnissa asukasta kohden yhtä suuri.

valtionosuusrahoitus *lyhyempi muoto*

Lähde: HE 241/2020; VNK Sote-rahoitustermejä 2017

sv statsandelsfinansiering för kommuner

Lähde: Ordlista med anknytning till finansieringen av social- och hälsovården, <http://alueuudistus.fi/sv/ordlista-med-anknytning-till-finansieringen> (2015)

sv statsandelsfinansiering *lyhyempi muoto*

Lähde: RP 241/2020; VNK Sote-rahoitustermejä 2017

**

valtionosuustehtävä

Lähde: Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 1 §
Selite: kunnan tehtävä, jonka käyttökustannuksiin myönnetään valtionosuutta

sv statsandelsåliggande *suositettava*

Lähde: Lag om statsandel för kommunal basservice 618/2021, 1 §; Kuntasano (2013); VNK Sote-rahoitustermejä 2017

sv statsandelsuppgift *hylättävä*

Lähde: VNK Sote-rahoitustermejä 2017

**

valtioneuvoston takaus

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 17 §; Laki valtion lainanannosta sekä valtioneuvoston takauksesta ja valtioneuvoston takauksesta 449/1988

Lisätieto: Valtioneuvosto voi päättää vastavakuutta vaatimatta mutta muuten määräämillään ehdoilla omavelkaisen valtioneuvoston takauksen myöntämisestä hyvinvointialueen 15 §:ssä tarkoitetun lainanottovaltuuden puitteissa ottaman lainan vakuudeksi.

valtion takaus

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuolto- ja pelastustoimeja koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaansaattamisesta 616/2021, 34 §

sv statsborgen

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 17 §; Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 34 §

**

valtuustoryhmä

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 27 §
Selite: Valtuustotyöskentelyä varten valtuutetut voivat muodostaa valtuustoryhmiä.

sv fullmäktigegrupp

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 27 §

**

valtuutettu

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 24 §
Määritelmä: *aluevaltuuston* jäsen

sv ledamot

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 24 §

**

valtuutetuntoimi

Lähde: Vaalilaki 714/1998, 143 h §

sv uppdrag som fullmäktigeledamot

Lähde: Vallag 714/1998, 143 h §

**

valvontatehtävä

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 77 §

sv tillsynsuppgift

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 77 §

**

valvontavelvollisuus

Lähde: Laki kunnan ja hyvinvointialueen virkaehtosopimuksista 669/1970, 11 §
Lisätieto: Työnantaja- ja työntekijäliitoilla on ns. valvontavelvollisuus eli velvollisuus huolehtia siitä, että niiden jäsenet noudattavat työrauhavelvoitetta. [Työmarkkinasanasto 2005]

sv övervakningsskyldighet

Lähde: Lag om kommunernas och välfärdsområdenas tjänstekollektivavtal 669/1970, 11 §

**

valvontaviranomainen

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 2 §
Selite: *aluehallintovirasto* ja *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto* (Valvira)

sv tillsynsmyndighet

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 2 §

**

vammaisneuvosto

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 32 §

Selite: *aluehallituksen* vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi asettama *vaikuttamistoimielin*

sv **råd för personer med funktionsnedsättning**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 32 §

**

vammaisneuvosto

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 32 §

Selite: *aluehallituksen* vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi asettama *vaikuttamistoimielin*

sv **råd för personer med funktionsnedsättning**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 32 §

**

vammaispalvelut

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)
Määritelmä: sosiaalihuollon palvelutehtävä, jonka tavoitteena on edistää vammaisten henkilöiden osallisuutta ja yhdenvertaisuutta yhteiskunnassa sekä ehkäistä ja poistaa vammaisuudesta johtuvia esteitä

Lisätieto: Vammaispalvelujen järjestämisen lähtökohtana on taata vammaisille henkilöille välttämätön huolenpito arjessa suoriutumisen mahdollistamiseksi. Vammaispalveluissa annettavia sosiaalipalveluja ovat esimerkiksi henkilökohtainen apu, sopeutumisvalmennus, *palveluasuminen, vammaisten henkilöiden työtoiminta, laitospalvelu* ja päivätoiminta.

Katso myös: *sosiaalipalvelu*

sv **service för personer med funktionsnedsättning**

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

sv **tjänster för personer med funktionsnedsättning**

**

vammaisten henkilöiden työllistymistä tukeva toiminta

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)
Määritelmä: *sosiaalipalvelu*, jossa tuetaan vammaista *sosiaalihuollon asiakasta* työsopimussuhteisen työpaikan saamisessa

Lisätieto: Vammaisten henkilöiden työllistymistä tukevassa toiminnassa sosiaalihuollon asiakkaalle voidaan järjestää työpaikka, auttaa työpaikan löytämisessä tai tukea ja ohjata ammatillisen koulutuksen hankkimisessa.

sv **verksamhet i sysselsättningssyfte för personer med funktionsnedsättning**

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

**

vammaisten henkilöiden työtoiminta

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)
Määritelmä: *sosiaalipalvelu*, jossa järjestetään vammaiselle *sosiaalihuollon asiakkaalle* mahdollisuus osallistua työelämään
Lisätieto: Vammaisten henkilöiden työtoimintaa voidaan toteuttaa esimerkiksi toimintakeskuksessa. Vammaisten henkilöiden työtoiminnasta maksetaan korvaus sosiaalihuollon asiakkaalle.

sv **arbetsverksamhet för personer med funktionsnedsättning**

Lähde: Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto (THL, 03.11.2020)

**

vanhusneuvosto

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 32 §
Selite: *aluehallituksen* ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi asettama *vaikuttamistoimielin*

sv **äldreråd**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 32 §

**

vankeuslaki

Lähde: Laki 767/2005, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2005/20050767>

sv **fängelselag**

Lähde: Lag 767/2005, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2005/20050767>

**

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuolto- ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021, 7 §

Vantaa-Keravan hyvinvointialue *hylättävä*

Lisätieto: Varhaisissa sote-uudistuksen luonnoksissa esiintynyt muotoilu.

sv **Vanda och Kervo välfärdsområde**

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 7 §

**

varainhoitovuosi

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 1 §; Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 4 §

Selite: Se kalenterivuosi, jolle valtion rahoitus/valtionosuus myönnetään.

sv **finansår**

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 1 §

**

varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin

Lähde: HE 241/2020

häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautuminen

Lähde: Faktalehti, 5.6.2020,
https://soteuudistus.fi/documents/1271139/22728740/SOTE-factsheet_FI_009.pdf/

sv **beredskap för störningar och undantagsförhållanden**

Lähde: RP 241/2020

sv **beredskap för undantagsförhållanden och störningssituationer**

Lähde: Faktablad, 5.6.2020,
https://soteuudistus.fi/documents/1271139/20825107/Faktalehti_+Statsminister+Marins+regering+faststälde+utgångspunkterna+för+social-+och+hälsovårdsreformen/

**

varavaltuutettu

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 25 §
Määritelmä: *aluevaltuuston* varajäsen

sv **ersättare**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 25 §
Esimerkki: ersättare i fullmäktige; ersättare för fullmäktigeledamöterna

**

varhaiskasvatyslaki

Lähde: Laki 540/2018, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2018/20180540>
sv **lag om småbarnspedagogik**

Lähde: Lag 540/2018, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2018/20180540>

**

Varsinais-Suomen hyvinvointialue

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoja ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 7 §

sv **Egentliga Finlands välfärdsområde**

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 7 §

**

Varsinais-Suomen maakunta

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoja ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 6 §

sv **landskapet Egentliga Finland**

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 6 §

**

Varsinais-Suomi

sv **Egentliga Finland**

**

vastaava nuorten vaikuttajaryhmä

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 32 §
Lisätieto: merkityksessä 'nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä'
Katso myös: *hyvinvointialueen nuorisovaltuusto*

sv **motsvarande påverkansgrupp för unga**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 32 §

**

vastavakuus

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 17 §
Lisätieto: Valtioneuvosto voi päättää vastavakuutta vaatimatta mutta muuten määräämillään ehdoilla omavelkaisen valtiontakauksen myöntämisestä hyvinvointialueen 15 §:ssä tarkoitetun lainanot-tovaluuden puitteissa ottaman lainan vakuudeksi.

sv **motsäkerhet**

Lähde: Lag om välfärdsområden 17 §

**

vastuukuntamalli

Lähde: <https://www.kuntaliitto.fi/laki/kuntien-ja-kuntayhtymien-yhteistoiminta>
26.7.2021

isäntäkuntamalli *vanhentunut*

Lähde: HE 241/2020; <https://www.kuntaliitto.fi/laki/kuntien-ja-kuntayhtymien-yhteistoiminta>

sv **modell med värdkommun**

Lähde: RP 241/2020

**

velvollisuus varainsiirtoveron suorittamiseen

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanos 616/2021, 51 §

varainsiirtoveron suorittamisvelvollisuus

Lähde: Laki maakuntalain, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain ja pelastustoimen järjestämisestä annetun lain voimaanpanosta, 35 § (2015)

sv **skyldighet att betala överlåtelseskatt**

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 51 §

**

verkkoviestintä

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 34 §
sv kommunikation på nätet

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 34 §
**

veromenetysten kompensatio

Lähde: Faktalehti, 5.6.2020,
https://soteuudistus.fi/documents/1271139/22728740/SOTE-factsheet_FI_009.pdf/

veromenetysten korvaukset

Lähde: HE 241/2020

verokompensatio *lyhyempi muoto*

Lähde: HE 241/2020
sv kompensation för skatteförluster

Lähde: RP 241/2020
sv kompensation för förlorade skatteinkomster

Lähde: RP 241/2020
sv kompensation för skattebortfall

Lähde: RP 241/2020
sv skattekompensation *lyhyempi muoto*

Lähde: RP 241/2020
**

veronperuste

Lähde: Verosanasto (2002)
Määritelmä: arvonlisäverotuksessa tavaran tai palvelun myynnistä suoritettava vastine ilman veron osuutta

veron peruste

Lähde: Arvonlisäverolaki 1501/1993, 79 §
sv skattegrund

Lähde: Mervärdesskattelag 1501/1993, 79 §
**

verontilityslaki

Lähde: Laki 532/1998, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980532>
sv lag om skatteredovising

Lähde: Lag 532/1998, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1998/19980532>
**

vieraskielinen henkilö

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 1 §; Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021, 4 §

Selite: Henkilö, joka on ilmoittanut väestötietojärjestelmään äidinkielekseen muun kielen kuin suomen, ruotsin tai saamen kielen.

sv **person med ett främmande språk som modersmål**

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 1 §

**

vieraskielisyys

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2017, 17 §
Selite: Vieraskielisyyden perusteella määräytyvät hyvinvointialueen laskennalliset kustannukset lasketaan kertomalla vieraskielisyyden perushinta hyvinvointialueen vieraskielisten määrällä.

Lisätieto: yksi valtion rahoituksen määräytymistekijöistä

sv **inslaget av personer med ett främmande språk som modersmål**

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2017, 17 §

**

viittomakielilaki

Lähde: Laki 359/2015, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150359>
Lisätieto: hallinnon yleislaki, kielellisiä oikeuksia sääntelevä laki

sv **teckenspråkslag**

Lähde: Lag 359/2015, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2015/20150359>

**

viran lakkauttaminen

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 93 §

sv **indragning av tjänst**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 93 §

**

viran muuttaminen työsuhteiseksi

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 94 §

sv **ombildning av tjänsteförhållande till arbetsavtalsförhållande**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 94 §

**

viran perustaminen

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 93 §

sv **inrättande av tjänst**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 93 §

**

viranhaltijayhdistys

Lähde: Laki kunnan ja hyvinvointialueen virkaehtosopimuksista 669/1970, 3 §
Selite: rekisteröity yhdistys, jonka varsinaisiin tarkoituksiin kuuluu viranhaltijoiden etujen valvominen kuntien, kuntayhtymien, hyvinvointialueiden ja hyvinvointiyhtymien palvelussuhteissa

sv **tjänsteinnehavarförening**

Lähde: Lag om kommunernas och välfärdsområdenas tjänstekollektivavtal
669/1970, 3 §

**

viranomaiselle kuuluva toimivalta

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 7 §
Katso myös: *julkisen vallan käyttö*

sv myndigheternas befogenheter

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 7 §

**

viranomaisvalvonta

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 42 §
Lisätieto: STM, aluehallintovirasto ja Valvira

sv myndighetstillsyn

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 42 §

**

virantoimituksesta pidättämisessä noudatettava menettely

Lähde: Laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta 304/2003, 48 §
Lisätieto: Virantoimituksesta pidättämisestä päättää kunnanhallitus tai aluehallitus tai hallintosäännössä määrätty muu viranomainen. Kunnanjohtajan tai hyvinvointialuejohtajan virantoimituksesta pidättämisestä päättää kuitenkin valtuusto.

sv förfarande vid avstängning från tjänsteutövning

Lähde: Lag om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden 304/2003, 48 §

**

virantoimitusvelvollisuus

Lähde: Laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta 304/2003, 23 §

sv tjänsteutövningsskyldighet

Lähde: Lag om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden 304/2003, 23 §

**

virheellisessä järjestyksessä

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 101 §

sv i oriktig ordning

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 101 §

**

virka-alue

Lähde: Kielilaki 423/2003, 6 §

sv ämbetsdistrikt

Lähde: Språklag 423/2003, 6 §

**

virkasuhteen päättämismenettely

Lähde: Laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta 304/2003, 43 §
sv **förfarande vid upphävande av tjänsteförhållande**
Lähde: Lag om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden 304/2003, 43 §
**

vuokratyövoima

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 13 §
Selite: henkilöstö, joka ei ole työsuhteessa hyvinvointialueeseen, mutta joka toimii hyvinvointialueen suorassa työnjohdollisessa alaisuudessa
Katso myös: *hankittu työvoima*

vuokrattu työvoima

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 13 §

vuokratyö

Lähde: Työturvallisuuslaki 738/2002
sv **inhyrd arbetskraft**
Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 13 §
sv **hyrt arbete**
Lähde: Arbetarskyddslag 738/2002
**

vuokratyövoiman käyttö

Lähde: Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella 2007/449, 10 §
sv **anlitande av hyrd arbetskraft**
Lähde: Lag om samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare i kommuner och välfärdsområden 2007/449, 10 §
**

vuorotteluvapaalaki

Lähde: Laki 1305/2002, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2002/20021305>
sv **lag om alterneringsledighet**
Lähde: Lag 1305/2002, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2002/20021305>
**

vuosikate

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 15 §
sv **årsbidrag**
Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 15 §
**

vuotuiset neuvottelut hyvinvointialueiden kanssa

Lähde: HE 241/2020

vuotuiset ohjausneuvottelut

Lähde: HE 241/2020

vuotuiset neuvottelut

sv **årliga förhandlingar med välfärdsområdena**

Lähde: RP 241/2020

sv **årliga förhandlingar med varje välfärdsområde**

Lähde: RP 241/2020

sv **årliga förhandlingar**

Lähde: RP 241/2020

**

väestötaso

Lähde: HE 241/2020

sv **befolkningsnivå**

Lähde: RP 241/2020

**

vähäriskinen liiketoiminta

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 6 §

Lisätieto: Hyvinvointialue voi alueellaan tai yhdessä toisen hyvinvointialueen kanssa myös tämän hyvinvointialueen alueella harjoittaa vähäriskistä liiketoimintaa, jos se tukee sen lakisääteisten tehtävien toteuttamista.

sv **affärsverksamhet med låg risk**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 6 §

**

väliaikainen HUS-valmisteluryhmä

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoja ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021, 9 §

Selite: Väliaikainen HUS-valmisteluryhmä toimii *HUS-sairaanhoitopiirin* osana ja sen asettaa HUS:n hallitus

Katso myös: *väliaikainen valmistelutoimielin*

sv **temporär HUS-beredningsgrupp**

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 9 §

**

väliaikainen valmistelutoimielin

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoja ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021, 8 §

Selite: *Hyvinvointialueen* väliaikainen valmistelutoimielin vastaa hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelusta

siihen saakka, kunnes *aluevaltuusto* on valittu ja aluevaltuuston asettama *aluehallitus* on aloittanut toimintansa.

valmistelutoimielin *lyhyempi muoto*

Lähde: HE 241/2020

sv *temporärt beredningsorgan*

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 8 §

**

väliaikaishallinto

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021, 2 luku

sv *temporär förvaltning*

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 2 kap.

**

välittäjä

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä 784/2021, 3 §

Määritelmä: palvelunantajan tietojärjestelmäpalvelujen tuottamisessa, tietojärjestelmien teknisen tai fyysisen käyttöympäristön toteuttamisessa tai valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin liittymisessä käyttämä palveluntarjoaja, jolla on tässä roolissa mahdollisuus nähdä salaamattomia asiakastietoja, esimerkiksi ylläpitotoimien yhteydessä

sv *mellanhand*

Lähde: Lag om elektronisk behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården 784/2021, 3 §

**

yhdenvertainen saatavuus

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 7 §

Lisätieto: palvelujen ja muiden toimenpiteiden yhdenvertainen saatavuus
Katso myös: *sosiaali- ja terveyspalvelujen saatavuus; yhdenvertainen saavutettavuus*

sv *lika tillgång*

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021 7 §

**

yhdenvertaisuuslaki

Lähde: Laki 1325/2014, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2014/20141325>
Lisätieto: hallinnon yleislaki

sv *diskrimineringslag*

Lähde: Lag 1325/2014, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2014/20141325>

**

yhdistymissopimus

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 66 §
Selite: Hyvinvointiyhtymän yhdistymiseen osallistuvien hyvinvointiyhtymien valtuustot päättävät hyvinvointiyhtymän yhdistymisestä hyväksymällä yhdistymissopimuksen.

Lisätieto: Yhdistymiseen osallistuvilla hyvinvointiyhtymillä tarkoitetaan yhdistyvää hyvinvointiyhtymää sekä uutta ja vastaanottavaa hyvinvointiyhtymää.

sv sammanslagningsavtal

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 66 §

**

yhteen sovitetut palvelut

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 10 §
Katso myös: *palvelujen yhteensovittaminen*

sv samordnade tjänster

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 10 §

**

yhteinen toimielin

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 54 §
Selite: toimielin, joka vastaa sellaisen tehtävän hoitamisesta, jota hyvinvointialue hoitaa yhden tai useamman hyvinvointialueen puolesta
Lisätieto: Hyvinvointialueiden julkisoikeudellisen *yhteistoiminnan* muotoja ovat yhteinen toimielin, *yhteinen virka*, *sopimus viranomaistehtävän hoitamisesta* ja *hyvinvointiyhtymä*.

sv gemensamt organ

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 54 §

**

yhteinen virka

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 56 §
Selite: Hyvinvointialueet voivat yhtäpitävillä päätöksillä perustaa yhteisiä virkoja. Viranhaltija on virkasuhteessa kaikkiin kyseisiin hyvinvointialueisiin.

Lisätieto: Hyvinvointialueiden julkisoikeudellisen *yhteistoiminnan* muotoja ovat *yhteinen toimielin*, *yhteinen virka*, *sopimus viranomaistehtävän hoitamisesta* ja *hyvinvointiyhtymä*.

sv gemensam tjänst

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 56 §

**

yhteislista

Lähde: Vaalilaki 714/1998, 104 §
Määritelmä: kahden tai useamman valitsijayhdistyksen yhteinen ehdokaslista

sv gemensam lista

Lähde: Vaalilaki 714/1998, 104 §

**

yhteistoiminnan osapuolet

Lähde: Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella 2007/449, 3 §

Katso myös: *yhteistoimintamenettely*

sv **samarbetspartner**

Lähde: Lag om samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare i kommuner och välfärdsområden 2007/449, 3 §

**

yhteistoiminta

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 8 luku

Lisätieto: Hyvinvointialueiden julkisoikeudellisen yhteistoiminnan muotoja ovat *yhteinen toimielin, yhteinen virka, sopimus viranomaistehtävän hoitamisesta ja hyvinvointiyhtymä*.

hyvinvointialueiden yhteistoiminta *pitempi muoto*

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 8 luku

sv **samarbete mellan välfärdsområden**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 8 kap.

**

yhteistoiminta-alue

Lähde: Kuntasanasto (2013); laki kunta- ja palvelurakennemuutoksesta 169/2007, 5 §

Määritelmä: alue, jossa kunnat hoitavat laajaa väestöpohjaa edellyttävät palvelut yhdessä

Lisätieto: lyhenne: YTA; Yhteistoiminta-alueiden vaihtoehtoisia organisointimuotoja ovat kuntayhtymä ja vastuukuntamalli.

perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon yhteistoiminta-alue *pitempi muoto*

Lähde: HE 241/2020

sv **samarbetsområde**

Lähde: Kuntasanasto (2013); lag om en kommun- och servicestrukturreform 169/2007, 5 §

sv **samarbetsområde för primärvård och socialvård** *pitempi muoto*

Lähde: RP 241/2020

**

yhteistoimintaedustaja

Lähde: Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella 2007/449, 3 §

Katso myös: *yhteistoimintamenettely*

sv **samarbetsombud**

Lähde: Lag om samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare i kommuner och välfärdsområden 2007/449, 3 §

**

yhteistoimintaelin

Lähde: Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella 2007/449, 14 §

Katso myös: *yhteistoimintamenettely*

sv **samarbetsorgan**

Lähde: Lag om samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare i kommuner och välfärdsområden 2007/449, 14 §

**

yhteistoimintamenettely

Lähde: Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella 2007/449, 3 §

sv **samarbetsförfarande**

Lähde: Lag om samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare i kommuner och välfärdsområden 2007/449, 3 §

**

yhteistoimintasopimus

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 68 §

Katso myös: *hyvinvointialueiden yhteistoiminta*

sv **avtal om samarbete**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 68 §

**

yhteistoimintavelvoite

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 131 §

Katso myös: *hyvinvointialueiden yhteistoiminta*

sv **samarbetsskyldighet**

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 131 §

**

yhteistyöalue neuvottelu

Lähde: Valtioneuvosto, 2020, <https://soteuudistus.fi/documents/16650278/49607826/Liite+2+STM+esitys+YTA-keskinen+neuvottelu.pdf/>

YTA-neuvottelu

Lähde: Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö, 26.10.2020, <https://stm.fi/-/alueiden-ja-stm-n-neuvottelut-alkavat-harjoituksessa-uuutena-mukana-yta-keskustelut>

Lisätieto: Osana sote-uudistuksen valmistelua harjoitellaan muodostettavien hyvinvointialueiden ja valtion yhteistyötä hyvinvointialueiden ohjausneuvotteluissa. STM käy neuvottelut alueittain 27.10.-4.12.

sv **förhandlingar med samarbetsområdena**

**

yhteistyösopimus

- Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 36 §
Lisätieto: Samaan *sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueeseen* kuuluvien *hyvinvointialueiden* on tehtävä yhteistyösopimus valtuustokausittain. Yhteistyösopimuksen tarkoituksena on varmistaa yhteistyöalueeseen kuuluvien hyvinvointialueiden työnjako, yhteistyö ja yhteensovittaminen siltä osin kuin se on tarpeellista hyvinvointialueiden lakisääteisten tehtävien toteutumisen ja sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuuden turvaamiseksi.
- Lisätieto: Hyvinvointialueiden yhteistyösopimus on hyväksyttävä ensimmäisen kerran viimeistään vuoden 2025 loppuun mennessä. Siihen asti sovelletaan terveydenhuoltolain 43 §:ssä tarkoitettua erikoissairaanhoidon järjestämissopimusta.

hyvinvointialueiden yhteistyösopimus *pitempi muoto*

- Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 36 §
sv **samarbetsavtal**
- Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 36 §
sv **samarbetsavtal mellan välfärdsområden *pitempi muoto***
- Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 36 §

**

yhteisö

- Lähde: Tuloverolaki 1535/1992, 3 §
Määritelmä: julkisen tehtävän, taloudellisten tai aatteellisten päämäärien tai elämänmuodon perusteella kokonaisuuden muodostava yhteenliittymä valtio ja sen laitos; *hyvinvointialue*, *HUS-yhtymä* ja *hyvinvointiyhtymä*; *kunta* ja *kuntayhtymä*; seurakunta ja muu uskonnollinen yhdyskunta; osakeyhtiö, osuuskunta, säästöpankki, sijoitusrahasto, erikoissijoitusrahasto, yliopisto, keskinäinen vakuutusyhtiö, lainajyvästö, aatteellinen tai taloudellinen yhdistys, säätiö ja laitos; ulkomainen kuolinpesä; muu oikeishenkiö tai erityiseen tarkoitukseen varattu varallisuuskokonaisuus
- sv** **samfund**
- Lähde: Inkomstskattelag 1535/1992, 3 §
sv **sammanslutning**
- Lähde: Patentti- ja rekisterihallituksen sanasto (TSK 54, 2018)

**

yhteisöhankinta

- Lähde: Arvonlisäverolaki 1501/1993, 1 §
Määritelmä: tavaran osto ja kuljetus toiselta arvonlisäverovelvolliselta toisesta Euroopan unionin jäsenvaltiosta
- sv** **gemenskapsinternt förvärv**
- Lähde: Mervärdesskattelag 1501/1993, 1 §

**

yhtiöttämisvelvollisuus

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 131 §, 132 §
Selite: hyvinvointialueen hoitaessa hyvinvointialueesta annetun lain 6 §:ssä tarkoitettua tehtävää *kilpailutilanteessa markkinoilla* sen on annettava tehtävä osakeyhtiön, osuuskunnan, yhdistyksen tai säätiön hoidettavaksi

sv bolagiseringsskyldighet

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 131 §, 132 §

**

yhtymähallitus

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 69 §
Katso myös: *hyvinvointiyhtymä; HUS-yhtymän yhtymähallitus*

sv sammanslutningens styrelse

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 69 §

**

yhtymäkokous

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 63 §; Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä Uudellamaalla 615/2021, 16 §
Katso myös: *hyvinvointiyhtymä; HUS-yhtymä; yhtymävaltuusto*

sv sammanslutningens stämma

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 63 §

**

yhtymäkokousedustaja

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 63 §
Selite: hyvinvointiyhtymän jäsenenä olevan hyvinvointialueen aluehallituksen tai muun aluevaltuuston päättämän toimielimen kuhunkin yhtymäkokoukseen erikseen valitsema edustaja

Katso myös: *yhtymäkokous; hyvinvointiyhtymä*

sv representant vid sammanslutningens stämma

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 63 §

**

yhtymävaltuusto

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 62 §; Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä Uudellamaalla 615/2021, 15 §

Selite: hyvinvointiyhtymän päätösvaltaa käyttävä toimielin

Katso myös: *hyvinvointiyhtymä; yhtymäkokous*

sv sammanslutningens fullmäktige

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 62 §

**

yksi järjestäjä

Lähde: HE 241/2020

sv en enda anordnare

Lähde: RP 241/2020

**

yksilötaso

Lähde: HE 241/2020

sv individnivå

Lähde: RP 241/2020

**

yksityinen palveluntuottaja

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 2 §
Selite: osakeyhtiö, osuuskunta ja muu yhtiö sekä yhdistys, säätiö ja itsenäinen ammattinharjoittaja, joka tuottaa hyvinvointialueelle sopimuksen perusteella sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja

sv privat tjänsteproducent

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 2 §

**

yksityisen palveluntuottajan alihankinta

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 17 §
Lisätieto: Hyvinvointialueelle 12 §:ssä tarkoitetulla tavalla sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottava yksityinen palveluntuottaja voi hankkia omaa toimintaansa täydentäviä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tai omaa sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöään täydentävää työvoimaa alihankkijalta.

subdelegointi

Lähde: HE 241/2020

sv privata tjänsteproducenters anlåtande av underleverantörer

Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 17 §

sv subdelegering

Lähde: RP 241/2020

**

yleinen ansiotasoindeksi

Lähde: Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021, 8 §

sv allmänt förtjänstnivåindex

Lähde: Lag om välfärdsområdenas finansiering 617/2021, 8 §

**

yleinen tietoverkko

Lähde: Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 34 §

sv allmänt datanät

Lähde: Lag om välfärdsområden 611/2021, 34 §

**

yleiskatteellinen rahoitus

Lähde: HE 241/2020
sv icke öronmärkt finansiering
Lähde: RP 241/2020
**

yleislainsäädäntö

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 3 §
sv allmän lagstiftning
Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 3 §
**

yleissopimus

Lähde: Laki kunnan ja hyvinvointialueen virkaehtosopimuksista 669/1970, 3 §
Katso myös: pääsopimus
sv allmänt avtal
Lähde: Lag om kommunernas och välfärdsområdenas tjänstekollektivavtal 669/1970, 3 §
**

ylijäämäerä

Lähde: HE 241/2020
sv överskottspost
Lähde: RP 241/2020
**

yliopistollinen sairaala

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 34 §
Lisätieto: hyvinvointialueilla, joiden alueella sijaitsevat Turun, Oulun ja Tampereen yliopistot ja Itä-Suomen yliopiston terveystieteiden tiedekunta sekä *HUS-yhtymällä*
sv universitetssjukhus
Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 34 §
**

yliopistollista sairaalaa ylläpitävä hyvinvointialue

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 51 §
sv välfärdsområde som är huvudman för universitetssjukhus
Lähde: Lag om ordnande av social- och hälsovård 612/2021, 51 §
**

ympäristöterveydenhuolto

Lähde: Kuntasanasto (2013)
Määritelmä: *perusterveydenhuollon* osa-alue, jonka tarkoituksena on varmistaa elinympäristön terveellisyys ja turvallisuus
Lisätieto: Ympäristöterveydenhuoltoja ovat esim. terveydensuojelu, tupakka-, kemikaali-, elintarvike- ja kuluttajaturvallisuusvalvonta sekä

eläinlääkintähuolto ja eläinsuojelu. Ympäristöterveydenhuollon tavoitteena on ennaltaehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa vaaraa tai haittaa ihmisten terveydelle ja elinympäristölle. Kunnat vastaavat ympäristöterveydenhuollon toteuttamisesta omalla alueellaan. Kunnan, jolla ei ole riittävästi resursseja (10 htv) ympäristöterveydenhuollon tehtäviin, on kuuluttava johonkin ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueeseen.

sv miljö- och hälsoskydd

Lähde: Hälso- och sjukvårdslag 1326/2010, 21 §; Kuntasanasto (2013)

sv miljöhälsovård *hylättävä, svFI*

Lähde: Kuntasanasto (2013)

sv miljöhygien *hylättävä*

Lähde: Kuntaliiton asiantuntija

sv miljömedicin

Lähde: Karoliska institutet 14.8.2012; hälsoterm i Språkbruk 4/1995 s. 20

Lisätieto: Miljömedicin är läran om hur miljö och levnadsvanor påverkar människans hälsa.[Karoliska Institutet, IMM Institutet för miljömedicin (14.8.2012)]

**

ympäri vuorokautinen päivystys

Lähde: Valtioneuvoston asetus kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisalakohtaisista edellytyksistä 583/2017, 2 §

Lähde: Ympäri vuorokautinen päivystys on järjestettävä perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteispäivystyksenä, ellei saavutettavuus- ja potilasturvallisuusnäkökohdista muuta johdu.

sv jour dygnet runt

Lähde: Hälso- och sjukvårdslagen 1326/2010, 50 §; om grunderna för brådskande vård och förutsättningarna för jour inom olika medicinska verksamhetsområden 583/2017, 2 §

**

ympäri vuorokautinen yhteispäivystys

Lähde: Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeen koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021, 59 §

Lisätieto: Sen estämättä, mitä terveydenhuoltolain 50 §:n 3 ja 4 momenteissa säädetään, Lapin ja Etelä-Savon hyvinvointialueet voivat ylläpitää useampaa kuin yhtä ympäri vuorokautisesti päivystävää yhteispäivystyksikköä sairaaloidensa yhteydessä vuoden 2032 loppuun saakka.

sv samjour dygnet runt

Lähde: Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen 616/2021, 59 §

Lisätieto: Trots det som föreskrivs i 50 § 3 och 4 mom. i hälso- och sjukvårdslagen får Lapplands och Södra Savolax välfärdsområden fram till utgången av 2032 upprätthålla fler än en samjournsenhet med jour dygnet runt vid sina sjukhus.

**

yrittäjän eläkelaki

Lähde: Laki 1272/2006, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20061272>
sv lag om pension för företagare

Lähde: Lag 1272/2006, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2006/20061272>

**

yritysjaosto

Lähde: Laki kuntien ja hyvinvointialueiden työnantajaedunvalvonnan järjestämisestä 630/2021, 5 §

Lisätieto: *Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT:n toimielimiä ovat hallitus, kuntajaosto, hyvinvointialuejaosto ja yritysjaosto.*

sv företagssektion

Lähde: Lag om anordnande av intressebevakning för kommunerna och välfärdsområdena som arbetsgivare 630/2021, 5 §

**

äitiysavustuslaki

Lähde: Laki 477/1993, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1993/19930477>
sv lag om moderskapsunderstöd

Lähde: Lag 477/1993, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1993/19930477>

**

äitiyslaki

Lähde: Laki 253/2018, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2018/20180253>
sv moderskapslag

Lähde: Lag 253/2018, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2018/20180253>

**

äänestysasiakirja

Lähde: Laki hyvinvointialueilla ja kunnissa toimitettavissa neuvoa-antavissa kansanäänestyksissä noudatettavasta menettelystä 656/1990, 8 a §
Lisätieto: *äänestysliput, äänestysohjeet, muut asiakirjat*

sv röstningshandling

Lähde: Lag om förfarandet vid rådgivande folkomröstningar i välfärdsområden och kommuner 656/1990, 8 a §

**

äänestyslippu

Lähde: Vaalilaki 714/1998, 51 §; Eduskuntasanasto (2008)
Määritelmä: erityisesti äänestämiseen tarkoitettu paperilippu, johon äänestäjä merkitsee valintansa

sv röstsedel

Lähde: Vallag 714/1998, 51 §

**

äänestyslippujen säilyttäminen

Lähde: Laki hyvinvointialueilla ja kunnissa toimitettavissa neuvoo-antavissa kansanäänestyksissä noudatettavasta menettelystä 656/1990, 15 §
Lisätieto: Kunnan keskusvaalilautakunnan on säilytettävä äänestysliput viisi vuotta kansanäänestyksen tuloksen vahvistamisesta.

sv bevaring av röstdelarna

Lähde: Lag om förfarandet vid rådgivande folkomröstningar i välfärdsområden och kommuner 656/1990, 15 §

**

äänestysoikeusrekisteri

Lähde: Laki hyvinvointialueilla ja kunnissa toimitettavissa neuvoo-antavissa kansanäänestyksissä noudatettavasta menettelystä 656/1990, 8 §
Lisätieto: Kansanäänestystä varten kunnan keskusvaalilautakunta perustaa äänestysoikeutetuista henkilöistä äänestysoikeusrekisterin, josta on voimassa, mitä vaalilain 18 §:ssä säädetään äänioikeusrekisteristä.
äänioikeusrekisteri

Katso myös:

sv rösträttsregister

Lähde: Lag om förfarandet vid rådgivande folkomröstningar i välfärdsområden och kommuner 656/1990, 8 §

**

äänestysviranomainen

Lähde: Laki hyvinvointialueilla ja kunnissa toimitettavissa neuvoo-antavissa kansanäänestyksissä noudatettavasta menettelystä 656/1990, 5 §

sv röstningsmyndighet

Lähde: Lag om förfarandet vid rådgivande folkomröstningar i välfärdsområden och kommuner 656/1990, 5 §

**

äänestäjäryhmä

Lähde: Vaalilaki 714/1998, 12 a §

sv grupp av röstande

Lähde: Vallag 714/1998, 12 a §

**

äänioikeusrekisteri

Lähde: Vaalilaki 714/1998, 19 §

sv rösträttsregister

Lähde: Vallag 714/1998, 19 §